

کتابخانه

شماره ۱۳ دی الحجه، ۱۴ آبان و آذر ۱۳۸۳
مجموعه جدید
شماره ۱۲ پیاپی ۶۶۷
صفحه ۱۰۰ تومان

ISSN: 1029-3345

صاحب انتشار:
خانه کتاب

سرپرست: سید عبدالجواد موسوی
تألیف: احیاء قائم مقام فرادانی
اول نشر (چم): شماره ۹، صفحه دوم
تلفن: ۸۳۳۵۳۳۳، ۸۳۳۵۳۵۸
لیتوگرافی و چاپ: چاپ محمد

www.ketabeharteb.ir

حضور فعال ناشران غیر فعال

۹

از منقّی پنجاه تا نقطه صفر

فزارشی از نشست « اندیشه
سیاسی متفکران مسلمان »

۱۹

پژوهش‌های هدقمند

و کتاب‌های تالیفی

فزارشی از کتاب‌های
دندانپزشکی و جشنواره هدایت

۲۰

هدف ترجمه بود

کفت و گو با ناهران فدایی
و نورالله مرادی

۱۶-۱۷

سید محمد علی باقری

جایی سراغ داوید که...

کفت و گو با
علی آقا غفاری

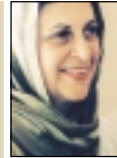
ادب‌پایداری / ۲۲

در ردّ یک ادعا

کفت و گو با دکتر
ناصر تکمیل‌همایون

کودک و نوجوان / ۱۲

نامه‌های مستند

کفت و گو با
دکتر منصوره اتحادیه

تاریخ / ۱۸

دوره جدید شماره ۱۶
شنبه ۲۲ دی ۱۳۸۴
پای بیسم الله / ۲

پیام تسلیت وزیرفرهنگ و ارشاد اسلامی به مناسبت عروج ملکوتی جمعی از فرماندهان سپاه

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی پیامی، عروج ملکوتی وشهادت سردار سرلشکر احمد کاظمی، فرمانده نیروی زمینی و جمعی از فرماندهان ارشد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را در حادثه ناخراش سقوط هواپیمای فالکن به محضر مقام معظم رهبری، مردم ایران و خانواده‌های داغدار آنان تسلیت گفت.

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، محمدحسین صفارهرندی در پیام خود فقدان سرور سرلشکر احمد کاظمی را صمیمانه ای چیران ناپذیر برای کشور خوان کرد و گفت:«سقوط هواپیمای حامل سرداران و افسران سپاه که همه سیل رشادت، دلآوری و جوانمردی بودند، جامعه و ملت قدرشناس ایران را به سوگ نشاند.»

وی با تأکید بر اینکه ملت بزرگ ایران حماسه‌ها و قهرمانی‌ها می‌وزن‌ان را هرگز فراموش نخواهد کرد،افزود: «آنان بزرگانی بودند که در راه رسیدن به اهداف متعالی انقلاب و اسلام و حفظ و پاسداریت کرامت انسانی، در حین انجام وظیفه شربت گوارای شهادت را نوشیدند و بسیاری را در فغان خود به سوگ نشاندند.»

هرندی در پایان پیام تسلیت خود افزوده درگاه خداوند متعال برای خانواده‌های معظم این شهیدان والامقام صبر جمیل و اجر جزیل مسئلت دارم.»

ارزیابی ۸۳۰ اثر

در سیزدهمین دوره جایزه

جهانی‌ت کتاب سال ایران

۸۳۰ اثر در رشته‌های مختلف در مرحله نخست دایری سیزدهمین جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران انتخاب شدند.

به گزارش روابط عمومی معاونت امور فرهنگی وزارت ارشاد، هیأت داوران جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران مشکل از استنادن حوزه و دانشگاه به همراه جمعی از صاحبزنان فرهنگی در رشته‌های مختلف،برپن اثار سال ۲۰۰۴ را که شامل ۸۳۰ اثر به زبانهای انگلیسی، فرانسه، ایتالیایی، روسی، عربی، یونانی و ژاپنی است شناسایی کرده و مورد ارزیابی قرار داده‌اند.

سیزدهمین دوره اهدای این جایزه با رویکرد مطالعات اسلامی و مطالعات ایرانی همزمان با دهه فجر اسال در تهران برگزار می‌شود.شناسایی و معرفی آثار برپنر در حوزه مطالعات اسلامی وایرانی در کشور‌های خارجی و تجلیل و تکریم از بدیدآورندگان این آثار از اهداف این برنامه فرهنگی است.همچنین ژوالتست در این دوره از جایزه کتاب سال ایران، پژوهشگر برتر حوزه‌های مطالعات اسلامی و ایرانی معرفی شود.

۷۷۰ عنوان کتاب در راه

۷۷۰ عنوان کتاب در هفته منتهی بهپنست دی‌ماه مجوز نشر گرفتند که آثار بوضموی آن بدین شرح است: کویک (۳۳۳ عنوان)، کمک‌درسی (۱۰۵ عنوان)، ادبیات (۹۹ عنوان)، علوم اجتماعی (۷۳ عنوان)، علوم دانشگاهی (۷۲ عنوان)، دین (۳۵ عنوان)، روشنشناسی (۳۳ عنوان)، کلیات (۱۱ عنوان)، تاریخ (۱۲ عنوان)، علوم سیاسی (۸ عنوان) و هنر (۵ عنوان). همچنین در هفته مذکور، ۴۰۶ عنوان کتاب اعم از چاپ اول یا چاپهای بعدی در اداره کل کتاب و کتابخوانی اعلام و وصول شد.

تأکید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بر گسترش روابط فرهنگی ایران و تایلند

وزیر فرهنگ و ارشاداسلامی در پیامی به مناسبت هفته فرهنگی جمهوری اسلامی ایران باعنوان هفته دوستی ایران و تایلند، بر گسترش روابط فرهنگی میان تهران وکشورهای آسیای تأکید کرد.

محمدحسین صفارهرندی در پیامی که توسط محسن پاک‌آین، سفیر جمهوری اسلامی ایران در تایلند، فرالت شد، «دوره است» دولت جمهوری اسلامی ایران، به ویژه شخص رئیس جمهور،احتمام ویژه‌ای به تحکیم و گسترش روابط فرهنگی با کشورهای جهان به ویژه کشورهای آسیایی دارند و در این راستا،تایلندیکی از کشورهای مهمی است که مراودات فرهنگی با آن مورد توجه بوده و دارای جایگاه ویژه‌ای است»

وزیر فرهنگ و ارشاداسلامی با اشاره به سابقه مراودات فرهنگی دو کشور، به ویژه حضور شیخ احمد قمی و دیگر ایرانیان صاحب حرفه و علم در تایلند از چهارصد سال پیش تاکنون گفت: «این یکی از سرلمه‌های باارزش در روابط فرهنگی دو کشور است که در واقع روابط فعلی را در عصر جدید،عمرآن استوار شده و لذاباید پیش از پیش به آن اهمیت دهیم» وی با تأکید بر ارسیدن جامعین ساگرد تأسیس روابط دیپلماتیک ایران و تایلند، خاطرنشان کرد که این مناسبت مهم فرصت مناسبی را ایجاد کرده تا هر دو کشور روابط پنج دهه گذشته را مرور کرده و در سطحهای جدیدی از برای گسترش روابط دو کشور در سالیهای آتی ارائه دهند.

چهارم بهمن ماه برگزار می‌شود

مرحله استانی جشنواره شعر علوی در مشهد

گروه خیر کتاب هفته، مرحله استانی جشنواره شعر علوی به همت اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی، با همکاری شورای شعر این استان چهارم بهمن ماه در تالار نورمشهد برگزار می‌شود. کاظم کاظمی معاون فرهنگی اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی با بیان این خیر گفت: «این جشنواره با تأکید بر ایجاد مختلف شخصیت، زندگی و کرامات حضرت علی(ع) برپا می‌شود و در این مراسم از برگزیدگان استان خراسان رضوی نیز تقدیر به عمل خواهد آمد.»

وی ادامه داد: جشنواره شعر علوی تاکنون در نوزده شهرستان این استان برگزار است و در نهایت پس از برگزاری آن در تمام شهرستانهای این استان،

سومین دوره جایزه ادبی اصفهان برگزار شد

گروه خیر کتاب هفته، سومین دوره جایزه ادبی اصفهان با حضور جمعی از نویسندگان، ۲۱۱۴۱۹ دی ماه از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان در کتابخانه مرکزی شهرداری این شهر برگزار شد.

در این همایش ۱۹ اثر در شش بخش ادبیات کودک و نوجوان، رمان، مجموعه داستان، داستان کوتاه، کوتاه‌های ادبی و ادبیات ایثار و مقاومت برگزیده شدند. در این جشنواره ۳۳۶ اثر در بخش رمان و ۵۹ اثر نیز در بخش مجموعه داستان به دبیر خانه ارسال شده بود که در هر بخش، سه اثر به عنوان برگزیده معرفی شدند و مورد تقدیر قرار گرفتند. در بخش تک‌داستان نیز ۹۰۰ اثر توسط هیأت داوران بررسی شد که از این میان، از پنج اثر تقدیر به عمل آمد. همچنین در بخش کوتاه‌های ادبی، سه اثر جایزه دریافت کردند.

سیدعلیرضا حسینی، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان در مراسم افتتاحیه این جایزه ادبی، مهمترین کارکرده برگزاری این جایزه و ایجاد بستریهای فرهنگی و زمینه مناسب برای کشف استعدادها و بروز آنها عنوان کرد.

سفار هرندی در این پیام از سعادت جمهوری اسلامی ایران و روایتی فرهنگی سعادت و نیز وزارت فرهنگ تایلند که با همکاری تکنگگ خود، برگزاری این جشنواره فرهنگی را ممکن ساخته تقدیر کرد. در این مراسم همچنین پورن یکی، معاون وزیر فرهنگ تایلند نیز طی سخنانی بر اراده دولت تایلند برای ادامه همکاریهای دوستانه با ایران به ویژه در زمینه فرهنگی تأکید کرد. وی اعلام کرد ایران و تایلند به عنوان دو کشور آسیایی ارزشهای فرهنگی و اجتماعی مشترکی دارند که به طریعبسی آنها را به یکدیگر نزدیک می‌کند. در این هفته فرهنگی که از ۲۵ تا ۲۹ دی ماه در تایلند برگزار می‌شود، نمایشگاهی از آثار هنرمندان ایرانی به صورت کتاب، لوح فشرده و ترمیهای منتشر شده در ایران در زمینه قاضی، خوشنویسی و... در مرکز فرهنگی تایلند به نمایش گذاشته شده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی: بودجه بخش فرهنگ مظلوم است

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: «از آنجا که کار فرهنگی اثری فوری و محسوس ندارد، همیشه بودجه بخش فرهنگ مظلوم واقع می‌شود.»

به گزارش ایسنا، دکتر غلامعلی حدادعادل در پاسخ به پرسشی در خصوص ناچیز بودن سهم بخش فرهنگی در بودجه‌های سنواتی و لزوم توجه به این بخش در بودجه سال ۸۵ تصریح کرد: سهم فرهنگ همیشه کم بوده، علت هم این است که فرهنگ، اثر فوری محسوس ندارد. وقتی در یک شهر خیابانی احداث می‌شود یا در جاده‌ها پوز گراهمی ساخته می‌شود یا کارخانه‌ای سر به فلک می‌شود احداث می‌شود، مردم اثر آن را به صورت ملموس و محسوس می‌بینند.»

وی افزود: «در واقع فرهنگ مثل کاشتن درخت گردو است و سالها طول می‌کشد تا میوه‌اش ظاهر شود، اما بسیاری از مردم و مسئولان به دنبال میوه‌های زودرس و فوری هستند. اینگونه است که همیشه بودجه بخش فرهنگ مظلوم واقع می‌شود.»

حدادعادل درباره تصویب بودجه سال ۸۵ و اقدام مجلس برای افزایش بودجه بخش فرهنگ نیز گفت: «مجلس تلاش می‌کند، اما تغییر سریع این روند آسان نیست.»

رئیس مجلس شورای اسلامی در حالی که در کمیسیون فرهنگی مجلس حضور پیدا کرده بود، در این باره نیز اظهار کرد: «این سومین حضور من در کمیسیونهای مختلف بوده.»

جشنواره تجلیل از شاعران

انقلاب برگزار می‌شود

گروه خیر کتاب هفته، جشنواره تجلیل از شاعران انقلاب اسلامی با حضور چهارمیلی علمی کشور، ۲۷ بهمن ماه برگزار می‌شود.

خانه ادبیات سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران همزمان با برگزاری این مراسم، جشنواره شعر جوان انقلاب را نیز به منظور معرفی بهترین اشعار اجتماعی در زمینه انقلاب اسلامی برگزار می‌کند.

علاقه‌مندان ۱۵ تا ۳۰ساله که مایل به شرکت در این جشنواره هستند باید دو اثر خود در موضوعات اجتماعی مرتبط با انقلاب اسلامی و احادکتر تا ۷ بهمن ماه به دبیرخانه این جشنواره ارسال کنند. آثار ارسال‌شانی باید در کتاب با نشریات کنیر الاقتشار منتشر شده باشد.

نشتستهای تخصصی کتاب

ماه ادبیات و فلسفه به روال

گذشته برگزار می‌شود

گروه خیر کتاب هفته، کتاب ماه ادبیات و فلسفه، سلسله نشستهای تخصصی نقد و بررسی کتاب را از سر می‌گیرد.

به گزارش روابط عمومی خانه کتاب، پس از انتصاب امین صادقی به عنوان سرمدیر جدید کتاب ماه ادبیات و فلسفه، سلسله نشستهای نقد و بررسی کتاب که پیش از این در روزهای سه‌شنبه از سوی این ماهنامه برگزار می‌شد با اندکی وقفه به کار خود ادامه می‌دهد.

این نشستها از ده هفته دیگر به همان سبک و سیاق در محل نشانه کتاب پی گرفته خواهد شد. همچنین رونداقتشار کتاب ماه ادبیات و فلسفه به همان شیوه گذشته ادامه دارد و با تشکیل هیأت تحریریه جدید درباره مستاتر و محتوای آن، برنامه‌ریزی می‌شود.

نورده جفیدد شماره ۱۶

شنبه ۲۲ دی ۱۳۸۲

خجیر ۲ /

کتابهای فارسی در سوریه و مصر

در شماره گذشته «کتاب هفته» تعدادی از کتابهای انی فارسی را که به زبان عربی ترجمه شده و از سوی انتشارات دولتی الحبلی الاطی کتابخانه در کشورهای مصر و سوریه انتشار یافته معرفی کردیم. در این شماره می‌خواهیم دیگری از این کتابها را به صورت مختصر معرفی می‌کنیم.

دیوان امام خمینی

ترجمه این کتاب را نیز که با عنوان ادیوان الامام الحمینی» از قطع جیبی و ۲۷۲صفحه با بهای ۱۵دینیه در مصر چاپ و منتشر شده، دکتر علاءالدین منصور برعهده داشته است. تاریخ ایران بعد از اسلام، تاریخ سلاجقه روم، شعر معاصر فارسی، تاریخ ادبیات ایران نوشته داورد براون، به علاوه رمانهای از اسماعیل فصیح، بزرگ علوی و… از جمله کتابهایی است که علاءالدین به عربی ترجمه کرده است.

قصه‌ها و لطفیه‌های ماتنصرالدین

این کتاب نوشته سعید قائمی است که با ترجمه

کاروان شعر به فرانسه می‌رود گروه غیر کتاب هفته «طبق آخرین اخبار، محمدعلی ساینلو، حسن صفدری و منصور اوجی شاعرانی هستند که همراه با کاروان شعر ایران و فرانسه، عازم فرانسه می‌شوند.

این برنامه اسفند سال ۸۷م‌زمان با انتصاب «وئسان گریمو» به سمت رایون فرهنگی فرانسه در ایران، به شاعران ایرانی پیشنهاد شده بود. گریمو پیشنهاد کرده بود برنامه‌های مشترک شاعران ایران و فرانسه در یک گروه کاری برنامه‌ریزی شود.

کاروان شعر ایران و فرانسه با هماهنگی بخش فرهنگی سفارت فرانسه، اسفندماه سال جاری به فرانسه سفر می‌کنند.

جایزه بیت بره

برندگان خود را شناخت

گروه غیر کتاب هفته: هیأت داوران جایزه ادبی اوبت بوده، برندگان این جایزه را در سال ۲۰۰۵ معرفی کرد. روز چهارشنبه ۱۴دی‌ماه، این جایزه به «بهترین کتابهای رمان، نخستین رمان، زندگی‌نامه، شعر و کتاب کودک اهدا شد.

در بخش شعر، این جایزه به کریستوفر لوگو به خاطر کتاب «دلتنگهای سرده تعلق گرفت. لوگو نیمی از عمر خود را صرف بازی نویسی «الیاده هومر» کرده است. وی در طول چهل سال گذشته به شکل مستمر روی افسانه تراوا کار کرده و نتیجه تحقیقات و ملاحظات خود را در قالب پنج کتاب منتشر کرده است.

رمان «تصادفی» نوشته آل اسمیت نیز در بخش رمان برنده جایزه ویت بره شد. در سال ۲۰۰۳ در وی در مورد این کتاب می‌گوید: «در آن مطلق باشیم، بریتانیا جنگ بود بدون اینکه ما از آن مطلع باشیم. ما معطلیات خوبی را سپری می‌کردیم، با اتفاقاتی

زندگی می‌کردیم که از آن خبر نداشتیم و با آن ندویدم. داستان «تصادفی» نیز بازگو کننده همین ماجرا است.»

در بخش نخستین رمان نیز کتاب «هارمونی کارخانه ابریشم» اثر نرش، ادیلو برنده این جایزه شد. هیأت داوران، کتاب «مانسب» استاد اثر هیلاری اسپورلینگ را در حوزه غیرادبی برنده جایزه ویت بره شناخت. کتابی از کیت تلمسون نیز به عنوان برنده این جایزه در بخش کتاب کودک معرفی شد. جایزه ویت بره (برنده کوچک) از سال ۱۹۷۲تاکون، هر سال به نویسندگان برتری تعلق می‌گیرد که حداقل سه سال از عمر خود را در بریتانیا (انگلیس، اسکاتلند، ولز، ایرلند، شمالی و ایرلند جنوبی) گذرانده باشند.

داوران این جایزه ابتدا در هر بخش از بخشهای پنجگانه این جایزه یک اثر را به عنوان برگزیده انتخاب می‌کنند که در نهایت از میان این پنج اثر، یک کتاب، به عنوان کتاب سال شناخته می‌شود. کتاب سال برگزیده، ۲۵هزار پوند و هر یک از پنج اثر برگزیده راه یافته به مرحله نهایی نیز ۵هزار پوند دریافت می‌کنند. در هر بخش یک داور، یک ناشر و یک روزنامه‌نگار وظیفه ارزیابی آثار را برعهده دارند.

جایزه ادبی نادل

گروه غیر کتاب هفته: یکشنبه ۵۸دی‌ماه، هیأت داوران جایزه ادبی نادل اسپانیا اعلام کرد اودارد لاگو، استاد ادبیات، به خاطر تألیف کتاب «امرابوکلین نام» برنده جایزه ادبی نادل ۲۰۰۵شد. اودارد لاگو استاد ادبیات و نویسنده اسپانیایی، از سوی هیأت داوران جایزه ادبی نادل برنده پنجاه و دومین دوره این جایزه شناخته شد.

جایزه نادل یکی از معتبرترین جوایز ادبی اسپانیا است که هر سال به همراه جایزه نقدی ۸۸هزار یورویی به برنده تعلق می‌گیرد.

به پهنانه صد و هشتاد و سه ساروژنوله فدریکو کارسیالورکا

لورکا، شاعر سکوت

گروه غیر کتاب هفته: پنجشنبه پنجم ژانویه برابر با پانزدهم دی‌ماه، ساروژنوله فدریکو کارسیالورکا، لورکا در پنجم ژانویه سال ۱۸۹۸ در فونته یاکه

بین الملل

نازنین برادران

شعر امروز

این کتاب با عنوان «الشعر الفارسی المعاصر» در ۳۵۱ صفحه و قطع جیبی، با بهای ۱۷دینیه به ناژکی چاپ و منتشر شده است. ترجمه این کتاب را دکتر علاءالدین منصور، استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه قاهره برعهده داشته است.

شعر امروز به کوشش ساعدبقری و محمدرضا محمدی عقیه و تدوین شده و شامل شعاری در قالب غزل، مثنوی، رباعی، دوبیتی، قصیده و قطعه است که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی سروده شده‌اند. حوادث سالهای بعد از انقلاب، به‌ویژه جنگ تحمیلی در آنها مشهود است.

در پایان کتاب نیز زندگی‌نامه مختصر آقایان علاءالدین منصور، ساعدبقری و محمدرضا محمدی آمده است.

قصه الثورة الایرانیة

این کتاب در قطع وزیری و ۳۰۲صفحه، با بهای ۱۷دینیه چاپ و منتشر شده است. نویسنده این کتاب شهر شیخ از ایرانیان مقیم امریکاست که نسبت به تحولات ایران نکاهی

مغی دارد. وی داستان انقلاب ایران را تا سال ۱۹۸۱روایت کرده‌سپس تکملهای آن افزوده که در برگزیده حوادث ورخدادهای سال ۱۹۸۲و مسائل آغازین جنگ تحمیلی است. مترجم این کتاب به عربی دکتر عبدالهاب علوب، استاذزبان و ادبیات فارسی دانشگاه ادبیات دانشگاه قاهره است که از دانشگاه میشیگان امریکا دکترای زبان و ادبیات فارسی گرفته است. این کتاب چون شکل تحقیقی دارد و نیز به دلیل کمبود منابع در معرفی انقلاب اسلامی ایران به زبان عربی، قطعاً به‌عنوان یکی از کتابهای مرجع مورد استفاده خوانندگان قرار خواهد گرفت.

«آینه‌های دریا، هوشک کلشیری

این کتاب با عنوان امرای اذلات» در قطع جیبی و ۲۵۱ صفحه توسط سلیم عبدالعزیز حمدان به عربی ترجمه شده است. وی تاکنون کتب متعددی را از نویسندگان ایرانی مثل اسماعیل فصیح و محمود دولت آبادی از فارسی به عربی ترجمه کرده که برخی از آنها در مصر و تعدادی نیز در سوریه چاپ و منتشر شده است.

لورکا نوشتن نمایشنامه «ماریا پیندا» را که اعتراض غیر مستقیم به حکومت بود آغاز کرد.

لورکا سال ۱۹۳۳ را به‌طور کامل به نمایشنامه نویسی، اجرای آن و سخنرانی در محافل روشنفکران آن زمان پرداخت. پس از اتمام جنگهای داخلی اسپانیا و به قدرت رسیدن ژنرال فرانکو، به وایتن، به آتل لورکا ممنوع شد. و لزای که نمایشنامه «خانه بزراد آنا» یا آن پایان می‌یابد، سکوت است و همین سکوت آخرین کلمه‌ای بود که لورکا در آفرینش هنری خود بر کاغذ آورد چرا که بعد از نوشتن این نمایشنامه، دیگر نتوانست شعر عاشقانه بگوید و در ۱۶اوت سال ۱۹۳۶ به دست نیروهای فاشاژنیزبازان شد.

تا دو سال پس از مرگش، در اسپانیا و در دوران فرانکو با احتیاط از او یاد می‌کردند. چاپ اشعار و اجرای نمایشنامه‌هایش ممنوع بود. در تمام طول حکومت فرانکو، سکوت نهاد چیزی بود که بر زندگی لورکا تأثیر سبیه انداخته بود. اما از سال ۱۹۷۰، پس از مرگ فرانکو، به تدریج شعرها و نمایشنامه‌های لورکا مورد توجه مردم جهان قرار گرفت و آثارش شعر صورت گنشته، مورد بحث و بررسی قرار گرفت و به پیشتر زبانهای زنده دنیا ترجمه شد.

نخست ایران شناسی

دن زیمیاپوه

● **نخست ایران شناسی** به همت رابرتی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در حراره در مرکز اسلامی تعالیم اسلامی چینگوژی زیمیاپوه برگزار شد. در پایان این نشست، ابد بهرام عرب احمدی، واکسه فرهنگي کشورمان دن زیمیاپوه به سوالات برخی از دانشجويان و اساتید شرکت کننده درباره موضوع جلسه پاسخ داد. ● به همت رابرتی فرهنگي سفارت جمهوری اسلامی ایران در بلغارستان، سه جلسه کتاب شامل فرهنگ اسلامی از دیدگاه یک اروپایی، یک نوشته لوین اونیف، چاپ دوم کتاب «تاریخ فلسفه اسلامی» اثر هانری کرین و دوم و سوسیقم، نوشته اوما ریویچ، به زبان بلغاری چاپ و توزیع شد. همچنین گردهم اشعار پروین اخصامی و «صحیفه سجاده» از زبان فارسی به زبان بلغاری ترجمه و منتشر شده است.

تروس -شهر کوچکی در نزدیکی شهر اسپانیایی گرانادا- به دنیا آمد و از همان کودکی، مانند دیگر کودکان اسپانیایی با شعر و قصه آشنا شد. شعرها و قصه‌هایی که حضورشان در آثاری که بعداً توسط لورکا خلق شد، حس می‌شود.

وی از همان ابتدای کودکی با تئاتر نیز آشنا شد. لورکا علاقه خاصی نسبت به مراسم مذهبی عشای ربانی داشت و علت عمده این علاقه حس شیفتگی کودکانه او به ابعاد و محتوای دراماتیک این مراسم بود.

لورکا پس از گذراندن تحصیلات ابتدایی و متوسطه در سال ۱۹۱۲در دانشگاه حقوق و ادبیات دانشگاه گرانادا پذیرفته شد و در همان سال نخستین شعرهایش را سرود. دو سال بعد در سال ۱۹۱۶، لورکا اولین کتاب مستخرج خود را با عنوان «دهکده من» که آمیزه‌ای از شعر و تراژدی است، نوشت و کم‌کم به جمع نویسندگان هنرمندان آن عصر پیوست.

وی بعد از کتاب کوچک «دهکده من»، کتابهای «امپرسیون‌ها» و «چشم انداز» را به رشته تحریر درآورد و همزمان نمایشنامه نویسی را با نوشتن نمایشنامه «ظلم شوم پروانه» آغاز کرد. این نمایشنامه چند شب نیز به روی صحنه رفت اما چندان موفق نبود و با اعتراض تماشاگران مواجه شد.

«ترانه‌های گولی» عنوان دومین مجموعه شعر لورکا است که در سال ۱۹۲۱نوشته شده. در همان سال لورکا با سالوادور دالی آشنا شد و این آشنایی به خلق آهنگ‌های وی انجامید.

در سال ۱۹۲۳ تحت تأثیر فضای سیاسی آن زمان،

موضوعات

بزرگداشت

این مراسم روز چهارم اسفند در شیراز، چهارم و پنجم اسفند در کازرون و آرامگاه این شاعر بزرگوار می‌شود. همچنین به همین مناسبت فرهنگسرای درین شهر به نام نصرالله مرادی افتتاح خواهد شد. و شعرهای منتشرشده و نیز در مجموعه‌ای با عنوان *در دریای غزل* به زودی توسط انتشارات سروش به چاپ خواهد رسید.

از جمله مجموعه اشعار منتشرشده مرادی می‌توان به «فانون عشق»، «سبخ سخن»، «قیام نوره» و «سمنند صاعقه» اشاره کرد.

● مراسم بزرگداشت راییندرانا تاگور، شاعر و منتقد هندی، به همت علی دهیانی ومجله بخارا ساعت ۱۸ پنجشنبه ۲۲ دی ماه در تالار تپهپون خانه هنرمندان ایران برگزار شد. شفیع کدکنی، باستانی پاریزی، ایرج افشار، هوشنگ دولت‌آبادی، جلال ستاری، پری صابری، زاله آموزگار، محمدعلی مودع، ع‌باشایی، حسن لاهوتی، گل‌ تر، داریوش شایگان، عزت‌الله فولادوند، عزت‌الله انتظامی، هرمز همایون پور، کامران لسانی، بهادالدین خرشاهی و فتح‌الله معینتی در این مراسم حضور داشتند.

در این مراسم، تازک پرستل قطعاتی از سروده‌های تاگور را خواند، و فتح‌الله مجابلی نیز در خصوص آندیشه و تفکر این شاعر و متفکر صحبت کرد. علی دهیانی، پژوهشگر، نویسنده و مسئول برگزاری فولادوند، عزت‌الله انتظامی، هرمز سخنرانی کرد و ع‌باشایی نیز وجوه ساختاری شعر تاگور را مورد بررسی قرار داد.

● نخستین گردهمایی زبان‌شناسی، اسفندماه سال جاری به همت انجمن زبان‌شناسی ایران برگزار می‌شود. این همایش ۲۲ و ۲۳ اسفندماه در تالار فردوسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران برگزار خواهد شد.

باز هم خبر

اولین مسابقهٔ سراسری طنز تهران از سوی خانه طنز سازمان فرهنگی - هنری شهرداری تهران با هدف ارتزایی نگاه طنزپردازان کشور، به موضوع شهر و شهرنشینی و نیز پرورش و شکوفایی استعدادهای جوان برگزار می‌شود. فرهنگ و آداب و رسوم، تاریخ، وحمل و نقل، حقوق و وظایف شهروندی، کنکلی گری و کاریز خوانی، احیاء و انواع جدید آن، محله‌ها و اماکن تهران، کسبه، بازار، شهرداری و ادارات تهران، خانواده‌های تهرانی و تهران‌فردا و نیز چشم‌انداز آینده از جمله موضوعات این مسابقه است.

علاقه‌مندان به شرکت در این مسابقه می‌توانند حداکثر پنج اثر طنز خود را در قالب‌های نثر، شعر، ترانه و تصنیف، نمایشنامه و فیلمنامه حداکثر تا پایان دی ماه سال جاری به دبیرخانه این مسابقه واقع در خیابان شهید مطهری، بعداز سه‌روزی، سازمان فرهنگی - هنری شهرداری تهران، معاونت فرهنگی، خانه هنر ارسال کنند. اسامی برگزیدگان مسابقهٔ روز یکشنبه نهم بهمن ماه ۱۴در مراسم اختتامیه این مسابقه در فرهنگسرای بهمن اعلام خواهد شد.

● مسابقهٔ کتابخوانی «غدیر خم» به مناسبت گرامیداشت عید غدیر خم و به همت کتابخانه و خانه فرهنگ مهرآباد برگزار می‌شود.

علاقه‌مندان به شرکت در این مسابقه، از شنبه ۲۴دی‌ماه تا اول بهمن ماه فرصت دارند، با مراجعه به خانه فرهنگ مهرآباد واقع در مهرآباد جنوبی، خیابان شهید توکلی، کوچه شهید اسفندی، روبه‌روی دبیرستان طالقچیان، کتاب و پرسشنامه این مسابقه را دریافت کنند. قلیل ذکر است، سوالات این مسابقه از کتاب «خطابه غدیر» نوشته محمدباقر انصاری» طرح شده است.

● هم‌زمان با فرا رسیدن عید غدیرخم، فرهنگسرای ولاه جشنواره بزرگ غدیر را برگزار می‌کند. اهداف برگزاری این جشنواره تمسک به قرآن و اتقانی عملی به اهل بیت(ع) ایجاد انس با امام زمان و ایجاد تکیه‌گاه معمولی برای اکرام سادات و نیازمندان، ارائه الگوی عملی خدمت‌رسانی و اهداف تربیتی است. جشنواره بزرگ غدیر، هم‌زمان در شهرهای مشهد، قم، اراک،

خبرهای کوتاه

کرج و ملایر برگزار می‌شود.

● دستورالعمل برگزاری بیست و هشتمین دوره مسابقات قرآنی به‌استفاه ایلاخ شد. در این دستورالعمل رزشته‌های مسابقات، زمان برگزاری مسابقه، مراحل شهرستانی، استانی و منطقه‌ای، شرایط شرکت‌کنندگان و آیین‌نامه اجرایی مسابقات و منابع سوالات تفسیر مشخص شده و توسط سازمان اوقاف و امور خیریه به منظور اجراء ادارات کل اوقاف و امور خیریه استانیهای سراسر کشور ایلاخ شد. نتایج مرحله استانی این مسابقات تا پایان فروردین ماه سال ۸۵ اعلام شده و مرحله منطقه‌ای در نیمه اول اردیبهشت ماه ۸۵ برگزار خواهد شد.

● نخستین کتابخانه تخصصی انجمن اسلامی کشور در دانشگاه آزاد اسلامی واحد گلشهر راه اندازی می‌شود. این کتابخانه با بیش از یکصد عنوان کتاب تخصصی رشته‌های علوم سیاسی و علوم اجتماعی در ایم دهه فجر با حضور دبیرکل اتحادیه تشکلهای سیاسی این دانشگاه افتتاح می‌شود.

● نخستین جشنواره فرهنگی هنری امام علی(ع)، قرآن و نهج‌الایلاخ به مناسبت گرامیداشت سالروز واقعه بزرگ غدیر خم در اسلامشهر برگزار می‌شود.

این جشنواره با حضور شعراء ادیب‌شندان، اساتید و هنرمندان از ۲۶ دی‌ماه در فرهنگسرای شهید سارمی اسلامشهر در رزشته‌های خوشنویسی، شعر، مقاله‌نویسی، فیلم کوتاه، نمایشنامه‌نویسی، داستان و انتخاب کتاب برتر برگزار می‌شود. علاقه‌مندان به شرکت در این جشنواره می‌توانند آثار خود را تا ۲۶ دی ماه سال جاری به دبیرخانه این جشنواره در اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی اسلامشهر ارسال کنند.

● جلوه‌نمایشنامه‌نویسی افلاحسین سعادی به مناسبت هفتادین سالروز تولد این نمایشنامه‌نویس و دانش‌نویس معاصر اواخر دی‌ماه ساری به‌برگزیده این جلوه‌اها می‌شود. دکتر علی اکبر سعادی و فیروزه سعادی، برگزار کنندگان این جلوه‌نمایشنامه‌نویسی هستند.

● رضا پیکرنگان، مسئول برگزاری کلاسهای آموزش مدیریت نثر با تأکید بر موقیت آمویون در روه‌های گذشته این کلاس‌ها از عضوگیری جدید برای شروع دوره سیزدهم خردادوی هدف از برگزاری این دوره‌ها، آشنایی علمی

دوره جدید شماره ۱۶

نشان با مسائل فنی نشر، چاپ، تیوگرافی، ویرایش، صفحه‌آرایی، توزیع و به‌منظور توسعه نشر در کشور دانست.

منشیت

● زمان پارسیان و من چهارم بهمن‌ماه از ساعت ۱۶ تا ۱۸ در محل انجمن نویسندگان کودک و نوجوان با حضور مؤلف این اثر و شهرام اقبال‌زاده، دبیر بخش کودک و نوجوان کتاب سال کاقد خواهد شد. این زمان که در دو جلد منتشر شده، پیش از این به‌عنوان کتاب برگزیده یکا شناخته شده بود.

● دومین گردهمایی منطقه‌ای غرب کشور با عنوان «آیینه غدیر» از سوی حوزه هنری استان لرستان برگزار می‌شود. این همایش هم‌زمان با عید سعید غدیرخم، با شرکت بیش از ۵۰ تن از شاعران برجسته استانیهای خوزستان، همدان، مرکزی، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، کردستان، ایلام، کرمانشا و لرستان در محل سینما استقلال، خرم‌آباد برگزار می‌شود.

● چهارمین جشنواره ادبی - هنری نمایش با حضور سیدمهدی خطابی، عرفان نظر آهاری، محمدعلی کناور، قربانعلی اجلی و جمعی از مدیران کتابخانهی پرورش فکری استانیهای کشور، ۱۹دی‌ماه در کرمانشا برگزار شد. پیش از ۱۸۰۰ اثر در بخش ادبی و ۴۰۰ اثر نیز در بخش هنری این جشنواره شرکت کرده بودند که از این تعداد، در نهایت ۵۱۲ اثر در بخش ادبی، ۲۳ اثر در بخش هنری و یک اثر نیز در بخش بوستر به عنوان برگزیده انتخاب شدند.

● نشست ماهانه انجمن غیر دولتی همپاران لنگرود، دوشنبه ۱۹ دی‌ماه ساعت ۱۷ در تالار تپهپون خانه

هنرمندان ایران برگزار شد. در این نشست شاعران، نویسندگان، مترجمان و هنرمندان لنگرودی از جمله مهدی غبرایی لنگرودی، محمدشمس لنگرودی، قاسم کنکول، زمان‌خیری، کریم رحب‌زاده و علی محمد سبحا حضور داشتند.

انجمن غیر دولتی همپاران لنگرود، با هدف اشاعه فرهنگ تعاون و همپاری، اعتمادی فرهنگ گیل و دیلم، بزرگداشت چهره‌های عرصه هنر و ادب و کمک به نشر و توزیع کتابهای تحقیقی نویسندگان لنگرودی فعالیت می‌کند.

تحقیق در رسانه‌های جمعی رونمایی شد

چهاردهمین جشن رونمایی کتاب با حضور حسان‌الدین آشنا، معاون پژوهشی دانشگاه امام صادق(ع)، پی‌اوردیس مرکز تحقیقات و مطالعات و سنسچل برنامه‌ای صدا و سیما و رضی، مدیر شبکه‌العلم و از اساتید رشته ارتباطات چهارشنبه، چهاردهم دی‌ماه از سوی سازمان فرهنگی

هنری شهرداری تهران برگزار شد. در این مراسم که به معرفی و تحلیل از کتاب «تحقیق در رسانه‌های جمعی» نوشته راجح ویدع و حورف دومینیک با ترجمه کاووس سیدامامی اختصاص داشت، آشنا با اشاره به انتشار کتابهایی که در حوزه روش تحقیق در ارتباطات به چاپ رسیده، گفت: «متأسفانه پس از انتشار کتابهایی در این حوزه در سالهای گذشته مثل کتاب بارزش روش تحقیق در مطبوعات» نوشته کاظم محمدنژاد تلاش

جدی برای تولید آثاری درباره روش تحقیق در حوزه مطبوعات صورت نگرفت و تنها عده اندکی از معققان دانش ویژه تحقیق در ارتباطات جمعی را داشتند.» معاون پژوهشی دانشگاه امام صادق در ادامه سخنان خود درباره ترجمه کتاب روش تحقیق در رسانه‌های جمعی اظهار کرد: «این کتاب به پیشنهاد دانشگاه امام صادق و با حمایت مرکز تحقیقات و سنسچل برنامه‌های صدا و سیما و پیگیری انتشارات سروش به انجام رسیده است و اولین گام جدی در راه تولید یک متن استاندارد در این حوزه است که می‌تواند به عنوان منبع درسی مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد ارتباطات نیز به کار رود.

این کتاب در هفته پژوهش به عنوان ترجمه برتر دانشگاه امام صادق(ع) انتخاب شد.»

پویا نیز در خصوص اهمیت کتاب تحقیق در رسانه‌ها تصریح کرد: «این کتاب، نخستین اثری است که در حوزه ارتباطات به صورت جامع ترجمه شده و ارجاعات آن به جای روانشناسی و جامعه‌شناسی در حوزه تخصصی ارتباطات و مطالعات جمعی است.» رییس مرکز تحقیقات و مطالعات و سنسچل برنامه‌ای صدا و سیما، در ادامه با اشاره به ارزش این کتاب افزود: «همان‌گونه که رسانه‌های جمعی دارای ابعاغ مختلفی هستند، تحقیق در این رسانه‌ها نیز باید با کارکردهای مختلف تحقیق همراه شود و این کتاب راهنمای مؤلفان برای حرکت در مسیر تحقیق در رسانه‌های جمعی است. البته با توجه به این موضوع که در حوزه تولیدات رسانه‌ای، مخاطب با پیشینه‌ها و عوامل متعددی روبرو است، نمی‌توان با مطالعات ساده و کم عمق به

کارکردهای رسانه و تأثیرات آن و نیز نحوه ارتباط آن با مخاطب پی برد.» رضی، مدیر شبکه‌العلم نیز به اهمیت ترجمه کاووس سیدامامی از این کتاب اشاره کرد و گفت: «تا پیش از این، در حوزه روش تحقیق در علوم اجتماعی متن خاصی برای آشنافه دانشجویان در اختیار نداشتیم تا اینکه این کتاب در دو دوره توسط کاووس سیدامامی در دانشگاه امام صادق تدریس و در نتیجه سبب‌آمیز ازبایی شد. اگر برخوردی مضائقه با این کتاب صورت بگیرد به چاپ چندم نیز می‌رسد و ما مدنظرمان گراناساتید و دانشجویان را در یافتن منبعی دقیق و مشخص از بین می‌برد.» مترجم کتاب «تحقیق در رسانه‌های جمعی» تقدیر شد.

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

مقاله

گزارشی درباره غلظهای چاپی(۱)

گلی مقبسه

داستان از اینجا شروع شد که یک نویسنده جوان اولین کتابش را با غلظهای چاپی افراوان به همراه نامه‌ای به دفتر «کتاب هفته» فرستاد. در آن نامه آمده بود: «استانهای این کتاب در جستجوها مطبوعات کردک و نوجوان مقام پرتر از کتب کرده است و من برای چاپ این نوشته‌ها هر دردی زده‌ام. پس از تلاش زیاد، خودم برای چاپ کتاب، هزینه را مثل شدم. با اینکه پریت تصحیح شده راه به نشر سوره بوده، کتاب را با این همه غلط چاپی جعلی داده»

این نوشته‌سپس از انگیزی همراه مقاله توانسته است هزینه چاپ را پس از گرفته و از توزیع کتابش جلوگیری کند.امایه به خودش ابروی رفته چه می‌توان کرد؟!

دیدن کتاب این نویسنده جوان که خودش آن را غلظنگری کرده بود و خواننده نامه او را به این فکر انداخت که

«غلط چاپی کتابها،ارادستمایه یک گزارش قرار دهم

اگر ضروری باشد،واقعی حاصل شود،موضوع این گزارش را در کتاب هفته»دیتال خواهم کرد.

این نوشته‌سپس از انگیزی همراه مقاله توانسته است هزینه چاپ را پس از گرفته و از توزیع کتابش جلوگیری کند.امایه به خودش ابروی رفته چه می‌توان کرد؟!

دیدن کتاب این نویسنده جوان که خودش آن را غلظنگری کرده بود و خواننده نامه او را به این فکر انداخت که **«غلط چاپی کتابها،ارادستمایه یک گزارش قرار دهم اگر ضروری باشد،واقعی حاصل شود،موضوع این گزارش را در کتاب هفته»**دیتال خواهم کرد.

این نوشته‌سپس از انگیزی همراه مقاله توانسته است هزینه چاپ را پس از گرفته و از توزیع کتابش جلوگیری کند.امایه به خودش ابروی رفته چه می‌توان کرد؟!

دیدن کتاب این نویسنده جوان که خودش آن را غلظنگری کرده بود و خواننده نامه او را به این فکر انداخت که

«غلط چاپی کتابها،ارادستمایه یک گزارش قرار دهم

اگر ضروری باشد،واقعی حاصل شود،موضوع این گزارش را در کتاب هفته»دیتال خواهم کرد.

این نوشته‌سپس از انگیزی همراه مقاله توانسته است هزینه چاپ را پس از گرفته و از توزیع کتابش جلوگیری کند.امایه به خودش ابروی رفته چه می‌توان کرد؟!

دیدن کتاب این نویسنده جوان که خودش آن را غلظنگری کرده بود و خواننده نامه او را به این فکر انداخت که

«غلط چاپی کتابها،ارادستمایه یک گزارش قرار دهم

اگر ضروری باشد،واقعی حاصل شود،موضوع این گزارش را در کتاب هفته»دیتال خواهم کرد.

این نوشته‌سپس از انگیزی همراه مقاله توانسته است هزینه چاپ را پس از گرفته و از توزیع کتابش جلوگیری کند.امایه به خودش ابروی رفته چه می‌توان کرد؟!

دیدن کتاب این نویسنده جوان که خودش آن را غلظنگری کرده بود و خواننده نامه او را به این فکر انداخت که

«غلط چاپی کتابها،ارادستمایه یک گزارش قرار دهم

اگر ضروری باشد،واقعی حاصل شود،موضوع این گزارش را در کتاب هفته»دیتال خواهم کرد.

این نوشته‌سپس از انگیزی همراه مقاله توانسته است هزینه چاپ را پس از گرفته و از توزیع کتابش جلوگیری کند.امایه به خودش ابروی رفته چه می‌توان کرد؟!

دیدن کتاب این نویسنده جوان که خودش آن را غلظنگری کرده بود و خواننده نامه او را به این فکر انداخت که

«غلط چاپی کتابها،ارادستمایه یک گزارش قرار دهم

اگر ضروری باشد،واقعی حاصل شود،موضوع این گزارش را در کتاب هفته»دیتال خواهم کرد.

این نوشته‌سپس از انگیزی همراه مقاله توانسته است هزینه چاپ را پس از گرفته و از توزیع کتابش جلوگیری کند.امایه به خودش ابروی رفته چه می‌توان کرد؟!

دیدن کتاب این نویسنده جوان که خودش آن را غلظنگری کرده بود و خواننده نامه او را به این فکر انداخت که

«غلط چاپی کتابها،ارادستمایه یک گزارش قرار دهم

اگر ضروری باشد،واقعی حاصل شود،موضوع این گزارش را در کتاب هفته»دیتال خواهم کرد.

این نوشته‌سپس از انگیزی همراه مقاله توانسته است هزینه چاپ را پس از گرفته و از توزیع کتابش جلوگیری کند.امایه به خودش ابروی رفته چه می‌توان کرد؟!

دیدن کتاب این نویسنده جوان که خودش آن را غلظنگری کرده بود و خواننده نامه او را به این فکر انداخت که

«غلط چاپی کتابها،ارادستمایه یک گزارش قرار دهم

اگر ضروری باشد،واقعی حاصل شود،موضوع این گزارش را در کتاب هفته»دیتال خواهم کرد.

این نوشته‌سپس از انگیزی همراه مقاله توانسته است هزینه چاپ را پس از گرفته و از توزیع کتابش جلوگیری کند.امایه به خودش ابروی رفته چه می‌توان کرد؟!

دیدن کتاب این نویسنده جوان که خودش آن را غلظنگری کرده بود و خواننده نامه او را به این فکر انداخت که

«غلط چاپی کتابها،ارادستمایه یک گزارش قرار دهم

اگر ضروری باشد،واقعی حاصل شود،موضوع این گزارش را در کتاب هفته»دیتال خواهم کرد.

این نوشته‌سپس از انگیزی همراه مقاله توانسته است هزینه چاپ را پس از گرفته و از توزیع کتابش جلوگیری کند.امایه به خودش ابروی رفته چه می‌توان کرد؟!

دیدن کتاب این نویسنده جوان که خودش آن را غلظنگری کرده بود و خواننده نامه او را به این فکر انداخت که

«غلط چاپی کتابها،ارادستمایه یک گزارش قرار دهم

اگر ضروری باشد،واقعی حاصل شود،موضوع این گزارش را در کتاب هفته»دیتال خواهم کرد.

این نوشته‌سپس از انگیزی همراه مقاله توانسته است هزینه چاپ را پس از گرفته و از توزیع کتابش جلوگیری کند.امایه به خودش ابروی رفته چه می‌توان کرد؟!

دیدن کتاب این نویسنده جوان که خودش آن را غلظنگری کرده بود و خواننده نامه او را به این فکر انداخت که

«غلط چاپی کتابها،ارادستمایه یک گزارش قرار دهم

اگر ضروری باشد،واقعی حاصل شود،موضوع این گزارش را در کتاب هفته»دیتال خواهم کرد.

این نوشته‌سپس از انگیزی همراه مقاله توانسته است هزینه چاپ را پس از گرفته و از توزیع کتابش جلوگیری کند.امایه به خودش ابروی رفته چه می‌توان کرد؟!

دیدن کتاب این نویسنده جوان که خودش آن را غلظنگری کرده بود و خواننده نامه او را به این فکر انداخت که

«غلط چاپی کتابها،ارادستمایه یک گزارش قرار دهم

اگر ضروری باشد،واقعی حاصل شود،موضوع این گزارش را در کتاب هفته»دیتال خواهم کرد.

این نوشته‌سپس از انگیزی همراه مقاله توانسته است هزینه چاپ را پس از گرفته و از توزیع کتابش جلوگیری کند.امایه به خودش ابروی رفته چه می‌توان کرد؟!

وی درباره مشکلات نمونه خوانان می‌گوید: ۹۰۰ درصد نمونه‌خوانان به صورت تخصصی با این رشته آشنا نیستند.

می‌مند ۱۰ درصد دیگر که به دلیل نداشتن ثبات حرفه‌ای با مشکلات زیادی روبرو هستند. این سالها شاهد تغییر و تحولات سریعی در مؤسسات انتشاراتی هستیم.این تحولات

معمولاًتغییر مدیریت مؤسسات را در پی بازند.تغییر مدیریت نیزباعث می‌شودافراد جدیدی وارد میسمن شوند.بنا بر این در

بسیاری موارد وقتی نمونه‌خوانان تازه به کار در یک مؤسسه

عادت کرده‌ایان آشناشدند،افرادآموزگرای آنها را می‌گردد.

او درباره نحوه انجام نمونه‌خوانی در انتشارات سورهش می‌افزاید:سورهش خدمت‌نمونه‌خوانانقت دارد.مؤلفان در نهایت

یک بازبینی کلی روی اثر انجام می‌دهد.که البته این بازبینی

بیشتر جنبه‌ای است و بیشتر به اغلاط چاپی مربوط می‌شود.

اوپائنده به اینکه برخی از صاحبان اثر به نمونه‌خوانی آشنان

پیش از چاپ علاقه‌مند هستند. توضیح می‌دهد: آگاهی

نویسنده‌هایی که تجربه نمونه‌خوانی نداشته‌اند، به هیچ

نمونه‌خوانی اعتماد نمی‌کنند و در پایان کار حتماً پیش از

حرفه‌داران به صحبت نشینند.

مهرپروود سخنران را نگویند تا آغاز

کرد.مؤسسه فرانکلین پایه گذار

نشر و ترجمه‌در دهه‌های پنجاه

و دهه‌ها به نمونه‌خوانی خیلی

اهمیت می‌داد.به طوری که در آن

زمان تکثیر و اغلاط چاپی مربوط

به مؤسسه فرانکلین بود. من در

همان سالها در مؤسسه فرانکلین

شدم و با مرحوم امامی و وحید

مختکارام آشنا گردم.

او درباره نمونه‌خوانی می‌گوید:

نمونه‌خوانی یکی از مشاغل ترین

کارهای نشر و آخرین مرحله قبل

از تیپوگرافی است. بنابراین یک

نمونه‌خوان باید تمام غلظهای اثر

را که از چشم‌ترجم، مؤلف و

ویراستار پنهان مانده، برطرف کند.

نمونه‌خوان باید به قول معروف

منه به خویشاکن بگذارد.

اومنه‌می‌دهد.مشکل که در بازار

نشر ایران وجود دارد مربوط به هم‌راز

نشر است.تکثیر کاهم‌ترازهای است

یک انتشارگاه کتاب را در بهترین

محلت ۳ هزار نسخه در نظر بگیریم

می‌بینم در حال حاضر برای هر

خونانه ۳ نشر فعالیت می‌کند.با

این شرط که هم‌تراشی میجوراست

سلاسه چهار کتاب منتشر کند تا

جوازش را از دست ندهد.در نتیجه فقط یکی کار پابن می‌آید.

این خیلی بد است که ناشر در یک کتاب ۷۰ صفحه‌ای ۳۰۰

غلط فاحش چاپی داشته باشد.اگر ناشری بخواهد به طرز

جدی کار کند،در آن صورت بایدبه نمونه‌خوانی خیلی جدی

داشته باشد.

مهرپروود توصیه می‌کند:بهرتر است ناشران کار نمونه‌خوانی

خود را به چند گروه در نظر بگیرند و نمونه‌خوان تقسیم

کنند.حسب این کار آن است که اسماعیل جعفریآقای گدات و

غلط فاحش کاظمی می‌باشد.چرا که نمونه‌خوان دوم و سوم

هم من را بررسی می‌کنند.

توصیه‌هایی من این است که صاحب اثر نمونه‌خوان هم‌کاری

کند و آخرین نمونه‌ای را که فراتر است به چاپ می‌دهد.مهرپروود

تکند. بعضی غلظها همیشه از چشم نمونه‌خوان پنهان می‌ماند

بنابراین یک چشم‌گیر بهتر می‌تواند آن را برطرف کند.

او چنین افامه می‌دهد:این روزها اغلب ناشران اصلاً روی انتشار

تدارک‌دهنده کارها را بر عهده نمونه‌خوانی می‌گذارند که حتی در

کار خودش هم آنگجان برعکس می‌نارد. در صورتی که

ویراستاری و نمونه‌خوانی در عین اینکه مکمل هم میگردند

مزی کارکنانچا از هم دارند.لته من به عنوان یک ناشر همیشه

سعی کرده‌ام ویراستار را در کار نمونه‌خوانی سهیم کنم.مفادری

از بار نمونه‌خوان بر روی دوش ویراستار گذاشته‌شود.

بازار سودآوری نیست بهره مالی کمی عاید دست اندران

نشر می‌شود. به همین دلیل نمونه‌خوانان جوان و کم‌تجربه

وارد این کار می‌شوند که معمولاً دانش آنها در سطح حداقل

است و متوجه بسیاری از نکات نمی‌شوند.مسائل را با هم

اشتباه می‌گردند.

وی درباره وضعیت نمونه‌خوانی در مؤسسه انتشاراتی که در

کارها را به نمونه‌خوانهای کارمندی می‌دهم که عموماً در منزل

کار می‌کنند. علت این امر هم این است که هر چند نمونه‌خوان

دیگر انتشارات وجود داشته،باز هم به کم است.ما آثار را

به سر ویراستار و مسئول غلظنگری می‌گذاریم و آنها کار

را به افاد مختلف ارجاع می‌دهند.بر این نظارت من کنند.

سه ناشو برای خواننده

امیر هوشنگ مهرپروود از دهه‌های مشغول کار نمونه‌خوانی

است.او از پیشگويان این حرفه به حساب می‌آید و در حال

حاضر صاحب امتیاز نشر کتاب فرانسه است.پاا نویز به عنوان

یک نمونه‌خوان پیشگويتر مشکلات و وضعیت این

حرفه‌داران به صحبت نشینند.

مهرپروود سخنران را نگویند تا آغاز

کرد.مؤسسه فرانکلین پایه گذار

نشر و ترجمه‌در دهه‌های پنجاه

و دهه‌ها به نمونه‌خوانی خیلی

اهمیت می‌داد.به طوری که در آن

زمان تکثیر و اغلاط چاپی مربوط

به مؤسسه فرانکلین بود. من در

همان سالها در مؤسسه فرانکلین

شدم و با مرحوم امامی و وحید

مختکارام آشنا گردم.

او درباره نمونه‌خوانی می‌گوید:

نمونه‌خوانی یکی از مشاغل ترین

کارهای نشر و آخرین مرحله قبل

از تیپوگرافی است. بنابراین یک

نمونه‌خوان باید تمام غلظهای اثر

را که از چشم‌ترجم، مؤلف و

ویراستار پنهان مانده، برطرف کند.

نمونه‌خوان باید به قول معروف

منه به خویشاکن بگذارد.

اومنه‌می‌دهد.مشکل که در بازار

نشر ایران وجود دارد مربوط به هم‌راز

نشر است.تکثیر کاهم‌ترازهای است

یک انتشارگاه کتاب را در بهترین

محلت ۳ هزار نسخه در نظر بگیریم

می‌بینم در حال حاضر برای هر

خونانه ۳ نشر فعالیت می‌کند.با

این شرط که هم‌تراشی میجوراست

سلاسه چهار کتاب منتشر کند تا

جوازش را از دست ندهد.در نتیجه فقط یکی کار پابن می‌آید.

این خیلی بد است که ناشر در یک کتاب ۷۰ صفحه‌ای ۳۰۰

غلط فاحش چاپی داشته باشد.اگر ناشری بخواهد به طرز

جدی کار کند،در آن صورت بایدبه نمونه‌خوانی خیلی جدی

داشته باشد.

مهرپروود توصیه می‌کند:بهرتر است ناشران کار نمونه‌خوانی

خود را به چند گروه در نظر بگیرند و نمونه‌خوان تقسیم

کنند.حسب این کار آن است که اسماعیل جعفریآقای گدات و

غلط فاحش کاظمی می‌باشد.چرا که نمونه‌خوان دوم و سوم

هم من را بررسی می‌کنند.

توصیه‌هایی من این است که صاحب اثر نمونه‌خوان هم‌کاری

کند و آخرین نمونه‌ای را که فراتر است به چاپ می‌دهد.مهرپروود

تکند. بعضی غلظها همیشه از چشم نمونه‌خوان پنهان می‌ماند

بنابراین یک چشم‌گیر بهتر می‌تواند آن را برطرف کند.

او چنین افامه می‌دهد:این روزها اغلب ناشران اصلاً روی انتشار

تدارک‌دهنده کارها را بر عهده نمونه‌خوانی می‌گذارند که حتی در

سی ثانیه پیام بازرگانی؛ کتاب بخوانید

گفت وگو با مدیرکل امور بازرگانی صدا و سیما

محمدرضا عبیدی

این روزها یکی از مطمئن ترین شیوه‌های رواج و افزایش فروش یک کالا تبلیغات در رسانه‌های روزگه و گاه محبوب است. از آنجا که امروز دیگر تأثیر رادیو و تلویزیون بر همگان مشخص شده، این رسانه‌ها جزو موفق‌ترین و مؤثرترین کانالها برای ورود یک کالا به ذهن عامه برده هستند. به همین دلیل این روزها پیامهای بازرگانی به شیوه‌های گوناگون درست یا نادرست از این رسانه‌ها پخش می‌شود.

این همه را کنار هم چیدم تا به بحث «کتاب‌نویسی» و خلاصه‌نویس کتاب در تبلیغات صدا و سیما برسم. البته هر کدام از طرفین مابین این کتاب در صدا و سیما دیدگاه خود را بر ویجه تبلیغ داشته‌اند.

در حوضچه‌ی نشاندگان بین‌المللی کتاب تهران که مسابقه گزارنده معلون ادبی و ملی سازمان صدا و سیما، جدهم درمیخت‌شده از تبلیغ رایگان کتاب طی دو روز آینده خبر داد و گفت: یعنی ده روز آینده، ساز و کار چگونگی تبلیغات کتاب در صدا و سیما مشخص می‌شود و نویسندگان و ناشران می‌توانند کتابهایشان را از طریق رسانه ملی تبلیغ کنند. البته در صورتی که این کار تبلیغ پوی نامشروعی باشد.»

اما بعد از در زمینه تبلیغ کتاب در رادیو و تلویزیون ناشانی بی‌فایده و به‌چرخش دو ناشر دولتی و برخی از ناشران شرکت‌دومی ناشر دیگری در این عرصه قدم برداشتند. هدف ما از این گزارش یافتن مقصود نیست و نمی‌خواهم بگویم صدا و سیما ناشران یا مشخص دیگری سبیل این عرصه و فرآیند ارتباط است. آنچه در گفت‌وگو با مدیرکل امور بازرگانی صدا و سیما در دفترش زاعی فتوا می‌دهد، این تأکید داشته‌ام (با بابتی حلقه‌های گشوده این رنجبر است

آقای فتوا می، رویکرد صدا و سیما به تبلیغ کتاب و تسهیل شرایط در این زمینه چیست؟

اداره کل بازرگانی در مجموع برای هر کدام از کالاهای فرهنگی تخفیف ویژه‌ای قائل می‌شود. کتاب نیز از این قاعده مستثنی نیست. شما برای آنکه بتوانید آگهی را از صدا و سیما پخش کنید، باید پس از کسب اجازه از اداره بازرگانی، دفتر پخش و بخش آگهی صدا و سیما مراجعه کنید تا قرارداد پخش آگهی‌تان در آنجا منعقد شود.

در دفتر پخش و بخش هزینه کتابی شما به تناسب اتفاقی یا غیر اتفاقی بودن آن مشخص می‌شود.

منظر ناظران از اتفاقی یا غیر اتفاقی بودن کالاهای فرهنگی چیست و میزان تخفیف برای کالاهای فرهنگی چقدر است؟

کالاهای فرهنگی هم رنگ اتفاقی دارند. اصولاً پخش فرهنگ سودهی ندارد. به همین دلیل صدا و سیما راه‌های گشایش تا در صورت ضرورت بیشتر از آن حمایت‌کننده تخفیف ۲۰ تا ۴۰ درصدی کالاهای فرهنگی با توجه به همان میزان اتفاقی بودن آنها تعیین می‌شود. حتی

آگهی این تخفیف بیش از ضوابط آیش تعیین شده است. ما رفتی برای یک کالای فرهنگی تخفیف بیش از ضوابط تعیین شده نمی‌شود. مضمونی این است که سازمان باید از جیب خودش هزینه این کتاب را بپردازد. چون صدا و سیما زمان آگهی‌هاش را به صورت سالانه به بخش خصوصی واگذار می‌کند، اگر سازمان دستور تخفیف بدهد، باید خسارت آن را نیز بپردازد.

در مورد تبلیغات کتاب هم باید بگویم ما مشکل در زمینه آگهی آن نداریم بلکه مشکل عدم وجود جامعه کتابخوان است. اگر مردم علاقه‌مند به مطالعه باشند، کتاب نیز مانند دیگر کالاهای صورت‌علی تبلیغ می‌شد. شما کارگان کتابی آن قدر پایین است که نایز به تبلیغات ندارند. چطور برخی از ناشران دولتی توانایی آگهی در تلویزیون را پیدا می‌کنند؟ آیا برای آنها تسهیلات خاصی قائلید؟

نه، تنها امتیاز ویژه این ناشران این است که متقاضی

مهدي حسيني

در مورد تبلیغات کتاب هم باید بگویم ما مشکل در زمینه آگهی آن نداریم بلکه مشکل عدم وجود جامعه کتابخوان است

هستند. هر کس دیگری هم که متقاضی معرفی کتابش باشد، ما آماده خدمت هستیم. البته سازمان اسناد ملی و نشر آثار امام (ره) به صورت رایگان آگهی می‌شوند، چون غیر اتفاقی بودن آنها مشهود است. قیمت تبلیغات تلویزیونی کم نیست و کتاب هم کالای سودآوری نیست که دریافت داشته باشد. بنابراین داوطلبی برای تبلیغ کتاب باقی نمی‌ماند. البته کتابهای آموزشی، تکنور و… شامل این قضیه نمی‌شوند، چون به اندازه کافی سودآور هستند.

اینکه تبلیغات در صدا و سیما گران است، صحت دارد، اما با توجه به دفعات تکرار آن و میزان مخاطبانش در

اینجا تهران است؛ صدای رادیو فرهنگ

مريم رضایی

شکبه رادیویی فرهنگ، شاید یکی از موفقترین شکبه‌های رادیویی در زمینه تولید برنامه‌های فرهنگی است. این شکبه مدتی است در امر تولید برنامه‌های مرتبط با کتاب فعالیت‌های جدی را آغاز کرده است. در این گزارش می‌توانیم بررسی برنامه‌های مرتبط به کتاب رادیو فرهنگ را به اختصار معرفی کنیم.

گفت‌وگو با ایوبات این برنامه حدود پنجاه هفته است که هر شب از شبکه رادیویی فرهنگ پخش می‌شود و تاکنون حدود صد دانش‌آموز، شاعر و منتقد کشور پیرامون نقد ادبی در ایران داستان نویسی، سواد نسل جوان، نقش دین در ادبیات و بررسی ادبیات کودک و نوجوان در این برنامه به بحث نشسته‌اند. کارشناسی چون علی محمدرفیعی، فتح‌الله بی‌نیا، دانش‌آموزان سوسانی چون کاروان محمدی، مصطفی رسنگاری و مرتضی‌علی نظیر گروه مرعشی و مزده دقفی، با نقد راهنمایی چون ازندام که درایت کیمیا «تلازمین» هوقی یمین بودیم» و گفت‌و «دویلی» در برنامه حضور داشته‌اند.

تجربه‌کنندگان این برنامه به عهده مکان‌سهرابی و از رنگ درازند و سرچشمی آن به عهده محسن حکیم و یوید آقایی است.

همچنین گویندگی این برنامه به عهده خانمها روح‌بخش و حقیقت است.

برنامه گفت‌وگو با ایوبات و داستان‌نویسان سابقه و جوان

کشورمان برای حضور در برنامه و معرفی آثارشان استقبال می‌کند.

قابل ذکر است، برنامه گفت‌وگو با ایوبات سه شب اول هفته به نشر و معرفی آثار و مجموعه شعرشان اختصاص دارد و سه شب دوم هفته به موضوع ادبیات داستانی و

ساحبان آثار ادبیات داستانی مربوط است. جمعه هر هفته هم این داستانها مورد نقد قرار می‌گیرند.

کتاب هر روز خوان، برنامه دیگری است که پنجشنبه‌ها ساعت ۱۰ تا ۱۰:۳۰ با رویکرد اطلاع‌رسانی در حوزه نشر و با حضور ناشران، مترجمان و نویسندگان کتاب در موضوع‌های مختلف پخش می‌شود. این برنامه توسط گروه مطالعات فرهنگی شبکه فرهنگ تهیه می‌شود.

نقد کتاب این برنامه در زمانه سخن‌نقدهفت کتابخوانی از یازدهم دی‌ماه با رویکرد نقدی یک کتاب را با حضور چند منتقد و نویسنده آن کتاب مورد بررسی قرار می‌دهد.

این برنامه یکشنبه‌ها ساعت ۱۷:۳۰ حضور کارشناسان دانشگاهی مختلف کشور، خانه کتاب، مترجمان و منتقدان ادبی به بررسی و واکنش عمایب و امتیازات کتابهای منتشرشده می‌پردازد. یکشنبه، بیست و پنجم دی‌ماه در این برنامه، کتاب اثرانه‌های تاریخی، نوشته پناهی مسلمان با حضور دکتر جعفری فتوا می‌آیند و کیلیان نقد و بررسی خواهد شد.

شعر امروز در این برنامه که هر روز از ساعت ۱۵ تا ۱۳:۳۰ پخش می‌شود، مجموعه شعران شاعران کلاسیک و معاصر

نهایت ارزان‌تر از مطبوعات است.

دفعات تکرار تبلیغ و زمان آن را چطور مشخص می‌کنند؟

متخصصان و مشاوران تبلیغ با توجه به اهداف صاحبان کالا، این مسائل را تعیین می‌کنند. البته با توجه به هزینه‌ای که صاحب کالا صرف می‌کند، ماکلا ما در

حسابه هزینه تبلیغات تلویزیون و رادیو، البته است.

این هزینه از دو هزار تا شش‌هزار تومان برای هر ثانیه تعیین است. البته زمان پخش آگهی و هم‌راهی آن با

برنامه خاص، در نرخ آن تأثیر دارد.

پیشنهاد شما برای اینکه ارتباط بین سه رسانه کتاب، تلویزیون و رادیو بیشتر شود یا به عبارتی بتوان آنها را در مدل جدیدی جای داد، چیست؟

اول این‌که از آژانسهای تبلیغاتی، یعنی شرکت‌های خصوصی که خود سرچ صاحبان کالا می‌روند، یا برعکس کتاب را هم جزو برنامه‌هایشان قرار دهند. شاید ناشران ماه تأثیر تبلیغات بی‌برده‌اند از آژانسهای تبلیغاتی در حقیقت تخصص امر تبلیغات هستند و شاید بتوانند این مسئله را حل کنند.

مسئله دوم برمی‌گردد به نوع آگهی‌ها، ما در مجموع در نوع آگهی داریم؛ آگهی مستقیم که با آرم صورت می‌شود و آگهی درون برنامه‌ای که به صورت غیرمستقیم همراه با فیلمها و سریالهای دیگر پخش می‌شود و به نظر من بهترین نوع تبلیغ کتاب در

تلویزیون آگهی درون‌برنامه‌ای است. تبلیغ کتاب راه حل دیگر این مشکل مخاطب‌های مشترک صدا و سیما با صاحبان نشر است. برای معرفی آثار شما

که هزینه زیادی هم ندارد.

منظر ناظران از برنامه‌های مشارکی چیست؟

مشارک برنامه‌های مستند که درباره‌ی چای ایرانی ساخته شده در عین اینکه نوع خاصی از بجای تبلیغ نمی‌شود، چای ایرانی را معرفی می‌کنند. در صورتی که ناشران با صدا و سیما همکاری کنند، علاوه بر تبلیغ غیرمستقیم کتاب که هم ارزان است و هم جبه تبلیغاتی دارد، جدول برنامه‌های تلویزیون نیز برمی‌شود.

فرهنگ و حمیدرضا مقدسی تهیه‌کننده و محسن حکیم معرفی سرچید آن است.

طنز و طنزآوران در بررسی مفرقه طنز به واکنش آثار طنزپردازان وطنی انگاشتنی‌کنند. بلکه مفرقه طنز را فراتر از مرزهای

بحث می‌کند. روزهای جمعه از ساعت ۱۳:۳۰ تا ۱۲:۳۰ با

تجربه‌کنندگی و سرچشمی حمیدرضا مقدسی پخش می‌شود.

پخش برنامه «چراغ معرفت» از دو سال پیش آغاز شده است. هر برنامه از برنامه‌های چراغ معرفت حدود ۱۵ دقیقه زمان، به معرفی کتاب با موضوع کلام، فلسفه، عرفان و فقه اختصاص دارد.

علی تارّی

طی چند سال اخیر کتابفروشی‌هایی با ساختار و شکل جدید ایجاد شده‌اند که شاید بتوان آنها را به لحاظ ساختاری، نسل جدید کتابفروشی‌ها خواند که در حال شکل‌گیری هستند. شاید نسل گذشته کتابفروشی‌ها با آن ساختار کهنه و قدیمی اگرچه در طولانی مدت اما کم‌کم خود را به این نسل بسپارد.

چندین دهه است که کتابفروشی‌های **مفهومی مشخص** در ذهن ما داده مکانی با نقشه‌هایی پر از کتاب و کتابهایی که روی میز چیده شده است. این تصور را هم داریم که وقتی می‌خواهیم کتابی را در یک کتابفروشی پیدا کنیم، باید از کتابفروش پرسیم آن کتاب را دارد یا نه. کتابفروشی با این شکل و ساختار فضایی نیست که مخاطب بخواهد در آنجا بماند، از آن لذت ببرد، خودش کتابها را ورق بزند و چند دقیقه‌ای در آنجا بنشیند و حتی کتاب بخواند. اما اگر یا ایجاد کتابفروشی‌هایی در ساختار جدید و با فضایی متفاوت، کم‌کم دارد مفهوم کتابفروشی را در ذهن ما تغییر می‌دهد. در این مفهوم، کتابفروشی باید زینا و جذاب باشد تا مخاطب را جذب کند. فضای داخلی آن از نظر رنگ و نور و فرم تبعه باشد و چیدمان کتابها به گونه‌ای باشد که مخاطب به آسانی کتاب مورد نظرش را بیابد، آن را مرور کند، دقایقی و حتی ساعتی را در کتابفروشی بماند و لذت هم ببرد. البته شاید زمان زیادی لازم باشد که چنین کتابفروشی‌هایی با شکل و ساختار جدید ایجاد شود اما می‌توان گفت شکل‌گیری چنین کتابفروشی‌هایی بی‌شک یک ضرورت است.

دو شماره گذشته گزارشی درباره «**وترین کتابفروشی‌ها**» خواندید. در این شماره نیز به طراحی فضای داخلی کتابفروشی‌ها **مواردی** که باید در آنها رعایت شود پرداخته‌ام که شرح آن را پیش رو دارید.

استفاده از ناظران هنری

بهراد امین سلیمسی، مدرس هنر و طراحی، فضای داخلی کتابفروشی‌ها را در حائل حاضر بسیار مناسب می‌داند و آنها را اینگونه توصیف می‌کند: «فضای کتابفروشی‌ها بسیار رنگ و ویرایک و کتابها نیز قابل دسترسی است.» امین سلیمسی برای زیبایی‌سازی وترین کتابفروشی‌ها پیشنهادهایی ارائه می‌دهد: «وترین کتابفروشی باید زینا باشد. چون قبل از هر چیز وترین زینا مخاطب را جذب می‌کند. رنگ و زمینه وترین باید متضاد رنگ کتابها -که معمولاً سفیدی آنها بیشتر جلب توجه می‌کند- باشد. رنگهایی مثل قرمز آلبالویی یا آبی لاجوردی کنتراستی با سفیدی کتاب ایجاد می‌کند که جذاب و زیباست. طراحی روی جلد کتابها نحوه چیدمان آنها در وترین باید جذاب باشد. عداوت کتابفروشی‌ها بیشتر از لحاظ می‌گردد و باید حساب شده باشد تا به خوبی دیده شوند. چون خواننده پیش از آنکه خواننده باشد، بیننده است.» وی درباره فضای داخلی کتابفروشی‌ها می‌گوید: برای داخل کتابفروشی هم باید فضایی زیبا طراحی شود و چیدمان کتابها به گونه‌ای باشد که مخاطب به آسانی به کتاب دسترسی داشته باشد. آنها باید بتوانند فهرست مطالب و متن کتاب را مرور کنند تا بتوانند کتابی که توجه آنها را جلب کرده به لحاظ محتوا نیز همان کتاب مورد نظرشان هست یا نه. یعنی مخاطب با کلیک محوای کورد آشنا شود اما مطمئنانه این مسئله در چیدمان کتاب در کتابفروشی‌ها مارعات نمی‌شود و تعداد زیادی کتاب بدون تفکیک معنم، در قفسه‌ها قرار می‌گیرند. معطلی که فضای کتابفروشی بسیار شلوغ و به‌هم‌ریخته است. طراحی فضای داخلی باید به گونه‌ای باشد که مخاطب را در دسترسی به کتاب مورد نظرش راهنمایی کند.

باید از طریق تفکیک کتابها، این شلوغی و درهم ریختگی را از فرهنگ خود دور کنیم. نورپردازی وترین و فضای داخلی کتابفروشی هم بسیار مهم است. نورپردازی باید جلب توجه کند و روی جلد کتابها انعکاس نداشته باشد. بایک نورپردازی خوب می‌توان فضای داخلی کتابفروشی را کاملاً روشن کرد و با استفاده از نوری متفاوت از نور زمینه، برجستگی از فضا یا کتابهایی خاص متمركز شد تا جلب توجه کنند. تضاد در شکل و رنگ هم یکی از مقوله‌هایی است که جاذبه ایجاد می‌کند.»

او در این زمینه از معضلی به نام ناشران غیر فرهنگی یاد می‌کند. معتقد است ناشران باید ناظران هنری داشته باشند تا در طراحی جذاب و مناسب فضای داخلی کتابفروشی آنها و چیدان وترین آن و نیز وترین زینا تصویرسازی روی جلد کتابها از آنها استفاده کنند.

تنوع رنگ و فرم

آرزو کاظم بخشی، طراح دکور، مخاطبان کتابفروشی‌ها

به هم ریختگی فرم، آشفتگی چیدمان قفسه‌ها و کتابها و رنگ ساده و یکدست به چشم می‌خورد در صورتی که مخاطبان به تنوع رنگ، فرم و زیبایی بصری نیاز دارند تا بتوانند در آن فضا بمانند. از زیبایی آن لذت ببرند و زودتر به کتاب مورد نظرشان دسترسی پیدا کنند.

او می‌گوید: «گویا برای صاحبان سرمایه اصلاً اهمیتی ندارد که مخاطب در چه فضایی قرار می‌گیرد و آنها فقط به فکر فروش کتابها هستند. هنوز این آگاهی و نگاه در صاحبان سرمایه به وجود نیامده که طراحی فضای داخلی به جذب مخاطبان و فروش بیشتر کمک می‌کند.»

امین سلیمسی: ناشران باید

ناظران هنری داشته باشند

تایرای طراحی جذاب و مناسب

فضای داخلی کتابفروشی از آنها

استفاده کنند

فقط تعداد کمی از کتابفروشی‌ها هستند که به تازگی خود طراحی نسبتاً مناسبی در فضای داخلی و وترین خود بهره برده‌اند. نقش صاحبان سرمایه در این امر بسیار حائز اهمیت است. در واقع حضور این افراد علت اصلی طراحی فضای داخلی در این کتابفروشی‌هاست. باید امکاناتی در اختیار طراحان قرار بگیرد تا آنها بتوانند فضای مناسبی برای کتابفروشی‌ها طراحی کنند. ایجاد چنین فضایی نیز از عهده صاحبان سرمایه برمی‌آید. کاظم بخشی معتقد است طراحی فضای کتابفروشی‌ها، با ویژگی‌های کتاب به عنوان یک کالای فرهنگی، متناصب است. او می‌گوید: «همانطور که ما وقتی وارد یک سفره‌خانه سنتی می‌شویم انتظار نداریم بی‌تذایجی، باید در کتابفروشی‌ها هم فضایی که شکل می‌گیرد باید متناسب با این کالای فرهنگی باشد.»

بخشی ادامه می‌دهد: «اگر در کتابفروشی‌ها فضایی مناسب با تنوع فرم و رنگ فراهم شود و حتی این امکان وجود داشته باشد که مخاطبان چند دقیقه‌ای بنشینند و کتابها را ورق بزنند، شاید مردم به جای قدم زدن بی هدف در خیابان و پاساژ، به کتابفروشی‌ها بیایند. جلب مخاطبان به کمک طراحی فضای زیبا و مناسب در کتابفروشی‌ها صورت می‌گیرد و این امر باعث می‌شود ناشران سود بیشتری ببرند و به نوسندگان و مؤلفان هم سود معنوی و مادی بیشتری برسد. متأسفانه درهم ریختگی و نور یکدست و سفید در کتابفروشی‌ها، فضا را آشفته می‌کند و مخاطبانی که سواد بصری دارند اصلاً دوست ندارند لحظه‌ای در این فضای آشفته بمانند.

ضرورت ساختار جدید

گزارشی از طراحی فضای داخلی کتابفروشی‌ها

زیبایی، نور مناسب و تنوع نور و رنگ مخاطب عام را در لحظه اول جلب می‌کند و مخاطبانی که دارای حس زیبایی‌شناسی هستند نیز می‌توانند آن نور و رنگ و فرم و طراحی فضا را نقد کنند.»

دسترسی آسان به کتاب

دبیر جلیلی، طراح دکور، طراحی فضای داخلی کتابفروشی‌ها را بسیار مهم و ضروری می‌داند. معتقد است کتابها در کتابفروشی باید به خوبی دیده شود تا اگر فردی کتاب خاصی را در نظر دارد بتواند آن را آهینه کند. جلیلی می‌گوید: «در فضای داخلی کتابفروشی‌ها، کتابها باید موضوع را به‌طور دیگر تقسیم‌بندی شوند تا مراجعان بتوانند آسان‌تر به آنها دسترسی پیدا کنند. نور داخلی کتابفروشی‌ها هم در زیبایی و دسترسی آسان به کتاب بسیار مؤثر است و باید به آن توجه شود.» او در ادامه عقیده دارد: «فضای بیشتر کتابفروشی‌ها محدود است و فقط کتابفروشی‌هایی کهابعاد خاصی دارند و بزرگ‌ترند، می‌توانند فضای داخلی را به‌طور زیبا و مناسب طراحی کنند. متأسفانه کتابفروشها و ناشران به این مسئله اصلاً توجه ندارند. در صورتی که این امر در جلب توجه مخاطبان و فروش کتاب، بسیار مهم است. البته در چند سال اخیر تعداد کمی از ناشران حرفه‌ای و مطرح کشور، برای طراحی فضای کتابفروشی‌های خود، از طراحان کمک گرفته‌اند. بعضی افرادی که به کتابفروشی مراجعه می‌کنند مخاطب عام هستند و طراحی فضای داخلی کتابفروشی می‌تواند، توجه آنان را پیش از پیش جلب کند. عده‌ای از مخاطبان هم اهل کتاب هستند و زمانی را برای خرید کتاب صرف می‌کنند. طراحی مناسب به آنها کمک می‌کند کتاب مورد علاقه خود را راحت‌تر پیدا کنند.»

جلیلی می‌افزاید: «طراحان دکور در زمینه‌های مختلف کار می‌کنند و طراحی فضاهای مختلفی را انجام می‌دهند. اما برای هر یک از فضاهای و مکانها متناسب با کارکرد و ویژگی‌های آن طراحی صورت می‌گیرد و در طراحی کتابفروشی هم باید به ویژگی‌های آن توجه داشت.»

مدیر یکی از کتابفروشی‌های راسته خیابان انقلاب که سالهاست در دکوراسیون کتابفروشی خود تغییری نداده می‌گوید: «چندین سال است که این کتابفروشی را تأسیس کردم.دلم و مشکلی هم برای ارائه کتاب به مخاطب نداشته‌ام چون هر فردی که به ما مراجعه کند و به کتابی نیاز داشته باشد، نام آن را می‌گوید. ما هم اگر کتاب را داشته باشیم در اختیار مراجعه‌کننده قرار می‌دهیم.»

او طراحی فضای داخلی کتابفروشی را در فروش کتاب که از آن به عنوان هدف اصلی یک کتابفروشی نام می‌برد، ندانان تأثیرگذار نمی‌داند. البته اگر این امکان برای کتابفروشان فراهم باشد تا فضایی داخلی کتابفروشی‌ها طراحی کنند بسیار مؤست اما بیشتر کتابفروشی‌ها فضایی محدودی دارند و امکان ساختار متنوع و چیدمان برای آنها وجود ندارد.»

مدیر یک کتابفروشی دیگر که با ساختار جدید نباشد، گرچه معتقد است فضای متنوع و زیبای کتابفروشی در فروش کتاب تأثیر محدودی دارد. اما طراحی چنین فضایی را برای کتابفروشی‌ها ضروری می‌داند و می‌گوید: «چون کتاب یک کالای فرهنگی است باید متناسب با آن طراحی مناسب صورت بگیرد تا مخاطبان به کتاب جذب شوند و بتوانند در یک کتابفروشی دقایقی را سپری کنند و بیشتر با کتاب آشنا شوند. در واقع این کار بیشتر جنبه و کارکرد فرهنگی دارد و اگر در همه کتابفروشی‌ها به طراحی فضای داخلی اهمیت داده شود، در جلب و جذب مخاطبان بسیار مؤثر خواهد بود.»

حضور فعال ناشران غیر فعال

اداره کتاب و کتابخوانی که مسئولیت صدور پروانه نشر و تمدید آن را بر عهده دارد اعلام کرده است که از آغاز ماه جاری، پروانه نشر ناشران غیر فعال را باطل می کند.

این خبر در حالی شنیده می شود که طبق آیین نامه اجرایی این اداره، این بخش به تازگی به قانون اضافه نشده است اما ظاهراً اداره کتاب و کتابخوانی تصمیم گرفته است این آیین نامه را با پیگیری بیشتری اجرا کند.

طبق قوانین نشر در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هر ناشری که مجوز نشر دریافت کرده است باید هر سال حداقل چهار عنوان کتاب منتشر کند تا پروانه مجوز نشر خود را باز نشود در طول هر سال هم گذاشتن تعداد ناشران و تعداد کتابهای چاپ شده در طول ماه، با یک حساب ساده سرانگشتی، می توان به این نتیجه رسید که تعداد ناشران به طرز شگفت آوری در تعداد کتابهای چاپ شده بیشتر است.

در سالهای گذشته، به طور پرکنده درباره اجرای این آیین نامه صحبت های شده است، اما اغلب ناشرانی که موفق به چاپ چهار عنوان کتاب در سال نمی شوند، با دادن تعهد به چاپ همین تعداد کتاب در سال آینده، مجوز خود را تمدید می کنند. ناشران غیر فعال علاوه بر تعداد ناشران و تعداد کتابهای چاپ شده در طول ماه، با یک حساب ساده سرانگشتی، می توان به این نتیجه رسید که تعداد ناشران به طرز شگفت آوری در تعداد کتابهای چاپ شده بیشتر است.

خبرهایی از اداره کتاب و کتابخوانی

معاون اداره کتاب و کتابخوانی، احمد کمالی درباره برخورد این اداره با ناشران غیر فعال

می گوید: «آیین نامه ای که در حال حاضر اجرا می شود، ناشران را موظف به چاپ چهار عنوان کتاب در طول سال می کند. البته پروانه ناشران با چاپ این تعداد کتاب تمدید نمی شود بلکه کتابها از نظر کمی و کیفی کارشناسی می شوند.»

وی در توضیح کارشناسی کتابهای چاپ شده، اضافه می کند: ناشران پس از یک سال فعالیت برای تمدید مجوز نشر، کتابهایشان را به اداره می آورند. اما تنها ملاک اداره برای تمدید مجوز نشر چاپ چهار عنوان کتاب نیست، تمام جزئیات کتاب در این مرحله بررسی می شود، تعداد صفحات و موضوع کتاب از جمله عوامل تأثیر گذار است.»

کمالی در ادامه می افزاید: «ممکن است ناشر یک کتاب در طول سال چاپ کرده باشد، اما همان کتاب، با توجه به موضوع و کیفیت آن، وقت و هزینه زیادی از ناشر گرفته باشد. از سوی دیگر ممکن است ناشرانی برای تمدید مجوز نشرشان کاتبسازی کنند، مجوز نشر اینگونه ناشران تنها با چاپ چهار عنوان کتاب تمدید نمی شود.»

معاون اداره کتاب و کتابخوانی با اشاره به بررسی کارنامه ناشران در زمان تمدید مجوز توضیح می دهد: «علاوه بر تعداد کتابهای چاپ شده، تعداد صفحات و موضوع کتابها و کارنامه ناشران نیز بررسی می شود، ممکن است ناشری در یک سال توانسته باشد تعداد کتابهای مورد نظر را چاپ کند اما کارنامه فعالیتش نشان دهد که در سالهای گذشته در حوزه نشر فعال بوده است.»

کمالی درباره پیگیری مجدد اجرای این آیین نامه می گوید: «هدف ما از اجرای این آیین نامه حذف

ناشرانی است که چند سال است عملاً هیچگونه فعالیتی در حوزه نشر ندارند و کارنامه فعالیتشان هم نشان می دهد که علاقه ای به حضور در این بازار ندارند. به هر حال حضور هشت هزار ناشر در این حوزه سؤال برانگیز است.»

وی معتقد است ناشران غیر فعال دو دسته اند: ناشرانی که پروانه نشر گرفته اند تا کتابهای خودشان را چاپ کنند و ناشرانی که نشر کتاب، شغل دشمنان است.

همچنین کمالی درباره تشکیل جلسات صدور پروانه توضیح می دهد، اما توجه به تغییراتی که در اداره کتاب و کتابخوانی انجام شد، صدور مجوز کمی به

مهره جدید شماره ۱۶
شبهه ۲۴ وی ۱۳۴۲
گزارش ۹۷

تعیین افتاد ولی از هفته آینده جلسات بررسی نقاضاهای گرفتن پروانه نشر تشکیل می شود. وی در ادامه می افزاید: «بررسی پروانه فعالیت سالانه یک ناشر از زمان گرفتن پروانه نشر هر ناشری بررسی می شود.»

رویکرد اتحادیه ناشران

جلال فهیم هاشمی، معاون اتحادیه ناشران و کنفرانسان تهران درباره لغو پروانه نشر ناشران غیر فعال می گوید: «اتحادیه، موافق ابطال پروانه نشر ناشران غیر فعال است.

اگر کسی مجوز نشر گرفته است، طبقاً باید فعالیتهایی در حوزه چاپ کتاب انجام دهد. با ابطال پروانه نشر ناشران غیر فعال عملیاتی که چاپ کتاب، کار دوم یا سومشان است از این حوزه خارج می شوند.»

شرکت تعاونی ناشران

ارشد عین اللهی، سخنگوی شرکت تعاونی ناشران، در این باره توضیح می دهد: «کار شرکت تعاونی، مسائل اقتصادی حوزه نشر است و مسائل حقوقی و اجتماعی به اتحادیه مربوط می شود. من در مقام یک ناشر می توانم بگویم که این آیین نامه مدت زیادی است که تصویب شده ولی هنوز عملاً برای اجرای آن حرکتی صورت نگرفته است.»

وی در ادامه می افزاید: «قوانینی که به تصویب می رسد با توجه به شرایط زمان و مکان تغییر پیدا می کنند. به نظر من در این زمان و با توجه به دیگر مشکلات حوزه نشر نمی توان شرایط و محدودیت خاصی برای ناشران در نظر گرفت.»

نمایشگاهی برای مخاطبان محدود

گزارشی از نمایشگاه کتابهای خارجی در شیر کتاب

همزمان با آغاز سال ۲۰۰۶ میلادی، شهر کتاب مرکزی نمایشگاهی با عنوان «نمایشگاه دی کتابهای خارجی» برپا کرده است.

در این نمایشگاه، کتابها به تفکیک موضوع در قفسه ها چیده شده و چیدمان آنها به شکلی است که روی جلد همه کتابها در معرض دید است. به طوری که بازدیدکننده می تواند کتاب را ورق بزند و عنوان نشر و نام نویسنده را ببیند و با موضوع کتاب نیز آشنا شود. تنوع موضوعی کتابها از ویژگی های بارز این نمایشگاه است؛ موضوعاتی چون جامعه شناسی، ادبیات، تاریخ، جغرافیا، تکنولوژی، حقوق، علوم سیاسی، روان، عکاسی، نقاشی، موسیقی، معماری، ریاضیات، فلسفه، دکوراسیون داخلی، زبان شناسی، خانواده و بهداشت و آشپزی که کتابهای مربوط به هر یک، در قفسه های جداگانه قرار داده شده است. با توجه به اینکه کتابهای خارجی مخاطبان محدود و خاصی دارند، این تنوع بیانگر آن است که برگزار کنندگان سعی داشته اند به نیازها و

زمینه های خاص است از این کتابها استقبال می کنند. نیازهای این مخاطبان متنوع و متفاوت است و شهر کتاب نمی تواند تمام این نیازها را برآورده کند. مخاطبان می توانند کتابهای مورد نیاز خود را از نمایشگاه بین المللی کتاب تهران که در آن ناشران و آثار مختلف حضور دارند، تهیه کنند. شهر کتاب در این سالها سعی داشته آثاری را که بیشتر مورد نیاز افراد است و نیز کتابهای را که مورد استقبال مخاطبان داخلی قرار گرفته، در نمایشگاه خود عرضه کند. کتابهای عرضه شده در این نمایشگاه بیشتر به زبان انگلیسی است. البته کتابهای محدود و اندکی نیز به زبانهای فرانسه و آلمانی در این نمایشگاه ارائه شده، نکته قابل توجه در نمایشگاه دی شهر کتاب، عرضه کتابهای

از سال گذشته برپایی کتابهای خارجی در آغاز سال نو میلادی را آغاز کرده ایم که این نمایشگاه، دومین دوره آن است.

مهدی زاده با اعلام رضایت از استقبال مردم از فروش نمایشگاه ادامه می دهد: «اگر چه مدتی است فروش کتاب دچار رکود شده اما از این نمایشگاه بسیار استقبال شد به طوری که نسخه های موجود بعضی از کتابهای عرضه شده در نمایشگاه، به فروش رفت. به دلیل این استقبال تصمیم گرفته ایم در صورت امکان، در اواخر

بهمن ماه نیز یک نمایشگاه برگزار کنیم. برپایی نمایشگاههای کتابهای خارجی در طول سال کاری مثبت است. چرا که تعداد معدودی فروشگاه کتابهای خارجی در سطح شهر تهران وجود دارد که آنها نیز بیشتر به عرضه کتابهای مرجع می پردازند و آثاری که ارائه می کنند تنوع موضوعی چندانی ندارد.

نمایشگاه بین المللی کتاب تهران که سالی یک بار برگزار می شود نیز فرصت دیگری برای مخاطبان کتابهای خارجی است. گرچه حضور ناشران خارجی و عرضه آثار جدید و متنوع در آن می تواند پاسخگوی نیازهای مخاطبان باشد اما این نمایشگاه فقط یک بار در سال برگزار می شود. بنابراین نمایشگاههای کتابهای خارجی که در طول سال در شهر کتاب برپا می شود و آثار جدید و متنوعی را در موضوعات مختلف ارائه می دهد، فرصت دیگری برای مخاطبان کتابهای خارجی است تا در تقاضای آرزو آثار مورد نیاز خود را تهیه کنند. نمایشگاه کتابهای خارجی شهر کتاب مرکزی از مهمی پایان دی ماه در عیابان حافظ شمالی پیراست و علاقه مندان می توانند از ۹ صبح تا ساعت ۱۰:۳۰ از این نمایشگاه دیدن کنند.

دوره جدید شماره ۱۶
شنبه ۲۳ دی ۱۳۸۲
ویژه خندیر ۱۰۷

محمد صادقی یکی از مستقلاً علوم دینی است که هست و محفل خوش را موهف خوبی کاشفاتی حلی دربار اعلیٰ عتبات اُردبه او دو بی راهه موفق به موفه آثاری مبروه حیثیت بود ای او نیز موضوع غیبر بوده است که از آن جسد بی زبان به غیبر دو آینه کتاب، اشاره کو د هفتلیهای یزدنی وی همچنین منبو به ایجاد همزیون و جامع یون کتابخانه‌های تخصصی با موضوع غیبر(زم ایی او نیز موضوع غیبر شده است گفت و گو با انصاری، ما را با زمینه‌های کاری او پیش آشنا کو د

فرهنگ غیبر در چه بستر زمانی و طی چه مراحل شکل گرفت؟

مسیر فرهنگی غیبر را که چهارده قرن طول آن است، در چهار مرحله می‌توان رسیم کرد. مرحله اول روایت غیبر است، در طول قرن اول هجری تکوین، مغز افلاک مشوعت اسی داشت. مغزوری که پیشتر کتاب‌های مصحفیه نوشته می‌شد در چنان دوری هتیرین کتاب برای غیبر، سینه‌های امین و حافظه‌های قوی افراد بود که به مثابه کتاب عمل می‌کرد و به‌عربی می‌توانست این راه‌حاصله را پیماید و این رویه آاٌ محذذان را در خود حفظ کند.

پیش از حد و بیست غر از حسیله و بسیاری از تابعین واقعه غیبر را در سخنان پیامی می‌گردند. به این وسیله آن راه نشانهی بعد از خود نقل می‌نماید.

فلسفه هراسی از که پس از وحلت پیرایش اکثر از سه ماهه غیبر که بودند، بارها جریان غیبر را به مردم متکرر شده و تعجب خود را از خود منطقی فرهنگی اعلام کرد.

پایان نامه از جن مخرمان غیبر بودند و در محضر ائمه اطهار علیه‌السلام کدام به حفظ نشر غیبر کردند. نشر شاعران از طول زمان نقلش مهمی در حفظ غیبر داشته است. چه آنکه شعر را سبکتر می‌توان از بر کرد و مردم هم علاقه خاصی به آن

دارند. پس از پایان حسیله پیامبر(ص) از روز غیبر، حسامین کتب اولین شعر مربوط به این واقعه را در حضور آن حضرت سرود که همین امر سبب شد برای آنکه شاعران در طول چهاردهون غیبر را در قالب شعر حفظ کنند. پیام آن را به نشانه‌های بعدی رساند. مرحله دوم عبور از مرحله روایت و وارد شدن به مرحله تکلیف است. آغاز این مرحله اولی قرن دوم هجری است که تکوین معارف دینی رسماً از آن‌دند.نگه مشهور در این مرحله این است که اکثر کتاب‌ها مربوط به اسناد رجال حسیله غیبر است و هدف اول مؤلفان استحکام اصل مطلب بوده است. این روند با رشدی روزافزون در طول قرون دو تا پنجم ادامه داشته است.

مرحله سوم مربوط به تحقیق در سند و متن حدیث غیبر است. می‌توان گفت از قرن چهارم به بعد تحقیق و بحث در متن حدیث غیبر آغاز شده و فلسفه اصلی حسیله غیبر که حمله امی رجال اسناد نقالان حدیث غیبر به بدت مورخین سری قرار گرفته است. مرحله چهارم نیز شگرفی علمی غیبر است از اولی قرن یازدهم هجری تا امروز با مورخان میدان بازی علمی. مستحقان و اندیشمندان مسلمان آثار بسیار مهمی درباره غیبر تکلیف کرده‌اند. از جمله این پژوهشها می‌توان به ارتباط غیبر با قرآن بجنهای مفصل در اسناد غیبر، بررسیهای عمیق در متن حدیث غیبر و جمع آوری و تدوین الشعر مربوط به غیبر اشاره کرد.

از قرن چهارم به بعد قطعه اصلی حسیله غیبر که جمله «من کنت مولاه» قبیلهٔ علی مولاه» است در مناظرات مطرح شده و به دقت مورد بررسی قرار گرفته است

شکفتن در سکوت

گفت وگو با محمد انصاری؛ پژوهشگر و مولف

از نظر پژوهشی، چه گرایشها و بهانهایی بیشتر مورد توجه نویسندگان غیبر بوده است؟

از سبب نگاههایی که در زمینه غیبر ایجاد شده، تکوین و تنظیم مجدد معنای سرگرمی علمی و پیش و پایش، دانش‌آزمایی و نیز تدوین مجموعه‌های سلیقه و پرسشنامه برای کودکان و نوجوانان است.

یکی دیگر از زمینه‌های تحقیقی غیبر ترجمه کتاب‌های مفید درباره غیبر به زبانهای مختلف است. این کار باعث می‌شود حسی که مؤلفان طی مدهای طولانی کشیده‌اند، منحصر به یک زبان و یک کشور نباشد بلکه مخاطبان گسترده‌ای پیدا کند و جهانی شود. خلاصه‌نویسی غیبر نیز از جمله زمینه‌های پژوهشی است که در این وقع نوعی فهرست گویا و مفصل برای کتابهایی است که در این موضوع نگاشته می‌شود.

تألیف سخنرانیهای غیبر، جمع آوری مقالات و فصلنامه‌های پاسخ

دادن به سلاطنت، تفاسیر از آثار بزرگان شرح و توضیح نمونه

پایاننامه‌ها، مسابقات کتابخوانی و نویسندگی غیبر و بسیاری از

تحقیقات علمی دیگر از جمله زمینه‌های گستره این واقعه بزرگ

تاریخ اسلام است.

غیبر شناسایی کرده‌ای؟

تاکنون حدود ۱۵۰ عنوان کتاب در موضوع غیبر شناسایی و معرفی شده که به ۱۰ زبان مختلف زبانهی تمام قاره‌ی آسی، آفریقا،

کتابهای بزرگی استانبول بزرگی آذربایجان، روسی، روسی، سوئد، آلمان، روسی اسپانیا، فرانسوی، ایتالیایی و...

وای مردمی آثار مربوط به غیبر چه لگو گویا می‌طی می‌شود؟

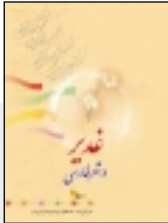
هر کتابی دارای دو مؤلف شناسایی است. مرحله اول به‌تعریف کتاب و بیان رویش کار مؤلف یا خاتمه می‌شود. مرحله دوم نیز به تفصیل مطالب، موضوعات و نکات خاص مربوط به کتاب اختصاص دارد. روش فهرست‌نگاری زبان‌شناس و فلسفه مسلمان کتاب آغاز می‌شود و پس از آن با نام کامل کتاب، زبان، آن نام مؤلف و

ترجمه و در انتها نیز مطالب جنی هر کتاب درج می‌شود.

قلم آنجنین نتیجه‌مقتنی شما در معرفی آثار منابع با موضوع غیبر، تشکیل یکی از منابع و به‌روزترین کتابخانه تخصصی در مورد غیبر است. در این باره توضیح دهید.

برای آماده‌سازی فهرستی کامل از کتابهای مستطف تکلیف شده درباره غیبر، جستجوی گسترده‌ای صورت گرفته که یکی از نتایج آن تشکیل کتابخانه تخصصی غیبر است. از سال ۱۳۷۳ تاکنون کتابهای مربوط به غیبر از بهانه‌های قدیم گرفته تا کتابهای چاپ جدید خریداری شده‌است. همچنین نمونه عکس برخی کتابهای غیبر در دسترس و نیز دست‌نویس مؤلفان که هنوز به چاپ نرسیده‌ند تهیه شده‌است. بدین ترتیب اولین مجموعه کتابخانه مستقل غیبر با بیش از ۲۰۰ عنوان کتاب جمع‌آوری شده که با عنوان کتابخانه غیبر نگهداری می‌شود. این کتابخانه به مناسبهی مختلف در جایجای نمایشگاه مورد بازدید عموم قرار گرفته و پیوسته در حال تکمیل است.

به نظر از فضای تاریخی، ابعاد دیگری از غیبر هم در کار شما مورد توجه بوده است؟

بله، یکی از کارهای ما تحلیل ماجرای غیبر بوده که در این زمینه چهار کتاب منتشر کرده‌ایم. از قی ازنقش غیبر، از راه‌مذکران،

غیبر در نگاه مورخین و حسیله و حسیله غیبر.

کرده‌ایم که علیرتد از مکرهای پر فلک با دهه‌های گذشته در وایت قدیم، اما و غیبر به هر گم در غیبر و پدید و باسدات غیبر و علاوه بر انتشار آثاری در حوزه اسناد حسیله غیبر، اثرات انتشار و میراث مکتوب آن بخش عمده‌ای غیبر را هم از انتشار و میراث مکتوب آن بخش عمده‌ای غیبر را هم از انتشار

غیبر، بعد دعا و محبت» و «آداب عید غیبر» و کتابهای منتشر شده دلی ما در زمینه عیدیه و آداب غیبر هستند. آخرین بخش که باید یادآور شود، تدوین کتابشناسی غیبر است. غیبر در آینهٔ کتابهای تکمیلی کاشفاتی غیبر است. کتاب سوزی نشر دلی ما به چاپ رسیده‌این کتابشناسی تاکنون مربوط بار تجدید چاپ شده و هر بار تعداد کاشفاتی از کتب مربوط به غیبر را معرفی کرده‌است. در این کتابشناسی گذشته از نام کتاب، مؤلف، تاریخ چاپ و تعداد صفحات آن قطع کتاب، تصویری از جلد هم به عنوان سند زنده آن به چاپ رسیده است.

گفت وگو با مدیر انتشارات دلیل ما

پدالله سمدی سال ۱۳۳۲ در قم متولد شد. فعالیت و حنقی و نشر کتاب، اپیش انقلاب و همین همگاری با انتشارات «مکتب» هم و سیاه کون کتاب در جباط مدرسه حسیله آغاز کو د و سال ۱۳۳۹ انتشارات دلیل ما را تأسیس کو د دلیل ما را در حسیله نیا در تهران در فعالیت مربوط به غیبر و امام علی (ع) است و تاکنون ۲۰۰ عنوان کتاب واد در حق داشته هستند. کو د است. برای آشنایی بیشتر با آثار منتشر شده دلیل ما در ماه پدالله سمدی مدیو این انتشارات با گفت و گو نشستیم.

غیبر و آموزه‌های آن در حوزه اطلاع‌رسانی و تبلیغ مکتوب چه بوده است؟

علی‌رغم آنکه امروز به علت وجود ابزارهای صوتی و تصویری، حضور کتابت کمرنگ شده اما به عکس کتابهای مربوط به واقعه غیبر حضور پررنگ‌تری یافته‌اند. این سبب بدان معنی است که روایاتی علمی غیبر آغاز گسترده است که مخاطبان احساس می‌کنند در راه‌های تازه‌ای از این حوزه به رویشنا گشوده شده‌است. به‌مکن فعالیت شاهد گفتاب» پدران را در رساندهی آن به فرزندان و حاضران را برای ابلاغ به غیلبان بر موقوفه کردند. همه باید خود را مکلف به ابلاغ فرمایند و پیام غیبر بپذیرند و آن را در زیارتین شکلی که دنیای امروز پذیراست عرضه کنند و با ذریهین اعتقادی، تاریخی، جنی حتی آن را امروزه تحقیق و بررسی قرار دهد.

این اطلاع‌رسانی در چه ابعادی از مسئله غیبر قابل تحقیق و ارجاست؟

غیبر ابعاد گوناگونی دارد. ادبیات دارد، اسناد دارد، میراث فرهنگی دارد، دعا دارد، تحلیل و تحقیق دارد، کتابشناسی دارد و به خاطر تعدد همین ابعاد است که وظیفه بسیار سنگینی بر دوشمان احساس می‌کنیم. یعنی تمام این ابعاد را هم باید بگویم و به رشته تحریر درآوریم و منتشر کنیم تا مگر به

گوشه‌ای از فرمان پیامبر اکرم عمل کرده باشیم. اینجاست که کتاب، حرف اول را می‌زند. نقش آن معلوم می‌شود. آنچه در قلمبهای صوتی و تصویری منتشر می‌شود باید از تحقیقی برگرفته شود که پشتوانه علمی مکتوب داشته باشد.

آغاز حضور و فعالیت‌های مربوط به غیبر در حوزه نشر اطلاع‌رسانی در دست چیست؟

از آغاز ورود چاپ و نشر به حوزه تبلیغات دینی، «غیبر» یکی از زمینه‌ترین موضوعاتی بوده که به‌صورت کتابهای کوچک و بزرگ وارد عرضه نشر شده است. تاکنون حدود ۶۰۰ عنوان کتاب مستقل درباره غیبر به چاپ رسیده که تعداد قابل توجهی از آنها مربوط به دهه اخیر است. این کتابها از نظر زبان در درجه اول به فارسی و سپس عربی و بعد از آن به اردو نوشته شده‌اند.

به همین جهت اکثر آنها چاپ ایران و سپس بیروت و بعد از آن پاکستان است. گفته می‌تواند این کتابها به‌تاسیب مخاطب، از نیم‌جینی و همچنین روایی گرفته از بزرگی در حلی و مختصر دیده می‌شود. شمارگان کتب غیبر کلی، جو سطح معمول بوده و گاهی در حد صد‌ها هزار دیده می‌شود که این امر نشانه عطش مردم نسبت به زلال هر که غیبر است.

فناهیهای انتشارات دلیل ما، به‌عنوان یکی از ناشران موفق حوزه مین، تا چه حد به غیبر معطوف بوده است؟

انتشارات دلیل ما از سال ۱۳۷۸ ش فعالیت خود را آغاز کرد و درباره غیبر به‌صورت چندجانبه آثاری را منتشر کرده است. این کتابها در هر گرده‌روایای مختلف غیبر است که با در نظر

غیبر ابعاد گوناگونی دارد و به خاطر تعدد همین ابعاد است که وظیفه بسیار سنگینی بر دوشمان احساس می‌کنیم

مرزبان‌ی از حماسهٔ توحید

یادداشت سیدابو القاسم حسینی (ژرفا) پرتجمهٔ در دست انتشارش از مجموعۀ الغدیر

**با یاد آنان که
پیام غدیر را در رگ
هستی جاری کردند
و قلب تاریخ شدند
تا تاریخ قلب نشود**

مرا آرزویی بوده دورینه که با مبادای رسدروشن از آفتاب وحدت، وحدت امی که یک آرمان بزرگ دارند اما دیری است آن را در پای سلاطین و عساکر خویش فریانی کرده‌اند. عصری با این آرزو زیسته‌ام؛ آرزویی که آرامش شده و با خیالش، خوابهایم و با امیدش، پیداری‌هایم رنگ گرفته است. مرا این آرمان و آرزو میراث امید و پرتوه همه انسانهایی است که روزگار آن را زکویه شده تا رنگ تعصب را از چهره دلربای دین بردانند و چشم اهل توحید را به پهلوسان دلگشایی وحدت بگشایند. چه توحید را که این اصلاحگران راستین امت نبرده‌اند و چه تا ساسیم ما اگر آن همه رنگ را به هیچ شمریم و به هر بهانه راه بپاکنیم سپیم.

اما خود نیک می‌دانم که با خام خیالی و خوش طبعی، این راه را نتوان پشت سر نهاد که اگر چنین شود، این راه سخت در همان گزیده‌های نخست، مدفن آرزوهای می‌شود. تنها با ترویج آگاهی می‌توان این راه سخت را پیموده آگاهی از دلپیشه‌ها و ریشه‌ها آگاهی از حقیقتهای پنهان پشت شعارها. هر کس بدر این آگاهی را بپراکند، در هوای وحدت کام زده است. پیداکرانی که این راه را چنین پیبومند، پاسداران حقیقی انقلابند نه آنان که بر طبل بادهنگ تعصب کوبیدند و نه آنان که به سودای وحدت، گوهر غیرت را از کف نهادند. حقیقی از همین راه میانه و روشن می‌گذرد و روندگان چنین طریقی بسی پیش از مدعیان تعصب‌پیشه ولایت که حریم وحدت امت را می‌شکنند، از عنایت تقابل برخوردارند.

این هیچ توحید از پیشاهنگان این حرکت اصلاحی وحدت‌آفرین، دانشور بگانه ایران زمین، حضرت علامه عبدالحسین امینی (۱۲۹۰-۱۳۲۰ قمری) است. امینی از این آگاهی زوئه مایه داشت، آن را به اصلاح پیوند زد این دورا در سفرحق پڑوهی ریختن ولای برآمده از غیبر آگاهی و اخلاصی تحقیق را مایه سیرایی جاهلانی کرد که در درازای روزگارانشگی و در تنگ تاریک کینه و تفرقه، راهگاریان دورا را پیبوده و بارها هزار در هزار سرها داده و افکنده بودند تا به آب رسند و عقابیت سرفکنده به چیزی رسیده بودند که جز سراب نبود و نه از آب، نشان و نه از آفتاب، رنگی داشت.

دین راه پُر فرزان، از دشواری‌های بسیار باید کم گذشت تا شاید ترجمه‌ای پاکیزه و امین از اثر پاک امینی به دست دهم

آینه‌اشناختیگ و پریشان و معشوش، چندان که آن را تالاش پابردانه و جاوردانه این مجاهد بزرگوار برای ثبت فرهنگ و تاریخ و اندیشه غدیر، از جمله کارهای سترگی است که نقش آن از دفتر اندیشه و فرهنگ بشری هرگز زوده نخواهد شد. او از هفتاد سال عمر پربار خویش، توحید به چهل سال را بر سر این نگار عظیم نهاد و برای به پایان بردن این سوره عظیم گزیند، جهانی سترگه را بهی گرفت چندان که به هر سویی مالم که می‌بایست، محبت نمود و هر رنجی را که می‌شایست، تحمل کرد. آری الغدیر ایوب‌المعروف فرهنگ اسلام و انسان است که در یازده جلد و بیش از شش هزار صفحه، چهارده سده تاریخ اسلام را به شهادت فرخوانده تا به گواهی اصحاب و تابعین و علمای و رایبان و محدثان و مفسران و شاعران و... ولایت غیرت و استمرار و استمین رسالت را روایت کند، اما نه در تنگنای تعصب، بل در تکاپویی سراسر علمی و مصفاغه الغدیر آینه تمام‌نمای دانش و فرهنگ در ستره پڑوهنی ژرف و ناب است تا در فرهنگ ستره تاریخی غدیر در کتاب وست و ادب و فرهنگ اسلامی، اصیل‌ترین گزارشها را از استوارترین منابع

از آغاز آن می‌گذرد دو سال بود. خواجہ چنین فرموده **باید به خراب خویش که به دست میانه بود تعمیر رفت و کار را به دولت حواله بود چهل سال رنج و فسخ کشیدیم و عقابیت تغییر ما به دست شراب دوساله بود**

و طرفه‌تر آنکه در راه‌جستن از کتاب کریم خداوند نیز به ادا حق نعمتی که حضرت پروردگار، مارد، خامه نهاد و عهدی که بر این نعمت با وی دارم، فرخوانده شد. **«و ادکروا لله نمه علیکم و میاته الذی اناکم به اذ فقم سمعا و اطعنا»** **و یادآورید نعمت خدا را بر خویش و میانشان را که با شما استوار کرد، آن گاه که گفتید، شنیدیم و فرمان پروریم (مائدہ: ۳)** در این سالیان که دست به کار ترجمه این میراث بزرگ فرهنگ اسلام و ایران هشتم و اکتون در آغاز یک سوم پانینی آن هشتم بارها از خویش پرسیده و می‌پرسم: «ایا نیاز این نسل همین است؟» و بارها به خود پاسخ گفته و می‌گویم: «نیاز آن نیست که چون کفلی بر آب میان کرده‌اید، سر این آب را دید که چشمه‌ساری است لایزال و آن گاه به باغستان‌هایی نگریست که در دوردمست این نسل، نشسته‌اند.» من به آن دوردمست نمی‌نگرم... در این راه پُر فرزان، از دشواری‌های بسیار باید کم گذشت تا شاید ترجمه‌ای پاکیزه و امین از اثر پاک امینی به دست دهم. شویایی و رسیایی این اثر برلم بسیار مهم‌تر از رعایی و دلربایی آن است پس جز به ندرت و ضرورت، به شگردهای ادبی خواص پسند روی نمی‌آورم. در همه ابامی که بدین تلاش و تکاپو سری گرم دارم، همواره نسلی را پیش روی خود می‌بینم که می‌خواهند با زبان و ذهن امروزین، از این اثر بزره گیرند. فراتر از این، می‌خواهم تنها آینه الغدیر باشم و همه توش و توان و تجربه قلم و ادب خویش را در این آینه‌سای و

در چنین زلف آن بت مشکین لاله بود

این خلیج همیشه ایرانی

خلیج فارس، از گذشته تا حال تحقیر و تالیف محمود توپوزی اثر ناشر - کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه، ۲۱۵ صفحه

مطالعه کتاب «خلیج فارس از گذشته تا حال» می‌تواند با ساده‌ترین و خلاصه‌ترین جمله‌ها، اطلاعات و دانستی‌های مفید و مختصری از گذشته و حال خلیج فارس ایران به نوجوانان ارائه کند.

محقق و مؤلف برای برپارتر بودن اطلاعات و مستندات، مزوج داده‌است منبع معتبری را که دربارهٔ گذشته‌های دور خلیج فارس سخن و مدرکی از خود بر جای گذاشته‌اند، فهرست کند و براساس محتوای گفته‌ها نوشته‌آنها، ذهن خواننده نوجوان را برای وارد شدن به فصلهای کتاب آماده کند. به این ترتیب مخاطب-پس از آشنایی با وضعیت جغرافیایی، آب و هوا و رودهای خلیج فارس، درباره نظرات و دیدگاههای نویسنده‌گان، محققان و اهل کلبه‌پیش از اسلام، دورهٔ اسلامی درباره خلیج فارس نکته‌هایی می‌خواند.

شکته‌هایی دربارهٔ خلیج عربی، یکی از بحثهای گویا اماخواندنی این کتاب است، چراکه مؤلف در تألیف این بخش، از نظرات افرادی چون هروودت، هکتاتئوس مطلق (از دانشمندان علم جغرافی، اراتوس توس (دانشمند یونانی و صاحب نقشه جغرافیای عالم) و... بهره برده است.

خلیج فارس در عین حال از منظر سرزمین و مهد ایجاد تمدنهای باستان، سوزت و اخصاری ویژه دارد. مؤلف در بخشهای مختلف این کتاب بر این نکته تأکید می‌کند: برای مثال آنجا که مؤلف با اشاره به مستندات روایت می‌کند دولت «ایلامی» به مرکزیت شوش

در نزدیکی خلیج فارس بیان گذاشته شود. زبان ساده و پرپژوهانه کارگیری کلمه‌ها و واژه‌های نامأنوس، در کنار اطلاعات مناسب و علمی - تاریخی، از ویژگی‌هایی است که مخاطب نوجوان این کتاب را با خود به گذشته‌های دور می‌برد و از آنجا به حوادث و رخدادهای امروز می‌کشاند.

از دیگر فصلهای این اثر، بخشی است که در آن از جزایر خلیج فارس، بندرها، شیخ‌نشینهای خلیج و نیز معادن، منابع و راههای آبی تجاری وزدان دریایی و منابع زراعی سخن رفته است. مشاهیر، این و اداب، دین در منطقه خلیج فارس و سرانجام نقشه‌های تاریخی خلیج فارس از دیگر بخشهای این کتاب است.

در بخش نقشه‌ها نیز، خواننده با قدیمی‌ترین مستندات این منطقه جغرافیایی مواجه می‌شود که از آن جمله می‌توان به نقشه ابوریحان بیرونی اشاره کرد.

در رد یک ادعا

گفت و گو با دکتر «ناصر تکمیل همایون»، نویسنده «خلیج فارس» برای نوجوانان

فرزانه ابراهیم‌زاده

انتشار کتاب «خلیج فارس» ویژه نوجوانان به قلم دکتر «ناصر تکمیل همایون» و تجدید چاپهای مکرر آن توانست خلأ وجود کتابی را برای آشنایی نوجوانان با خلیج فارس، که یکی از مهم‌ترین بزرگراههای اقتصادی، تجاری، فرهنگی و سیاسی ماست، پر کند.

دفتر پژوهشهای فرهنگی با ادامه طرح ابتکاری خود در انتشار مجموعه‌ای به نام «از ایران چه می‌دانیم؟» موفق شده است. نه تنها توجه بزرگسالان، بلکه دافقه نوجوانان ایرانی داخل و خارج از کشور را با اطلاعات تاریخی، فرهنگی و دانستی‌های مفید سیاسی و جغرافیایی شیرین کرده و نگاهها را باز دیدگر به سوی خلیج فارس، جلب کند.

«خلیج فارس» تکمیل همایون، که یکی از اعضای فعال گروه تاریخ دفتر پژوهشهای فرهنگی است، نخستین کتابی ست که با این موضوع برای نوجوانان منتشر می‌شود. اهمیت توجه بیشتر به تألیف کتاب و گردآوری مطالب و مستندات قابل تأمل درباره خلیج فارس و آماده‌سازی آنها برای نوجوانان و نیز بررسی کتاب «خلیج فارس»، بهانه گفت‌وگوی کتاب هفته با دکتر ناصر تکمیل همایون شد.

کتاب «خلیج فارس» از مجموعه «از ایران چه می‌دانم؟» بار دیگر تجدید چاپ شده است، چه شد که موضوع خلیج فارس را مورد توجه قرار دادید؟

ابتدا قصد من از تألیف و انتشار این کتاب این بود که خلیج فارس را مختصر و مفید به نوجوانان معرفی کنم. اما پس از اقام نشنال جئوگرافیک و نشر آن دروغ بزرگ و غیر علمی و غیر تاریخی، اظهارنظرهای موافقان و مخالفان این مسئله را از طریق اینترنت تهیه کردم و تعدادی از مقاله‌هایی را که در این باره توسط نویسنده‌های داخلی و خارجی در روزنامه‌ها چاپ شده بود به همراه عکس و تصویبات درج شده در نشنال جئوگرافیک گردآوری کردم و ۱۵ صفحه مقاله علمی در رد ادعای نشنال جئوگرافیک نوشتم و به‌عنوان پوست به این کتاب افزودم.

تا جایی که می‌دانم کتاب شما معرفی نسبتاً کاملی از خلیج فارس است. خود شما تا چه حد به این نکته متفقدید؟

در این کتاب ابتدا درباره شرایط اقلیمی و پیشینه جغرافیایی خلیج فارس به عنوان یک خلیج مسیحت کردم. درباره اینکه این خلیج در کره زمین به چه مناطقی محدود می‌شود یا چند متر عمق دارد، پس از آن این منطقه را از زمان اولین ساکنانش یعنی خیلومی‌ها مورد تحقیق و بررسی قرار دادم.

برای تهیه مطالب این بخش که به دوران اسلام ختم می‌شود و مطالب آن بیشتر به حوزه باستان‌شناسی و تاریخ مربوط است، از متون کهن ایرانی و عربی و نوشته‌های یونانی بهره گرفتم. در فصل سوم، چگونگی ورود اسلام به ایران و خلیج فارس را روایت کرده‌ام و تحولات باستان‌شناسی و تاریخ مربوط است، از متون کهن ایرانی و عربی و نوشته‌های یونانی بهره گرفتم. در فصل سوم، چگونگی ورود اسلام به ایران و خلیج فارس را روایت کرده‌ام و تحولات باستان‌شناسی و تاریخ مربوط و زندگی مردم را در این خلیج ایرانی مورد بررسی قرار دادم. چهارمین بخش کتاب وقایع این منطقه جغرافیایی را از زمان ورود استعمار به خلیج فارس

یعنی ورود اسپانیایی‌ها و پرتغالی‌ها و پس از آن ورود انگلیسی‌ها و سلطه‌گری آنها بر سرتاسر خلیج فارس بررسی می‌کند. همچنین در این بخش شرایط تاریخی خلیج فارس را تا دوران جدید دنبال کرده‌ام.

ظاهراً در کتابهای جغرافیایی قدیم به خلیج عربی اشاره شده است. اصلاً وجود چنین مکانی سندیت دارد؟

بله، خلیج عربی، همان دریای سرخ است. کسانی که خلیج فارس را خلیج عرب می‌دانند، بخش مهم تاریخ را فراموش کرده‌اند و حاضرند به خلیج عربی بحرالاحمر بگویند. امیدوارم نسل جوان با مطالعه تاریخ خود روشن‌تر شوند و این جریان را دنبال کنند. یک کشور یا قصد زیاد روی دارد و می‌خواهد به مرزهای کشوری دیگر هجوم ببرد و یا قصد دارد بخشی از دست‌رفته را که متعلق به گستره‌اش بوده باز پس بگیرد. اما درباره خلیج فارس اینطور نیست. ما نه می‌خواهیم چیزی را فصب کنیم و نه جایی

مانه می‌خواهیم چیزی را غصب کنیم و نه جایی را از دست داده‌ایم تا بخواهیم دوباره آن را به دست بیاوریم. ما از حق خودمان و از آنچه داریم دفاع می‌کنیم.

اولین بار چه کسی مسئله خلیج عربی را مطرح کرد؟

فردی به نام بن کریک که سی سال نماینده انگلیس در خلیج فارس بود در دهه سی شمسی این مسئله را مطرح کرد. او به عیبی خلیج فارس را از لحاظ تاریخی و جغرافیایی می‌شناخت. کتابی درباره منطقه نوشت که در چاپ نخست آن واژه خلیج فارس را به کار برده بود اما در دوره‌ای که قضایای چنین کره‌پریشی از اعراب معقدهن خلیج فارس، خلیج عربی است.

کتاب خلیج فارس قبل عنوان کلی مجموعه کتابهای «از ایران چه می‌دانم» منتشر شده است. اگر ممکن است درباره این مجموعه توضیح بدهید.

اندیشه تألیف این کتابها از دفتر پژوهشهای فرهنگی آغاز شد. فکر کردم نسل نوجوان و جوان به سلسله کتابهایی جدیداً احتیاج دارد. آثاری که به

بسیار مفصل باشند و نه چندان کوتاه و با زبانی ساده نوشته شوند. به همین دلیل تصمیم گرفتم مجموعه‌ای از آثار را درباره تاریخ و فرهنگ تمدن و ادبیات و در یک نگاه، درباره ایران منتشر کنم.

نسل جوان ما اکثریت جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند و می‌خواهند درباره آینده ایران تصمیم‌گیری کنند. این نسل بر هر مذهب و مرام و مکتب و آیینی که هستند، باید قبل از هر آموزشی ایران را بشناسند تا بعد بتوانند در مورد آن تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی کنند.

این اندیشه انگیزه ما بود برای انتشار کتابهایی با عنوان «از ایران چه می‌دانیم؟» این نکته را هم ذکر کنم که در انتخاب عنوان این مجموعه و شیوه انتشار آثار، از یک مجموعه کتاب فرانسوی به نام «چه می‌دانم» که سالهاست در چندین هزار عنوان منتشر می‌شود، الهام گرفته‌ام.

بازتاب این کتابها چگونه بوده است؟

این مجموعه تا به حال بسیار مورد توجه نوجوانان و جوانان قرار گرفته است. خانواده‌هایی که فرزندانشان در خارج از کشور زندگی می‌کنند این کتابها را برای آنها می‌فرستند تا فضای ذهنی فرزندانشان از ایران دور نیاشند.

با نگاهی به عنوان کتابهای «از ایران چه می‌دانیم؟» متوجه تنوع موضوعات این مجموعه می‌شویم. با توجه به موضوع و حوزه فعالیتهای دفتر پژوهشهای فرهنگی، به نظر می‌آید، این مجموعه بیشتر به مسائل فرهنگی توجه دارد.

کستره این مجموعه، پهنه وسیع‌تری از فرهنگ ایران را شامل می‌شود. قصد ما این بوده که بگوییم از ایران چه می‌دانیم.

ایران جغرافیا دارد، باستان‌شناسی، ادبیات، زبان، گویشها، ادیان، هنرها و تزیینات، ادوار مختلف تاریخ و... دارد. هر چه به زندگی انسان مربوط می‌شود شامل ایران نیز هست. بر این اساس حوزه موضوعات این کتابها به فرهنگ محدود نمی‌شود.

موضوع این کتابها بیشتر عمومی است یا تخصصی؟

گاهی موضوعات بسیار عمومی است و گاهی بسیار تخصصی. ما از کستره جغرافیایی ایران زمین شروع کرده‌ام و بعد رسیده‌ام به جزیره قشم و تخت جمشید و قالی‌بومان و سرگذشت دریای مازندران تا فرش ایران و سامانی و کیلیسهای ارمنه و تنگه هرمز و... می‌بیند که تمامی این موضوعات و مکانها، مسائل است که در ایران اتفاق افتاده و در کستره ایران زمین واقع است. هم تاریخی است، هم جغرافیایی و هم آیینی. هم به دین مربوط است و هم فرهنگ عامه را در بر می‌گیرد.

آینهٔ چشم او

گفت و گو با مجید ملامحمدی در باره فرهنگنامه امام زمان (عج) برای نوجوانان

مستی پرورش‌شده

زندگی نامه حضرت مهدی (عج) به زبان شعر و داستان، با نثری روان و علمی به منظور آشنایی نوجوانان با امام عصر(عج) در قالب فرهنگنامه امام زمان تا سال ۹۵مستتر می شود. مجید ملامحمدی که هم اکنون نخستین فرهنگنامه امام زمان(عج) را در دست انتشار دارد، نویسنده نخستین فرهنگنامه نماز نیز هست.

ملامحمدی از جمله شاعران و نویسندگانی است که سعی کرده در آثارش کودکان و نوجوانان را با نامه اطهار علیهم‌السلام آشنا کند. او درباره فرهنگنامه امام زمان(عج) می‌گوید: تا جایی که ممکن بود از زبان داستانی استفاده کرده‌ام. اما برخی مفاهیم را نمی‌توانستم در قالب داستانی بچکانم. این کار باعث غریب‌فهم شدن واقعه‌ها و حوادث می‌شد. اینگونه مفاهیم را در فرهنگنامه به زبان علمی نوشته‌ام. نویسنده نخستین فرهنگنامه تخصصی امام زمان، سعی کرده برای جذاب‌تر و قابل فهم‌تر شدن این فرهنگنامه شعر و جمله‌های آهنگین استفاده کند. بیشتر شعرها از شاعران معاصر و نوآم‌ناسنت است. در بعضی از مداخل نیز اشعاری از خودم به کار برده شده. مثلاً در مداخل مهدی نثری از خودم آمده که اینطور آغاز می‌شود: در دل دریا چسبسته ام! گل زنگ آینه چشم اوست! صاف زلال و فشانده».

وی درباره بخشها و مداخلهای مختلف این فرهنگنامه می‌گوید: سعی کرده‌ام مداخلهای متفاوت و متنوعی درباره زندگی حضرت مهدی (عج) در مستان، خانواده، حوادث و ویژگی‌های زمان غیبت ایشان بنویسم. برای مثال یکی از بخشهای کتاب درباره مدعیان دروغین مهدویت در زمان غیبت ایشان است. در بخش دیگر کتاب به واژه مظهر اشاره و سعی کرده‌ام با زبانی روان جنبه‌ها و ویژگی‌های مختلف ظهور حضرت را روشن کنم. در بخش دیگری از کتاب هم به انواب ابریه‌ها یا چهار پار

حضرت(عج) که در زمان غیبت اشاره کرده و خصوصیات آنها را شرح داده‌ام. کتابی که برای نوجوانان نوشته می‌شود ویژگی‌هایی دارد. یکی از این ویژگی‌ها، صفحه‌های آبی و رنگ‌آمیزی آن است. «ملامحمدی درباره چگونگی اعمال این ویژگی در فرهنگنامه امام زمان (عج) می‌گوید: کتابی که مخاطبش نوجوان امروز است، اگر جذاب نباشد خواننده نمی‌شود. کتاب را به ناشر سپرده‌ام. ناشر اعلام کرده، برای جذابیت تصویری کتاب در انتخاب طرح جلد و صفحه‌آرایی روشی اتخاذ می‌کند که ظاهر اثر چشمگیرتر باشد و مخاطب بیشتر با آن ارتباط برقرار کند.»

این شاعر و نویسنده نوجوان، نه تنها از کتاب فرهنگنامه مهدویت کمک گرفته بلکه دیگر آثار مرتبط با این موضوع را هم بررسی کرده و براساس آنها مداخلهایی را به کتاب خود افزوده است. کتابهایی مانند «در فجر ساحل» محمدرضا حکیمی و «اداکستر جهان» ابراهیم امینی.

او تعداد آثار منتشرشده در حوزه مذهبی برای نوجوانان را لاک‌می‌داند. اما متأسفانه نه به علت کمبود منابع مذهبی بلکه به دلیل عدم تخصص نویسندگهای ایرانی، در حوزه دین آثار کمی داریم. البته از دیگر علتهای عدم توجه به این نوشته‌ها، توزیع نادرست کتاب در کشور است. متأسفانه در کشور، توزیع به گونه‌ای است که کتاب درست معرفی نمی‌شود.»

ملامحمدی بهترین راه برای تخصصی‌تر شدن کتابها در این حوزه را مطالعه نویسندگان این حوزه می‌داند. او علاقه دارد کتابش از طریق توزیع درست، به خوبی معرفی شود و مترجمی علاقه‌مند به ترجمه آن فرهنگنامه به زبانهی دیگر باشند. این نویسنده، نخستین فرهنگنامه نماز را هم برای کودکان و نوجوانان نوشته است. فرهنگنامه نماز شامل ۱۱۰۰ مداخل درباره آداب، احکام، تاریخ، خجست و مکاتبات مرتبط با نماز است. این کتاب سال ۸۱ از سوی مؤسسه شهید مدرس اسفهان به چاپ رسید.»

آشنایی نوجوانان امروز با اسلام، مذهب و ائمه اطهار علیهم‌السلام، مهم‌ترین هدف ملامحمدی از نوشتن کتاب است. او می‌گوید: «می‌خواهم با زبانی ساده و قابل فهم، لاری تاریخ اسلام برای نوجوانان باشم.» او می‌گوید: فرهنگنامه امام زمان در یک مجلد و ۲۰۰ صفحه به سفارش مرکز تخصصی مهدویت منتشر خواهد شد. این کتاب که به منظور معرفی و آشنایی هر چه بیشتر نوجوانان با حضرت مهدی(عج) از زمان غیبت ایشان نوشته شده، در واقع بازآفرینی فرهنگنامه مهدویت است که پیش از این برای مخاطبان بزرگسال نوشته شده بود. ملامحمدی که اکنون عضو تحریریه مجله سلام، پدچهار و پویک است تاکنون ۲۰ اثر در حوزه‌های شعر، داستان و پژوهش منتشر کرده. کتاب «آز مرغ باران» او در چهار مرکز به عنوان کتاب سال برگزیده شده است. این اثر همچنین در جایزه کتاب سال کشور به عنوان کتاب درخورد شتویق معرفی شد.

شیر ناقلا، روباه بلا

«یکی بود، یکی نبود، غیر یک دشت، سبز و خرم جانوران بسیاری در کندهم زندگی می‌کردند. کنار دشت هم کوهستانی بود که بر فراز آن خانواده عکاب‌ها می‌زیستند…» عبارات فوق، سطرهای آغازین کتابی هستند با نام شیر ناقلا، روبه بلا، این داستان به قلم کمال بهروز کیا نوشته شده و تصویرگری آن را علیرضا گندوزیان به عهده گرفته است.

کتاب «اجزای شیر و علفی با روایت می‌کند که بر سر شمع‌های با هم اختلاف پیدا می‌کنند و برای دلدی، به دور می‌مانند…» و…

انتشارات امیرکبیر این کتاب «مجموعه‌ای را با شمارگان ۵۰۰۰ نسخه و قیمت یک هزار و ۱۰۰ تومان روانه بازار کتاب کرده است.

کتاب کودک در زادبوم کرگان

انتشارات زادبوم کرگان پنج کتاب در حوزه کودک از آلکسی تولستوی در استل جارجی منتشر کرده است. ترجمه این کتابها را محمدرضی رحیمی انجام

داده و کار تصویرگری آنها نیز با یوگنی اریف است. کتابهای گرگ و بزغاله‌ها، روبه و حاجی لنگ کله، کله کوچک و غولهای جادویی از جمله این آثار هستند که هر یک با شمارگان هزارن نسخه و برای ۳۰۰ تا ۳۵۰ تومان روانه بازار نشر شده‌اند. این کتابها براساس اسنادهای عامه و برای رده‌های سنی ۸ تا نوشته شده‌اند.

سپیده و سابعه عنوان کتاب دیگری است که آن را نیز محمدرضی رحیمی ترجمه کرده و با سوی مبین نامش به بازار کتاب کودک عرضه شده است. این آثار کتابی کتابهای دیگری چون سفیدی و موم ذرافوق را نیز در حوزه کودک و نوجوان منتشر کرده است.

صد و نود و پنجمین نشست کتاب ماه کودک و نوجوان

نگاره‌های ایرانی بر دیوارهای شرق وغرب

اسمان صفاپور

چهل و هشتمین نشست نقد آثار تصویری از سری نشستهای کتاب ماه کودک و نوجوان با موضوع نتیجه تجزیه و تحریات و گزارشهای تصویرگران ایرانی فرسوی مرزها، عصر روز چهارشنبه ۱۳۹۴ در خانه کتاب، برگزار شد.

در این نشست، گران عسگری، شرواه خسروانی و حسن عامری، تصویرگران کودک و نوجوان را به گزارش حضور خود در نمایشگاههای معتر خارج، به به سبتهای حاضرین درباره نحوه برگزاری نمایشگاه‌های خود به مخاطبان خارج و ارتباط هنرمان تصویرسازی ایرانی با جشنواره‌های نمایشگاههای بین‌المللی پاسخ دادند. کیوان عسگری نمایشگاه خود را در دانشگاه سیپاشی شهر نیویورک با نمایشگاههایی که در کشور با کرده بود، متفاوت خوانده سپس به خصوصیات یک مسئول نگارخانه در خارج از کشور اشاره کرد و گفت: یکی از دلایلی که این نمایشگاه با موفقیت برگزار شد این بود که مسئول نگارخانه، تنها یک سفر خوب بود. یک مصدوره‌ی وسافت دانشگاه بود که با روزنامه و وسافت هنری رابطه داشت و این موضوع بسیاری از مداخله‌های یک هنرمند را برای برگزاری نمایشگاه حل می‌کند. عسگری روح کنجکاو و پرسشگر مخاطبان آثارش را از نقاط فرت نمایشگاه خود در دانشگاه سیپاشی ذکر کرد و افزود: تمام کسانی که برای بازدید از نمایشگاه آمده بودند، کلیه باغ به همراه داشتند و معلم کتابی را برای بحث و گفتگو گل یادداشت می‌کردند»

وی همچنین به نقلهایی نگاه هنری بیان شرق و غرب اشاره کرد و افزود: یکی از کتابی که تعجب من در این سفر را جلبگیت این بود که مخاطبان آمریکایی شناخت دقیقی از هنر شرقی

رفاه بی حد و حصر آمریکایی‌ها سطح خلایقیت آنها را کاهش داده و همین عامل باعث شده از روح هنری آثار هنرمندان آمریکایی کاسته شود

به هنرمندان آمریکایی اشاره کرد و افزود: رفاه بی حد و حصر آمریکایی‌ها سطح خلایقیت آنها را کاهش داده و همین عامل باعث شده از روح هنری آثار هنرمان آمریکایی کشته شود»

شراء، خسروانی دیگر هنرمند تصویرساز شرکت کننده در این نشست بود که از تجربه خود در نمایشگاه تصویرسازی زاین

سخن گفت و وی نمایشگاهی را که آثارش در آنجا به نمایش گذاشته شده بود، یک مجموعه کامل فرهنگی توصیف کرد و گفت: نمایشگاه در یک کتابخانه برگزار شد که آن کتابخانه نیز در یک مجموعه فرهنگی شامل موزه، آموزشگاه، روزنگاه و حتی با وجودش فرادانش، این تصویرساز به استقبال کپیفر نشان آثار تصویری و اسلایدگرافی اش با تو گوشت منتظران شرکت کننده در نمایشگاه، به طرز شگفت‌انگیزی برای ترک بالای تصویر از آثار پوئند، هنگی امور داشتند که بعد از برگزاری نمایشگاه نیز از تابستان را با هنرمنان ادامه دهند»

وی اساس انتخاب آثار از این نمایشگاه و جودرج شرقی در این آثار ذکر کرد و افزود: «به نظر تخصصی مجموعه معیارهایی برای انتخاب آثار مشخص شده بود تا هنرمنان شرقی به ویژه ژاپنی‌ها از تابستان را با مفاهیم فرهنگ خود مستحکم کنند»

حسن عامری کن دیگر تصویرساز بود که از حضور خود در نمایشگاه تصویری سالرمد، ایپالیا گزارش داد.

وی با تأکید بر این موضوع که این نمایشگاه صرفه‌برده تصویرسازی تخصصی دانش‌مندی کاسه‌برای شرکت کنندگان را از طریق اسباب این نمایشگاه ذکر کرد و افزود: «مطلب تخصصی در نمایشگاه باید به صورت کارآرزیال به هم آمیخته می‌شود و آن به چاپ رسیده و در سال می‌گردند. سپس آن بررسی می‌شود تا بتوان به نمایش گذاشته شود. همه کن خود را بر این شرکت کننده این نمایشگاه معرفی کرد و افزود: «این نمایشگاه در محل ساختمان شهرداری برگزار شد و شهردار شهر نیز مسئول نمایشگاه بود.»

وی به برگزاری نمایشگاه تصویرسازهای هنر و یکت شرکت کنندگان نمایشگاه اصلی اشاره کرد و افزود: «شناخت چشمگیر هنرمان اروپایی از هنر ایرانی موضوعی بود که شگفتی مرا در نمایشگاه جلبگیت»

دوره جدید شماره ۱۶
شماره ۱۲ دی ۱۳۸۴
محرران کتاب / ۱۲

در مدرسه سعیدی شیرازی

نوشته محمود حکیمی،
انتشارات قلم، ۱۶۰ صفحه،
۱۳۰۰ تومان

کتاب حاضر به بررسی زندگی و معرفی آثار و اندیشه فرمانروای ملک سخن، سعیدی شیرازی اختصاص دارد که در پنج فصل تدوین

شده. مؤلف در فصل اول به اجمال زندگی و بهار، ادیب برومند و توران شهزادی اختصاص دارد که در وصف سعیدی سروده شده‌اند. «در مدرسه سعیدی» عنوان فصل چهارم این اثر است که اندیشه‌های سعیدی در آن مورد بررسی قرار گرفته در فصل پنجم این کتاب حکایت‌هایی از گلستان سعیدی، همراه با ترجمه انگلیسی آنها از اودارد رهاشتک گنجانده شده است.

صورت خیال در شعر فرخ فرخزاد

نشر شور، ۲۹۸ صفحه، ۲۰۰۰ تومان

فرخزاد از جمله شاعران پس از نیماست که به خاطر درآمیختن عواطف شاعرانه با دریافتهای زبانه از هستی به عنوان شاعری صاحب سبک در ادبیات معاصر ایران

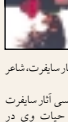

شناخته شده است. کتاب حاضر به بررسی عناصر خیال‌انگیز شعر در آثار وی پرداخته است. عناصری چون تشبیه، استعاره، مجاز، حس آمیزی و... مؤلف ضمن تعریف هر یک از این عناصر، نمونه‌های آن را در شعر فرخ فرخزاد بررسی قرار داده است.

عاشقانه‌های برجرجان

سروده یاروس لار ساپیرت، ترجمه فریده حسن زاده، انتشارات نگاه، ۱۸۳ صفحه، ۲۰۰۰ تومان

اثر حاضر نخستین کتاب از سری «عاشقانه‌های برتر جهان» است و به برگزیده‌ای از اشعار ساپیرت، شاعر معاصر چک اختصاص دارد.

اشعار این مجموعه از ترجمه انگلیسی آثار ساپیرت انتخاب شده که در سالهای حیات وی در کشورهای چون آمریکا و انگلستان صورت گرفته است. متن انگلیسی این اشعار در کتاب حاضر گنجانده شده است.

ساپیرت در جوانی به عضویت حزب کمونیست درآمد و اشعار پرشوری در حمایت از طیفه پرتلاریا سرود اما در نهایت از حزب جدا شد و به صف مخالفان استالین پیوست.

وی به کمک دوستان نوگرای خود از شیوه پرتلاریایی در شعر دست برداشت و به صف شاعران مدرن چک پیوست.

ظرف آب زندگی

نوشته دکتر عباس خیرآبادی، نشر پای، ۳۸۲ صفحه، ۲۵۰۰ تومان

مؤلف در نگارش کتاب حاضر که با زیر عنوان «بررسی ساختار قصه‌های مثنوی» به چاپ رسیده، از نسخه موسوم به «فوقینه» و شرح دکتر استملی بر مثنوی استفاده کرده است.

وی در فصل اول، معرفی مختصر از داستان و گونه‌های آن مثل روایت و حکایت ارائه می‌دهد و در فصل دوم نیز به تعریف «شکل شناسی» می‌پردازد. مقایسه قصه‌های مثنوی با مآخذ آن و جغرافیای قصه‌ها از جمله عناوین فصل دهگانه این کتاب است.

پل نامرئی از هنر به سیاست
به گوشش سید حسین زرهانی، انتشارات سوره مهر، ۱۸۳ صفحه، ۲۲۰۰ نسخه، ۱۳۵۰ تومان

مؤلف در این کتاب، هنر و خلایقیت هنری را به عنوان یکی از مهمترین ابزارهای تعلیم و تربیت صهیونیستی مورد بررسی قرار می‌دهد.

اهداف صهیونیسم در تعلیم و تربیت، نهادهای تعلیم و تربیت صهیونیستها، تلقی هنر در آموزش یهودی، زبان عبری و رقص، آموزش پرچم اسرائیل به کودکان و خردسالان و داستان زندگی شخصیت‌های توراتی از جمله عناوین مطالب این کتاب است.

جمعه‌های پارانسی

نوشته نامید کبری، انتشارات راد ناشران، ۹۸ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، ۱۲۰۰ تومان

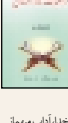
این اثر جزو ۱۲۰ داستان کوتاه از کبری است که با ویراست جدید، در سال جاری برای بار دوم به چاپ رسیده است.

مراقبت ماه رمضان

نوشته سید محمد سعیدی ری شهری، انتشارات دارالهدایت، ۵۱۸ صفحه، ۱۵۰۰ نسخه، ۳۳۰۰ تومان

مؤلف، این اثر را با همکاری رسول افقی نوشته و جواد محمدی نیز آیات و احادیث و بخش‌های عربی کتاب را به فارسی برگردانده است.

فضایل مذهب امامی برای میهنی خداداد، آداب مهمانی خدایب قدر و آداب پیروان آمدن از میهنان خود، عناوین بخش‌های پنجگانه این کتاب است.

تولیب

نوشته رومن گاری، ترجمه کاترین سادات اسکوری، انتشارات خورشید آفرین، ۱۵۵ صفحه، ۱۷۰۰ تومان

این اثر نخستین کتاب از سری «درمان» نشر خورشید آفرین است که در سال جاری به چاپ رسیده.

دو کتاب از عبدالرفیع حقیقت

نشر گومش که ناشر کتابهای فرهنگ، تاریخ، عرفان و هنر ایران است در سال جاری دو کتاب از عبدالرفیع حقیقت؛ شاعر، نویسنده و پژوهشگر را به بازار نشر عرضه کرده است.

معرفی مختصر این دو اثر را می‌خوانیم:

مولانا زیلخ تاقونیه
۳۶۸ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، ۲۰۰۰ تومان

حقیقت در این کتاب به بررسی زندگی و اندیشه‌های مولانا از موضوع ایران در عصر او می‌پردازد. همچنین در این کتاب مکاتب و اندیشه‌های در شکل‌گیری اندیشه مولانا تأثیر داشته‌اند یا در زمان او رواج داشته‌اند، معرفی شده است.

پروشگاه‌های مهم عرفان در آغاز سده هجری، مطرح شمس جابردیان، سماع عارفانه، ارتباط سعیدی با مولوی، رویان و مفسران مشهور آثار مولوی و انسان کامل از دیدگاه شمس تیریزی از جمله عناوین مطالب این کتاب است.

سخن انجمن
۳۸۲ صفحه، ۱۲۰۰ نسخه، ۲۰۰۰ تومان

حقیقت در این کتاب مجموعه‌ای از سخنرانی‌های اعضای انجمن دانش پوهان ایران را که خود نیز عضو ثابت آن است، گردآوری کرده

وی همچنین اشعار و سخنانی از بزرگان را متناسب با مطالب در کتاب آورده است. طبیعت

الوهیت نوشته شادروان علی‌اکبر کشمائی، مویای قهوه‌از علی‌اکبر رفوگران و کیهان‌شناسی کوانتومی نوشته دکتر محسن فرهاد از جمله مطالب این کتاب است.

چهار اثر از نشر مدرن
مدیر از جمله ناشرانی است که فعالیتش به حوزه خاصی اختصاص ندارد و کتاب‌های ما موضوعات گوناگون را چاپ و منتشر می‌کند. از جمله کتاب‌های زیر که به اختصاص آن‌ها را معرفی می‌کنیم.

شان سیوس‌دار
تألیف دکتر محمد دربابی، ۱۹۸۴۴ صفحه، ۵۰۰۰ نسخه، ۲۰۰۰ تومان

مؤلف در این کتاب ضمن پرداختن به خواص کندم و جوان سیوس‌دار این دو محصول را طبق تحقیقات علمی گذشته و جدید دانشمندان مورد بررسی قرار می‌دهد. این کتاب

ده فصل دارد که از جمله عناوین آن می‌توان به این موارد اشاره کرد: الگوی کامل در تغذیه و سلامت دستگاه گوارش، سیوس و نان سیوس‌دار و روایات مذهبی، خواص درمانی

کندم و نگاه‌های به تحقیقات علمی جدید.

چشمتیا و آیینهای ایرانی

تألیف ابوشمان جاحظ، ترجمه تألیف دکتر محمود رضا انخارزاده، ۳۳۸ صفحه، ۵۰۰۰ نسخه، ۳۳۰۰ تومان

اصل این کتاب مربوط به قرن سوم هجری قمری است که انخارزاده آن را بازنویسی کرده است. اگر چه عنوان «نوروز باستانی» روی جلد کتاب خودنمایی می‌کند اما مؤلف در کتاب خود، آیینهای پلدا و چهارشنبه سوری را نیز مورد بررسی قرار داده است.

در این اثر پیشینه تاریخی و افسانه‌ای هر یک از این جشنها و آیینهای مربوط به آنها معرفی شده است.

جاده‌های مه‌گرفته بی‌نام
سروده سیف‌الله اصلان‌پور، ۱۵۵ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، ۱۶۰۰ تومان

«ساحل نشینان پیر باور دارند ادرا یا جنازه را به ساحل می‌دهد/ آیا من در تو مردام که به ساحل خود داده‌ای، اثر حاضر مجموعه‌ای از اشعار اصلان‌پور است که همه در قالب سپید سروده شده‌اند.

ایران نو درود سلطنت قاجار
نوشته علی اصغر شمیم، ۶۷۵ صفحه، ۵۰۰۰ نسخه، ۲۵۰۰ تومان

کتاب حاضر که نزد علاقه‌مندان به تاریخ ایران شناخته شده است با ویرایش جدید و همراه با یادداشت همسر مرحوم شمیم به بازار کتاب عرضه شده است. این اثر توسط فصل دارد که مؤلف طی آنها به ایل قاجار و نحوه به حکومت رسیدن شاهان قاجار و حوادثی که در دوره فرمانروایی آنها در ایران به وقوع پیوسته، پرداخته است.

چهار کتاب از نشر فرزین

شطح: نوعی ورزش فکری و از جمله هنرهای ملی شطح: بازی با توپ و تخته‌های

ایرانیان است. طی قرن‌های گذشته، شطرنج در زمین شطرنج نوشته شده که برخی از آنها به فارسی ترجمه شده است. از جمله این آثار می‌توان به موارد زیر اشاره کرد که همه از سوی انتشارات فرزین روانه بازار نشر شده‌اند. باید یادآوری کرد که به جز کتاب اول، سه کتاب دیگر چاپ اول و طبق جدیدترین استانداردهای جهانی نوشته شده‌اند.

تئوری بنیادی شطرنج
نوشته الیا لوریچ مایزس، ترجمه رضا رضایی، ۶۸۵ صفحه مصور، ۵۰۰۰ نسخه، ۱۲۰۰ تومان

اثر حاضر نوشته مایزس، شطح: بازی نامدار روس است که به دلیل استقبال علاقه‌مندان شطح، برای

دومین بار به چاپ رسیده است. در مقدمه مترجم آمده است: «این کتاب به این قصد نوشته شده که خواننده علاقه‌مند، کام به کام و به صورت علمی و منظم، اصول شطح را بیاموزد. هدف بازی، تاکتیک و استراتژی، پوزیسیون، تحریر بازی و وسط بازی از جمله عناوین فصل‌های دهگانه این کتاب است.

چگونه وسط بازی خود را بهبود بخشیم
نوشته آندرو کیتزین، ترجمه امر علی نقی‌خانی، ۱۶۲ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، ۱۵۰۰ تومان

این اثر که زیر نظر کاسپاروف، قهرمان روس نوشته شده در سری کتابهای «شطرنج برای همه» منتشر شده است. وسط بازی چیست؟ اصول بازی پوزیسیونی و بازی حمله‌ای و انواع سبک‌های بازی در این مجموعه عناوین فصل‌های دهگانه این کتاب است.

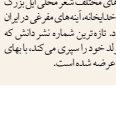
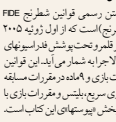
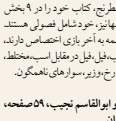
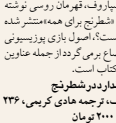
آخر میان‌بیمای استادزاد در شطرنج
نوشته سرخان گریف، ترجمه حامد کریمی، ۳۲۶ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه، ۲۰۰۰ تومان

گریف، استاد بزرگ شطح، کتاب خود را در ۹ بخش تألیف کرده که این بخشها، نیز به شرح شامل فصلی هستند. عناوین این بخشها که همه به شرح بازی اختصاص دارند. عبارت‌اند از: پیاده‌اسپ، فیل، اسب، رخ، پادشاه، محتلف، مات با سوارهای سبک، رخ، پیاده، سوارهای ناگهانکم.

قوانین شطرنج
نوشته ترجمه متن رسمی قوانین شطح FIDE (فدراسیون جهانی شطح) است که از اول ژوئیه ۲۰۰۵

دهم تیرماه ۱۳۸۴ سرکار قدر و تحت پوشش فدراسیونهای عظیم فیده (FIDE) اعلام اجراء به شمار می‌آید. این قوانین شامل پنج ماده در مقررات بازی و ۹ ماده در مقررات سابقه است. بازیهای تمام‌بازی سری، پابلش و مقررات بازی با لاینیابان از جمله عناوین بخش‌های این کتاب است.

نشر دانش
یکصد و نهمین شماره پایلی یکصد و هفتمین فصلنامه فلسفی و تاریخی نشر دانش، نشریه مرکز نشر دانشگاهی به سرپرستی احمد سمعی‌گیلاهی منتشر شد. در بخش مقالات این شماره، مطالبی با عنوان «ایران و آسیای میانه، جستاری در گونه‌های مختلف شعر محلی ایل بزرگ یوز احمد، بنای تاریخی خلدیجه، آیین‌های مفرغی در ایران و زاین و...» دیده می‌شود. تازه‌ترین شماره نشر دانش بیست و یکمین سال تولد خود را سپری می‌کند، با بهای ۱۰۰۰ تومان به بازار نشر عرضه شده است.

تفکر، آموختنی است

گفت وگو با ملک دخت قاسمی مترجم کتاب «درسهای درست اندیشیدن»

لیا ترنجه

موضوع آموزش تفکر و مهارتهای مربوط به آن از جمله موضوعاتی است که همواره مورد توجه پژوهشگران حوزه روان‌شناسی و تکنولوژی فکری در سراسر دنیا بوده است. نلارد اما با وجود عمر کوتاهش علاقه‌مندان بسیاری را به این عرصه جلب کرده که لااقل آن‌جمله می‌وان به آثار دورد درونیون اشاره کرد.

از دیویون تاکنون آثاری نظیر **تفکر کلاه سفید**، **هزار و یک روزه**، «هنر سریع فکر کردن» و «اخلاقیت جدی» به فارسی ترجمه و باقیال بسیاری نیز رویه‌ور شده‌اند. «درسهای درست اندیشیدن» نیز جدیدترین اثری است که از این نویسنده و مؤسسه ملکه‌دخت قاسمی به فارسی برگردانه شده‌است. قاسمی که این کتاب نخستین کار جدی ترجمه‌اش محسوب می‌شود، دارای مدرک کارشناسی موزیسی زبان انگلیسی است و پیش از این نیز مقالاتی را در زمینه روان‌شناسی و تکنولوژی فکری و برخی نشریات ترجمه کرده‌است. گفتگوی ما با قاسمی دربارهٔ این کتاب، پیش روی شماست.

قبل از ترجمه کتاب «درسهای درست اندیشیدن» تا چه حد با اندیشه‌های دیویونون آشنا بودید؟

من در کتاب‌های آشنای مطالعه کرده بودم، یکی ازش کتاب تفکر به ترجمه آنتن اودیو و دیگری هنر سریع فکر کردن، به ترجمه مرزاهداری افشار. در مجموع آشنایی مختصری با آثار دیویونون داشتم و قبل از اینکه برای ترجمه این کتاب دست به قلم ببرم کتاب را پیش از دیوار مطالعه کردم تا بایم و کیف کار این نویسنده بیشتر آشنا شوم. همین اینکه به‌سورت جسته‌گرفته مطلبی دربارهٔ راه و روش او آشنای خوانده بودم و خیلی خالی‌الذهن نبودم.

در مقدمه‌ای که بر ترجمه این کتاب نوشته‌اید، اشاره

پیشخوان تأمل

اندیشه‌های اخلاقی یک امپراتور مرگ ارسطو به باران اسفند تاریخ نگاران فلسفه آغاز دوره جدیدی در تاریخ تاریخ است که به عصر یونانی ملای شهرت یافت.

مکتب جدید مهم فکری ایپیکوری، رواقی و شکاکان، حاصل این عصر یونانی

اگر فردی ایپیکوری چوبی می‌گفت، رواقی با آن مخالفت می‌کرد و آنکه از شکاکان بود، از باطنی حرف می‌زد. هر نفر سر باز می‌زد اما اندیشمندان هم اتفاق نظر داشتند. فلسفه برای مردم باهوش فقط یک سرگرمی بی‌فایده نیست بلکه هنری درماتر است. جالبتر اینکه در نظر اغلب تاریخ نگاران و منتقدان، فلسفه دوره یونانی ملای در تک‌تعالیم اندیشمندان ایپیکوری و رواقی مسلک بسیار ساده‌است. به نظر می‌گردد آثار فلسفی ساده‌دیده و همه‌فهم یونانی‌ان رویی ملای، لوکریوسی، سکناس و مارکوس اوریلیوس از جمله بی‌سوادترین آثار فلسفی اروپا محسوب می‌شود.

از میان سه اندیشمند یادشده، شاید اندیشه‌های مارکوس اوریلیوس (سزار روم) که در عالم فلسفه به‌خاطر تألیف کتاب تأملات مشهور او، بسیار دوران‌ساز بوده‌است. اوریلیوس به عنوان متفکری در کنسوت امپراتور، مانند اغلب متفکران رواقی، اخلاق را یکی از خطرات برای انسان در

کرده‌اید که جای چنین اثری تاکنون خالی بوده است. ویژگی این کتاب به‌عنوان یک اثر جدید چیست؟

دیویون در این کتاب در واقع به منطبق عملی ذهن با نظام اندیشه انسان می‌پردازد. همانطور که می‌دانیم، ما یک منطبق روزی داریم و یک منطبق عملی. درباره منطبق سواری از زمان ارسطو تا به حال بسیار گفته و نوشته شده‌است اما دیویون از معدود کسانی است که روی منطبق عملی ذهن و نیز نظام اندیشه و شناخت سیستم مغز و اعصاب و روان انسان کار کرده‌است. او تفکر را سرچشمه تمام قدرت و نیروی انسان می‌داند. بعضی‌ها معتقدند مقوله تفکر مربوط به هوش و استعداد است و هوش و استعداد را هم ژنتیک تعیین می‌کند، اما آنها به‌دنیای آدمی انسان آن ویژگی‌ها را تسل به یکی به‌ارث می‌رساند اما عده‌ای هم مثل دیویون معتقدند تفکر یک مهارت است که احتیاج به آموزش و تمرین دارد.

یعنی تأثیر ویژگی‌های فیزیولوژیکی را نمی‌توانیم؟

نه، نمی‌توانیم. اما معتقد است هوش انسان یک استعداد باقیه‌است اما تفکر، حاصل مهارت در فکر کردن است. دیویون از دو سیستم اطلاعاتی سخن می‌گوید یکی سیستم اطلاعاتی فعال، خود سازمانده و الگوساز است که روی دریاها کار می‌کند، الگوسازی می‌کند و از دریاها جدا می‌کند. مکتب الگوهای قبلی به استنتاجها و دانشهای جدیدی می‌رسد و الگوهای جدیدی می‌سازد و دیگری سیستم اطلاعاتی غیر فعال است. در یک سیستم غیر فعال، شما اطلاعاتی را به آن نمی‌دهید و او در حد داده‌های قبلی به شما پاسخ می‌دهد و هیچ تجزیه و تحلیلی به آن اضافه نمی‌کند. دیویون جایز جدا کنه‌ایش نظرات این دو سیستم اطلاعاتی را مطرح می‌کند. در همین کتاب هم مثالهای مختلفی در این باره می‌آورد مثل نظر خواهی از دانش آموزان درباره اینکه هفته‌ای پنج دلار دریافت کنند. ابتدا آنها خوشحال می‌شوند و می‌پایند اما بعد از اینکه این تکلیف را بایم می‌کند و تمام جواب‌های باربرسی می‌کند نظرشان تغییر می‌کند و می‌فهمند این کار برخلاف ظاهر خوشایندش در واقع به ضررشان تمام می‌شود.

دو بیونو معتقد است
هوش انسان یک استعداد باقیه‌است
است اما تفکر، حاصل مهارت در فکر کردن است

به‌طور طبیعی ذهن انسان دارای چنین مکانیزمی است. به نظر می‌رسد روشی که دیویون ارائه می‌دهد بیشتر نوعی تمرین برای خشی کردن واکتشافی شرطی ذهن برای برپایر محرک‌هاست. گرچه او به‌طور مستقیم این عبارت را به کار نمی‌برد.

بله، او در عین حال می‌گوید کسی که بایم می‌گیرد چشپنور فکر کند، دیگر دنبال الگوهای قبلی نمی‌گردد و اکتشافی‌ش، اکتشافی قبلی نیست، حوزه دیدش، قدرت تفکر و تعقلش تغییر کرده‌می‌تواند برای انجام یک کار به شیوه‌های مختلف آن فکر کند. در صورتی که اگر به همان روش قبلی و بر

اساس الگوهای قبلی عمل کند به هیچ چیز جدید و جالی نمی‌رسد.

چه کسانی فرار است مخاطبان این کتاب باشند؟ این کتاب در واقع برای افرادیانده و کشتی که با لحاظ تفکر در سطح بالایی هستند نوشته شده و بنا به برداشت خود من، مخاطب اصلی آن مردم عادی هستند که به‌طور روزمره با مسائل و اموری سرو و کار دارند که باید در مورد آنها فکر کرده و استفاده از برخی تکنیکها، راهکارهای را انتخاب کنند. برای مثال یکی از تکنیکهای که دیویون در این کتاب ارائه می‌دهد تفکیک ام‌پ‌ج (اشیت، منعی، جالب است، یعنی وقتی ماه دنبال راهکار می‌گردیم باید به نکات مثبت، منعی و جالب آن فکر کنیم و آنها را دقیقاً مورد بررسی قرار دهیم. مثل همان مثال که درباره دانش آموزان گفت.

نکته‌ای که در این کتاب هست، ولیته من نمی‌دانم این را باید منوجه مؤلف دانست یا روش ترجمه شما. این است که تعریفی که از واژه‌های کلیدی کتاب در بخش ابتدایی آمده مثل هوش، ادراک، تفکر و.. قدری کلی و مبهم به نظر می‌رسد و گاه برقراری رابطه‌ای منطقی میان این تعاریف دشوار می‌شود، به عبارتی نوعی گسست و بی‌نظمی در آن دیده می‌شود.

خوب طبیعتاً ترجم من نمی‌تواند به دلخواه خود مطالب را کار هم بگذارد بلکه همان روند کار نویسنده را با همان ترتیب می‌خواند و ترجمه می‌کند.

بسی امکان اینکه معادلهای پیچری انتخاب می‌شد تا پیام مطالب کمتر و دریافت مفاهیم ساده‌تر وجود داشته‌باشد؟

اینجایی که می‌دانم واژه خاصی که برای خواننده مبهم باشد در این کتاب وجود ندارد. یعنی من واژه‌های تخصصی خاصی که نیاز به تعریف شده داشته باشند، ندیده‌م.

شاید بهتر باشد مثالی از خود کتاب بیاوریم، در تعریف تفکر و در صفحه ۱۳ کتاب آمده‌است: «تفکر، مهارت در کار است که از طریق آن هوش ما تجربه‌ها یا مثال می‌گذارد»

به نظر من این تعریف بسیار نارسا، کلی و گنگ است و حساسیتش هم دقیقاً در اینجا است که این تعاریف، تعاریف کلیدی کتابند که خواننده تا پایان کتاب با آنها سرو و کار دارد.

خوب کسی که این کتاب را می‌خواند باید از قبل با این مقالات آشنا باشد. مثلاً باید مفهوم هوش چیست، ادراک چیست، تجربه و تفکر چیست.

شما گفتید این کتاب برای مردم متوسط و عادی نوشته شده‌است!

بستگی دارد ما چه فشری را جزو مردم متوسط بدانیم، درست. دریاها و زمینه‌های فرهنگی خوانندگان همه مهم است. کسی که این کتاب را می‌خواند طبیعتاً باید با حدودی پیش‌زمینه ذهنی و علمی داشته باشد. نویسنده این کتاب در عین اینکه خیلی تخصصی برخورد کرده اما در عین حال کتاب را به گونه‌ای نوشته که مخاطب آن باید از قبل زمینه‌ای از مطالب در ذهن داشته باشد.

به هر حال ترجمه هر اثری ممکن است نیاز به بازنگری داشته باشد تا تعقیض برطرف شود ولیته خوشحال می‌شوم و در سخن مترجم هم آوردم که امیدوارم خوانندگان با من تماس بگیرند و بگویند مثلاً ترجمه شما فلان عیب و نقص دارد.

هر نقضی می‌تواند راه‌های رایش روی ما مترجمان قرار دهد و من هم همین‌ان را نادانم که کاری می‌توانم و ارائه دهم اما هر حد، حد توانم سعی کردم این کتاب روان و ساده باشد که البته ممکن است کم و کنا داشته‌ی هم داشته باشد.

کار دیگری در دست ترجمه دارید؟

بله، مشغول ترجمه اثر دیگری از دیویونو هستم با عنوان «اخلاقیت جلی» که در آن نظرات مختلفی را دربارهٔ خلاقیت ارائه می‌دهد. این کتاب در واقع یک راهنمای فکری است که نشان می‌دهد چگونه می‌توان از برخی تکنیکها و مهارت‌ها با مسائل کلان برخورد کرد. سطح مدیریت استانه، مزایای آن،

آیا با سنتی به درازای قرون می‌توان جمعیتی میان سنت و مدرنیته قائل شده‌ما به مدرنیته نزدیک‌چطور می‌توانیم از دست مدرن شدن سخن بگوییم آیا جهانی شدن، ما را در این مدرنیته و پس از آن به دورگراسی، حقوق بشر و عدالت می‌رساند؟ هنودان، جینی‌ها، اربابان و دیگر اقوام این سوری عالم چه باید بکنند؟ آیا غرب، سراسر ریحانی است؟ فرهنگهای مستشرق است؟ شناختند و از جوانان رنگین نتمات فکری، فلسفی، ادبی، علمی و.. ما بهره‌ها بردند اما ما مسأله‌ها نمی‌توان در عالم تفکر حرفی از مستشرق زد یعنی کسی که بتواند به شناختت غرب بپردازد و در ضمن آسان از

کف بدهد آنچه را که دارد. فرد عالم (آشنای لاسان) از کتاب «امهالی بدیل» و نه می‌بدیل، در جملی فاروسی شرق‌شناسی و غرب‌شناسی سعی در معناری ما دارد و مدهالته می‌گردد تا هوامی را که طی ثون اخیر ذهن و فکر شرایط را به خود مشغول ساخته بوداید تا آنچه را که درایم آسان از کف ندعیم و آسانتر به آنچه تمناش را داریم گرفتار نشویم.

نشر برنشر و مرکز گفت‌وگویی تمدنهای این کتاب را که ترجمه فاطمه صادقی و ترکیج تاجیک است. در ۳۸۰ صفحه با شمارگان ۳۳۰۰ نسخه بهای چاپ هزار و ۵۰۰ تومان راهی بازار نشر کرده‌اند.

بند نه‌تاجم می‌بنالشت. به نوشته آنتونی گاتلیب، تاریخ‌نگار انگلیسی فلسفه، الگوی روحی‌مشی‌حاشی از تسلیم و رضا به‌عنی امروزی کشته‌است. اوریلیوس امپراتوری بریدار و فرمانروای می‌زمیان با دوره‌های قبل از میلاد می‌رسد و فرمانروایی در دوره‌های دشوار بوده همین دلیل زندگی را بسیار نهم‌آور می‌داند. تا مالات، بهترین اثر مارکوس اوریلیوس حاوی دوره‌ای نوشته شده‌است. کتاب با فصل در اصول اخلاقی است که به زبان یونانی این کتاب در اصل شامل گزین‌گوبه‌هایی است که با رویکردی اخلاقی به زندگی می‌پردازد. بنیاد اخلاق رواقی بر این اصل کلی استوار است که نیکی به در ظاهر و نپوده‌های بیرونی که در حالت و وضعیت روح، خرد و خویشمان داری در برابر آرزوها و خواهشها است که زندگی عادی را برمی‌آشوبد. هر همین مناس، چهار فضیلت اصلی فلسفه رواقی، خرد، دلبری، داوروزی و برای مردم باهوش فقط مایه‌توان است. فضیلتهایی که به گونهٔ تاریخ، مارکوس

یادهاها ظهور بود.

کتاب تأملات، مؤسز کوس اوریلیوس را مهمی‌یانی و تئورین مستحاربان به فارسی ترجمه کرده‌اند. این ترجمه را گاه از روی برگردان انگلیسی جورج لانگ صورت گرفته، نشری با شمارگان ۱۲۰۰ نسخه و بهای هزار و ۵۰۰ تومان به بازار کتاب عرضه کرده‌است.

عالمی در بی‌عالمی راهی برای کریز

مدرنیته، بست مدرنیته، دموکراسی، جهانی شدن، حقوق بشر و.. مسائل هستند که همه‌عالم به‌ویژه عالم بی‌عالمی ما شرایطش در نمایان آن به سر می‌برد. سؤال این است که

نورده جدید شماره ۱۶

شنبه ۲۲ تیر ۱۳۸۲

گفت و گو / ۱۶

هدف، ترجمه بود

گفت وگو با کامران فانی و نورالله مرادی

محمد صلواتی

«دایرةالمعارف نویسی» یا اصولاً کتابهای مرجع، به یک معنی «دماسنج فرهنگی» هر جامعه و نشانگر آئند که آیا جامعه‌ای از گرمی و تحک و پویایی بهره دارد یا سرد و انفرسده و بی جان است. کتابهای مرجع پاسنگری و پرسیها و کنجگوییهای ما هستند. جامعه‌ای که کنجگار و پرسنده نیست، پرسشی ندارد و یاری هر پوست یا پستی از پیش آماده آورده البته نیازی به دایرةالمعارف که مجموعه منضبط‌شده و روزآمدی از دانشهارادر اختیار می‌گذارد، در خود نمی‌بیند. رونق دایرةالمعارف نویسی در ایران امروز نشانگر آن است که جامعه ما جوینده و پرسنده شده است.»

این جملات را از پیشگفتار «دایرةالمعارف دموگراسی» به برگزیدهٔ دایرةالمعارفی که تقریباًهمزمان با «دایرةالمعارف ناسیونالیسم» از سوی کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه منتشر شده است. این دو عنوان کتاب را می‌توان مکمل یکدیگر دانست زیرا هر یک به پرستشهای پاسخ می‌دهند که دیگری پاسخی کوتاه به آن داده است.

دایرةالمعارف دموگراسی به مباحث نظری، مفاهیم و دیدگاههای ارائه شده دربارهٔ دموگراسی می‌پردازد و نشان می‌دهد دموگراسی خواهی، سیری پرفراز و فرود را پس پشت نهاده و راهی فراز در پیش رودارد. اما دایرةالمعارف ناسیونالیسم، مفاهیم و دیدگاههای وادی و تعصبات قومی و قبیله‌ای پیشین را به یکسو نهاده و خواننده را با دیدگاههای نوین ناسیونالیستی آشنایی کند.

کامران فانی و نورالله مرادی سرویستی هر دو مجموعه را بر عهده داشته‌اند. دهها مترجم مقالات را ترجمه کرده و دو ویراستار (مجوبه مهاجر و فریبرز مجیدی) حاصل کار را ویرایش کرده‌اند. طرّفه آنکه هر دو کتاب هم نامزد جایزهٔ کتاب سال هستند. از آنجا که این دو دایرةالمعارف از اعتبار جهانی برخوردار بوده و به زودی در محافل سیاسی و دانشگاهی ایران نیز جای خود را خواهند گشود، با سرپرستان ترجمه فارسی دایرةالمعارفها گفت‌وگویی داشته‌ام که مختصری از آن پیش روی دانش پژوهان است. امید که فرهنگ نویسان و دیگر صاحبانظران نیز در اینگونه مباحث وارد شده، به نقد و پورسی آثار بنشینند.

جناب مرادی، بپرمایید ترجمه فارسی دایرةالمعارفها در چه زمانی و بر چه اساسی صورت گرفته است؟
مرادی:سال ۱۳۷۸ زمانی که آقای صادق خورازی سست معاونت آموزش و پژوهش وزارت امور خارجه را برعهده داشت، تصمیم گرفت کتابخانه‌ای بزرگ و تخصصی دروزارت خارجه تأسیس کند. این ماموریت به بنده واگذار و ساختنمی هم برای این کتابخانه تأسیس شد.

در قدم بعدی یک مجموعه کتاب که عمدتاً کتابهای مرجع و تازه منتشرشده بودند، برای کتابخانه تهیه کردیم که در میان آنها تعدادی کتاب دایرةالمعارف هم وجود داشت، از جمله سه عنوان کتاب تخصصی در حوزه علوم سیاسی به نام «دایرةالمعارف ناسیونالیسم»، «دایرةالمعارف دموگراسی» و «دایرةالمعارف صلح». در جلسه‌ای پیشنهاد شد که اینها می‌توانند جای خالی خیلی از متون اساسی را در ادبیات علوم سیاسی ایران پر کنند و برای محققان و دانشجویمان این حوزه کمک خوبی باشد. قرار شد این سه عنوان در سه طرح مختلف ترجمه شود که اولویت به دایرةالمعارفهای دموگراسی و ناسیونالیسم داده شد. بعد از تأیید طرح، باید از شخصیت صاحب صلاحیتی برای سرپرستی کار دعوت می‌کردیم. من به آقای فانی پیشنهاد دادم و ایشان به رغم گرفتاریهایی که داشتند، لطف کرده و سرپرستی کار را

پذیرفتند.

در مرحله بعد مقاله‌ها موضوع بندی شد، با مترجمان قرارداد بستیم و از ویراستارانی صاحب صلاحیت برای همکاری دعوت کردیم که متحمل زحمات بسیاری شدند. دقت در ترجمه، شفاف سازی، ضبط دقیق اسامی و مشخص کردن جای مقاله‌ها در ترجمه فارسی، تهیه نمای و آماده سازی کتاب اضافة کار سنگینی بود که البته آقای فانی در این بخش هم سرپرستی کار را برعهده داشتند.

جناب فانی، در مورد دایرةالمعارف نویسی و جایگاه دایرةالمعارفها توضیح دهید.

فانی: در دوران اخیر خوشبختانه دایرةالمعارف نویسی و دایرةالمعارف نگاری، شکوفا شده و یکی از رویدادهای مهم فرهنگی در ایران، دایرةالمعارف نویسی است که خوشبختانه در حوزه‌های مختلف، در این زمینه کوشش می‌شود و بسیاری از مؤسسات تحقیقاتی هم متوجه شده‌اند که جامعه ایرانی - جامعه کنجگار ایرانی- به کتاب مرجع نیاز دارد. می‌توانید به طور مشخص بگویید که توجه به فرهنگ نویسی یا چه پیشه‌ای و از چه منظمی آغاز شده است؟

فانی: دایرةالمعارف نویسی یک سنت قدیمی است. در ایران قبل از اسلام کتاب دینکرت را می‌توان مثال زد. در دوران اسلامی هم همانطور که می‌دانید کتاب و کتاب نویسی و توجه به کتاب فوق‌العاده رونق داشت. اساساً تمدن اسلامی متکی و مبتنی بر کتاب بود. از آنجا که معجزه پیامبر ما کتاب قرآن بود، همین

امر باعث شد مسلمانان به کتابهایی که اطلاعات مختلف در آنها جمع آوری می‌شد، فوق‌العاده توجه کنند. از حدود قرن سوم هجری ما شاهد کتابهایی هستیم که به یک معنی همان دایرةالمعارفهای امروزی هستند. اما دایرةالمعارف نویسی به مفهوم جدید و مدرن، از غرب و به خصوص از فرانسه آغاز شد و بر سراسر نقاط تأثیر گذاشت.

شکوفایی دایرةالمعارف نویسی در ایران از چه منظمی آغاز شد؟

فانی: در واقع شکوفایی و رونق دایرةالمعارف نویسی در ایران بعد از انقلاب، سرخنی فوق‌العاده پیدا کرد. پیش از انقلاب تهیه و تدوین دو یا سه دایرةالمعارف شروع شده بود اما اینکه دهها دایرةالمعارف در ایران به چاپ برسد و دهها مؤسسه تحقیقاتی شروع به این کار کنند، رویداد تازه‌ای بود که پس از انقلاب رخ داد. الان جامعه ما کنجگار و جست‌وجوگر شده است. سؤالاتی برایش مطرح شده و به دنبال پاسخ برای این سؤالات است. اما دایرةالمعارفهایی که موضوع گسترده و بزرگی را در بر می‌گیرند هنوز در آغاز راه هستند. معمولاً این دایرةالمعارفها در حوزه عمومی نوشته می‌شوند مثل دایرةالمعارف اسلامی یا دایرةالمعارف جهان اسلام و دایرةالمعارف شیع که موضوعشان اگر چه مشخص اما فوق‌العاده گسترده است. که از سوی کتابخانه‌ای تخصصی به چاپ رسیده‌اند تا چه حد تخصصی‌اند؟

فانی: در گذشته دایرةالمعارفها در دو دسته عمومی و خصوصی یا اختصاصی تدوین می‌شدند ولی امروزه بیشتر دایرةالمعارفهای اختصاصی منتشر می‌شود. برای مثال یک دایرةالمعارف در حوزه علوم سیاسی منتشر می‌شده اما تألیف دایرةالمعارفی که مثل دایرةالمعارف دموگراسی و دایرةالمعارف ناسیونالیسم به یک مبحث خاص از علوم سیاسی بپردازد، کمتر سابقه داشته است. مطالب این دو دایرةالمعارف حول محور یک کلمه می‌چرخد، اینکه برای واژهٔ دموگراسی یک دایرةالمعارف نوشته می‌شود نشان می‌دهد که دامنه علم تا چه حد گسترش پیدا کرده و نیاز جامعه به مباحث تخصصی چقدر بیشتر شده است.

چه مسئله‌ای ضرورت وجود این دو دایرةالمعارف را ایجاب می‌کند؟

فانی: این دو واژه و مباحث پیرامون آنها، مباحثی هستند که به خصوص با مفهوم امروزی‌شان در وزارت امور خارجه و حوزه نزدیک است؟

فانی: این دو اثر در واقع به یکدیگر شباهت دارند و لغات هر دو کم و بیش به یکدیگر شبیه است. «مو» به معنی مردم است و ما معادل مردم سالاری را برای دموگراسی انتخاب کرده‌ام که معادل بسیار پسندیده‌ای هم هست. در ناسیونالیسم هم با «ناسیون» سر و

کار داریم که به معنی «ملت» است. بنابراین این دو اثر از نظر موضوعی خیلی به هم نزدیک هستند، هر دو دایرةالمعارف مردم‌اند و هر دو از مباحث بسیار مهم جهان مدرن به شمار می‌روند.

مهاظور که اشاره کردید برای این دو واژه معادلهای فارسی مناسبی وجود دارد. علت اینکه در نامگذاری این دو دایرةالمعارف از معادلهای فارسی استفاده نشد، چه بود؟

فانی: ما این کتابها را فقط ترجمه کرده‌ام، البته قرار بود به هر دو دایرةالمعارف، بخش ایران و جهان اسلام افزوده شود. اما به چند علت این مسئله موکول به آینده شد. یکی از دلایل این امر این بود که اساساً ما با تألیف مقاله دایرةالمعارفی در ایران مشکل داریم. هدف ما هم این بود که هر دو اثر به سرعت به چاپ برسند. بنابراین اول به ترجمه اکتفا کردیم تا اینکه بعدها با امکانات و برنامه ریزی بیشتر و جدیدتر به تهیه مقالات تألیفی روی بیاوریم. بنابراین از آنجا که پایه کار براساس ترجمه بود، برای کتابها معادل فارسی انتخاب نکردیم. اگر دست به تألیف می‌زدیم، شاید معادل مردم‌سالاری، و «ملی‌گرایی» را ترجیح می‌دادیم. علاوه بر این معمولاً این دو واژه در فارسی معانی دیگری هم دارد و ما می‌خواستیم مفهوم مورد نظر مؤلفان اصلی این دو کتاب را متعکس کنیم. این آثار از نظر ساختاری چه تفاوتهایی با هم دارند؟

فانی: دایرةالمعارف دموگراسی کاملاً الفبایی است، یعنی از الف تا یاء شروع می‌شود و به ای می‌رسد. اما دایرةالمعارف ناسیونالیسم تا حدودی متفاوت است. ساختار آن ثابت و توبه نظر می‌رسد. در این ساختار، مقالات در دو بخش گنجانده شده. در بخش اول ۶۶ مقاله اصلی در مفهوم ناسیونالیسم و ملی‌گرایی آمده که مقالات آن مفصل است. حتی حجم برخی از این مقالات به اندازه یک کتاب است یعنی ذیل هر عنوان ۲۰ تا ۳۰ صفحه مطلب آمده و مهاظور که می‌دانید ۵۰ یا ۵۰۰ صفحه بزرگ دایرةالمعارفی برابر است با یک کتاب ۱۵۰ صفحه‌ای.

در این بخش مباحث اصلی در مقاله‌ها و رساله‌ها مطرح شده‌اند. در جلد دیگر مقاله‌ها که شامل الفبایی شده و حدود ۷۰۰ مقاله آمده که شامل مقالاتی کوتاه است و خواننده با مراجعه به این مقالات کوتاه می‌تواند به راحتی به مطلب مورد نظر دسترسی پیدا کند.

دایرةالمعارف ناسیونالیسم چه اهمیتی در حوزه علوم سیاسی دارد و اصولاً مقالات درج شده در آن به مباحث نگاه سنتی دارند یا نگاه نو؟

فانی: مفهوم ناسیونالیسم خیلی کمتر از دموگراسی در ایران مطرح شده و با توجه به دید جدیدی که امروز پیدا شده اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد. به نظر من ناسیونالیسم یعنی شناخت هویت خود. واژه «هویت» یا مفهوم خودیابوری، امروز در جامعه ما بسیار مطرح است. هرملت و هرکشوری باید به خود باور داشته باشد و این خودیابوری را جدی بگیرد. با این تعبیر دیگر نباید ناسیونالیسم را به

معنی تعصب نژادی، نژادپرستی و برتری نژادی انگاشت. بلکه باید آن را به «باور به خویشن» تعبیر کرد. این خویشن، خوداجزای مختلفی دارد. یعنی باید تاریخ فرهنگ، زبان، دین و میراث گذشته خود را بشناسیم. ناسیونالیسم به مفهوم نفی دیگران نیست. منظور از این واژه شناخت خود و شناخت دیگران است. اگر دیگری وجود نداشته باشد خود مطرح نمی شود.

به تعبیر این واژه، دایرةالمعارف ناسیونالیسم نیز چنین زاویه دیدی دارد؟

فانی: دایرةالمعارف ناسیونالیسم در رسیدن به این زاویه دید کمک می کند. در اینجا بیشتر شناخت دیگران مطرح است. مقاله‌های این دایرةالمعارف سه حوزه اصلی را در بر می‌گیرد که عبارتند از: حوزه جغرافیایی که در این حوزه مناطق و کشورهای بزرگ جهان مطرح شده و مفهوم ناسیونالیسم در این کشورها مورد بررسی قرار گرفته است. بخش دیگر شخصیت‌های هستند که در تبیین موضوع و مفهوم ناسیونالیسم نقش محوری داشته‌اند؛ خواه مثبت و خواه منفی و چه در عمل، چه در نظر یعنی، چه کسانی که نظریه‌پرداز بوده‌اند، چه افرادی که در کشور خود یا منطقه خود به ناسیونالیسم کمک کرده یا آن را امری مهم انگاشته‌اند.

سومین حوزه هم به جنبش‌ها و مفاهیم ناسیونالیسم می‌پردازد که مفاهیمی فوق العاده مهم‌اند.

جناب مرادی، ممکن است در این خصوص جزئیاتی بیشتری باشد؟

مرادی: مثلاً بررسی رابطه ناسیونالیسم با فرهنگ، تاریخ، باستان‌شناسی و مباحث دیگر همه تازه و نو هستند. ببینید، رابطه ناسیونالیسم و باستان‌شناسی اولین بار است که در ایران مطرح می‌شود. فانی، به این معنی که شما برای شناختن خود باید گذشته را بشناسید. گذشته شما گذشته تاریخی نیست. گذشته شما در دل خاک نهفته است و شما امروز می‌بینید که در کشورهای مختلف زمین را حفاری کرده و گذشته‌های دور دست خود را پیدا می‌کنند.

فکر می‌کنید ناشر و سرپرست اول اثر هم چنین دیدگاهی داشته‌اند؟

مرادی: با توجه به آنچه استاد فانی فرمودند، تصور من بر این است که ناشر و گردانندگان اصلی این دایرةالمعارف در غرب نیز این تصور را داشته‌اند. و به همین علت است که چنین ساختاری برای آن تعریف کرده‌اند. اختلاف ساختار این دو اثر، قیقا به همان ذیلی است که جناب فانی اشاره کردند. برخلاف دموکراسی که تاریخ آن را تا ۲۵۰۰سال به عقب می‌برد، و برای ما مثال آن مشهور کروئش است. ناسیونالیسم مقاله‌ای جدید است. باید این واژه را از وطن پرستی و وطن دوستی که سابقه‌ای چند هزار ساله دارد، جدا کنیم. در معنایی که ما امروزه از این واژه استنباط می‌کنیم بیش از ۲۰۰ یا ۳۰۰سال از عمر آن نگذشته و اواج آن از قرن نوزدهم آغاز می‌شود. به همین دلیل ناشر به این فکر افتاده که وقتی می‌خواهد به مباحث جدید بپردازد، این مباحث را با شیوه‌ای نو و جدید مطرح کند و با مباحث دیگری مثل دموکراسی، لیبرالیسم، سیاست، روابط بین الملل، جنگ، خشونت و… پیوند بزند.

در این دو کتاب از ایران هم ذکری به میان آمده است؟

مرادی: بله، در بررسی حوادث مربوط به خاورمیانه، اشاره شده است که یکی از جنبشهای خاورمیانه در آغاز دهه پنجاه در ایران، جریان ملی شدن صنعت نفت بوده است و در جلد سوم این سند را شرح کرده است. در واقع جلد سوم برای این رساله‌ها یک ابزار کمکی به حساب می‌آید تا

هر خواننده‌ای با کلمات ناآشنا مواجه شد، به سراغ جلد سوم برود.

سرپرستار چاپ اصلی در مقدمه گفته است که در جلد سوم نام شخصیت‌های بسیاری آمده و اضافه می‌کند از مددای محسوب که انسانی بسیار شریف است شروع کرده‌ایم تا گاندی و نهر و که آدمهای خوبی بوده‌اند. درباره چرچیل سیاستمدار هم نوشته‌ایم و پهره‌های حیث و وحشتناکی مثل هتلر را هم مطرح کرده‌ایم.

به منشا، تاریخ و سیر تحول ناسیونالیسم هم اشاره‌ای شده است؟

مرادی: در این دایرةالمعارف فصلی هست به نام ریشه‌شناسی ناسیونالیسم. مؤلف این بخش در آنجا توضیح می‌دهد که ناسیونالیسم نه از یک نقطه بلکه از چند نقطه شروع شده است. بعد هم به ناسیونالیسم مثبت و سازنده و ناسیونالیسم منفی و مخرب می‌پردازد و نمونه‌هایی را هم ذکر می‌کند.

مخاطب ایرانی این دو دایرةالمعارف چه کسانی هستند؟

مرادی: مخاطب این دو کتاب، همه اقشار جامعه هستند. یعنی تقریباً نیست که فقط متخصصان علوم

مهم است. زیرا مراجعان به یک فرهنگ یا دایرةالمعارف، با مشاهده یک مقاله ۳۰، ۴۰ صفحه‌ای، اول چکیده یا خلاصه آن را می‌خوانند و اگر این خلاصه مورد توجه آنها قرار گرفت آنگاه به متن مقاله مراجعه می‌کنند.

این دایرةالمعارف یک ویژگی دیگر هم دارد که فوق العاده مهم است، مفاهیم و اصطلاحات اصلی که در آن مقاله به کار رفته توضیح داده شده است. بدین منظور که خواننده مقاله بداند مقصود نویسنده از مفاهیم و واژگان به کار رفته چیست. به این ترتیب یک فرهنگ کوچک اصطلاح شناسی هم در حوزه علوم سیاسی در این دایرةالمعارف وجود دارد.

می‌توان گفت دایرةالمعارف ناسیونالیسم به نوعی از ساختار دایرةالمعارف بریتانیکا تقلید کرده است؟

فانی: بله، ساختار این دایرةالمعارف به چاپ جدید بریتانیکا نزدیک است. بریتانیکا قبلاً مقاله‌های کوتاه و بلند را به دنبال یکدیگر می‌آورد ولی در چاپ جدید، کتاب به دو بخش تقسیم شده، مقالات مفصل و مقالات کوتاه، در نهایت می‌توان نتیجه گرفت که

سیاسی بتوانند از این دو اثر استفاده کنند. ولی برای دانشجوین، استادان علوم سیاسی و اجتماعی و علاقه‌مندان به این حوزه بیشتر به کار می‌آید. روزنامه‌نگاران هم به طور حرفه‌ای می‌توانند از این دو کتاب بهره ببرند.

شیوه تدوین مقاله‌ها به چه صورت است؟

فانی: مقاله‌های دایرةالمعارف دموکراسی با یک مدخل شروع می‌شود، مطلب ذیل آن مدخل قرار می‌گیرد و مانند دایرةالمعارفهای دیگر نام نویسنده و مترجم در آخر مطلب می‌آید. اما در دایرةالمعارف ناسیونالیسم این طوری نیست. در مقاله‌های طولانی این دایرةالمعارف اول عنوان مقاله نوشته شده و بعد نام نویسنده و مترجم آن در پی آمده است؛ درست مثل یک کتاب، نکته جالب توجه این است که در آغاز هر مقاله خلاصه‌ای از آن نیز آورده شده است.

منظوران همان چکیده مقاله است؟

فانی: بله، وجود چکیده مقاله در چنین آثاری بسیار بگذارد.

می‌توان شیوه نگارش این دو کتاب را با هم مقایسه کرد؟

فانی: مقالات هر دایرةالمعارف دو رکن یا دو پایه دارند؛ یک رکن نویسنده است و رکن دیگر هیأت ویراستار و سرپرست دایرةالمعارف. این دو رکن باید در راستای یک هدف و یک برنامه کار کنند. با این حال هر چقدر به نویسنده تأکید شود که باید از روشی مشخص و قاعده‌ای معین پیروی کند، باز

از اعمال سبک شخصی و نگاه خاص گزینی نخواهد داشت. به هر حال این دو دایرةالمعارف در دو جای مختلف چاپ شده‌اند و نویسندگان، هیأت ویراستار و هیأت سرپرستی آنها هم فرقی داشته‌اند. مهمتر اینکه دایرةالمعارف دموکراسی زیر نظر یکی از بزرگترین نظریه‌پردازان حوزه علوم سیاسی تألیف شده است. در حالی که سرپرست دایرةالمعارف ناسیونالیسم چنین موقعیت علمی ندارد.

جناب مرادی شما چه نظری درمبارک نگارش این دو دایرةالمعارف دیده‌اید؟

مرادی: دایرةالمعارف ناسیونالیسم در ابتدا مقاله‌ها، واژه‌های اصلی و کلیدی را ذکر کرده است. اگر به کاربرد این واژه‌ها در آغاز هر مقاله کنید می‌بینیم که یک واژه در چند مقاله تکرار شده. مثلاً در این کتاب، «دولت ملی» شاید ۱۵ بار در مقالات مختلف به کار رفته و هر بار هم تعریف شده است. ممکن است فکر کنیم این نشان ضعف است اما وقتی به تعریف نویسندگان مقالات از هر واژه مراجعه می‌کنیم می‌بینیم نویسنده با ارائه این تعریف، نگاه و دید مشخص کرده است. بعد می‌بینیم که تعریف هر نویسنده با تعریف نویسنده دیگر متفاوت است و از این طریق به خوبی می‌توان به اختلاف دیدگاه و نظر و تفاوت رأی و سلیقه نویسنندگان در کاربرد مفاهیم پی برد.

با توجه به مخاطب ایرانی این دو اثر، چه ویژگی‌ها و چه کم و کاستی‌ها در هر یک از دایرةالمعارفها سراغ دارید؟

مرادی: هدفی که روز اول تعریف شد، این بود: ترجمه دایرةالمعارف دموکراسی یا

ناسیونالیسم، از زبان انگلیسی به فارسی. یعنی هدف ترجمه بود، قرار نبود در مطالب خصل و تصرفی کنیم یا مدخلی به مدخلهای کتاب بیفزاییم. چون نمی‌خواستیم به ساختار و هدفهای سرپرستار و سرپرست زبان اصلی خدمه وارد کنیم. بنابراین به این نتیجه رسیدیم که در صورت تصمیم به تألیف بخشهای ایران و جهان اسلام، برای این دو بخش یک جلد مستقل در نظر بگیریم. در واقع هدف ما این نبود که مشخص کنیم ایرانیها درباره ناسیونالیسم چه فکر می‌کنند بلکه می‌خواستیم به ایرانیان صاحب نظر بگوییم که نویسنده‌گان و عالمان غربی درباره ناسیونالیسم چه نظری دارند.

درباره منابع و مآخذ مقاله‌ها بگویید و اینکه آیا قابل دسترسی هستند و اصلاً در کتاب ذکری از این منابع به میان آمده است؟

مرادی: این دو اثر یک ابزار کلیدی دارند که ما آن را از زبان انگلیسی کپیبه کردیم و برای ترجمه به فارسی به کار بردیم و آن فهرستی از کتابهاست که در پایان هر مقاله آمده است. یکی از این فهرستها مربوط به کتابهایی است که برای نگارش هر مقاله به آنها مراجعه شده است و دیگری معرفی فهرست وار تعدادی از آثار برای مطالعه بیشتر است که این دو فهرست را در پایان ترجمه مقالات به فارسی، ذکر کرده‌ایم.

و سخن پایانی؟

فانی: جا دارد از زحمات سرکار خانم مهاجر تقدیر کنیم که به ویژه در تهیه و تدوین دایرةالمعارف ناسیونالیسم زحمات فراوانی را متحمل شدند.

نورده جدید شماره ۱۶

شنبه ۲۲ دی ۱۳۸۲

تاریخ ۱۸/

نامه‌های مستند

گفت وگو با دکتر منصوره اتحادیه

امیرانوری

دکتر منصوره اتحادیه (نظام مافی) برای مطالعه‌کنندگان رشته تاریخ نامی شناختن وی سال ۱۳۳۱ در تهران متولد شده و دکترای تاریخ خود را از دانشکده ادبیپورگه کشور اسکاتلند گرفته است. رساله دکتری ایشان با عنوان «پیدایش و تحول احزاب سیاسی در ایران» تاکنون دو بار به چاپ رسیده، از دیگر تصاویر حدود هفتاد اثر شامل چهار تابلو، شصت عنوان استیلاخ و پنج وچشمه مشترک شده است.

«شش تاریخ ایران» نیز که از سال ۱۳۴۱ تا امروز در عرصه تاریخ، کنه‌های فراوانی کشف کرده، به همت وی بیان گرفته است. انتشار کتاب «مراسلات تهران» که در هفته جاری رونه بازار شده، پهنه‌های به دست داد تا با دیگر تصاویر گفت‌وگو کنید.

خانم اتحادیه، از آخرین اثرتان بگویید، از مراسلات تهران؟

«مراسلات تهران» در واقع نامه‌های مباشر میرزااحسین خان میرسلطنه در فاصله سالهای ۱۳۰۴ تا ۱۳۰۹ هجری قمری است. این کتاب شامل مجموعه نامه‌هایی است که میرزا احسین‌خان، رئیس گمرک کاشان در عهد ناصر از مباشر خود میرزااحسین خان، یکی از اقوام مادرویش که در تهران سکونت داشته، دریافت کرده است.

این نامه‌ها را به چه طریقی جمع‌آوری کردید؟
اصل نامه‌ها را نامه‌نویسری ویکان‌التحقی برای مطالعه و چاپ در اختیار من قرار دادند، خیلی از وسعجات را خود آقای التحقی حمل شده و نامه‌ها را تنظیم و نایب کرده بودند. من همین‌جا از این خانواده محترم و همکاری آنان بسیار تشکر می‌کنم و امیدوارم خانواده‌های دیگری هم که چنین اسنادی را در دست دارند، آنها را در اختیار پژوهشگران مورخان قرار دهند.

چه شد که تصمیم به انتشار این نامه‌ها گرفتید؟
چند سال پیش در کتابی به نام «تاریخ تهران است» که شامل مجموعه مقالاتی درباره تهران بود، از این نامه‌ها استفاده کردم. همان موقع به نظرم رسید این نامه‌ها ارزش تاریخی دارند و رتاقاً حیف است که به چاپ نرسند. البته تعداد اسنادی که در اختیار من قرار گرفت بیشتر از نامه‌ها بود و نتگرافیهای را نیز که مربوط به موارد دیگری از زندگی این شخص بود، شامل می‌شد. اما چون این اسناد به موضوعی غیر از تهران اختصاص داشتند، در نهایت کتاب از آنها استفاده نکردم.

در مورد کتاب از آنها استیلاخ می‌شود، توضیح دهید.
«استیلاخ» که اشاره کردم میرزا احسین خان رئیس گمرک کاشان بوده که از لحاظ اهمیت، شغل متوسطی به ششدر می‌رفته است. در آن زمان هر شهری برای خود گمرک داشت و هر مال‌التجاره‌ای که به آن شهر وارد می‌شد، باید شغل گمرک می‌پرداخت، این شغل گمرک فقط از نظر ابرائی گرفته می‌شد، چون بازار کاشان فرنگی فقط یک بار آن هم در گمرکهای مرزی این مبلع را پرداخت می‌کردند، میرزا احسین خان سعی داشته عایدات خود را از شغش، در تهران سرمایه‌گذاری کند، بنابراین جوهراتی را که چندان هم زیاد نبود، برای مباشر خود میرزا حسن خان در تهران می‌فرستاد، تا در امور موزنظر مصرف کند. اما علاوه بر آن، از خلال نامه‌ها مسائل زیادی درک و استیلاخ می‌شود.

میرزا احسین خان غیر از مباشری، شغل دیگری نیز در تهران داشته است؟

دربارۀ زندگی میرزا احسین خان اطلاع زیادی نداریم اما می‌دانیم که او از کاشان سفارت انگلیس بوده و نامش به عنوان مستشاری در اسناد آن سفارتخانه

آمده است. این مطلب را یکی از دوستانم به نام دکتر جان گرینی که در زمینه گسترش تهران مطالعاتی دارد، به من اطلاع داد.

همه این نامه‌ها بین میرزا احسین خان و مباشر او میرزا حسن خان بود یا بدل می‌شده است؟

«بله نامه‌هایی که در این کتاب چاپ شده فقط جوهرهایی است که میرزا احسین خان برای میرزا احسین خان می‌فرستاده و ما از نامه‌های میرزااحسین خان بی اطلاع هستیم»

یکی از نکات جالب در این نامه‌ها خرید محل جدیدی به منظور انتقال سفارت انگلیس است که در واقع همین محل فعلی سفارت انگلیس در خیابان فردوسی است.

میرزا احسین خان که کارمند سفارت انگلیس بوده، مطلع

می‌شود زمینهای اطراف سفارت گران خواهند شد و این نکته را به میرسلطنه خبر می‌دهد. موضوع دیگری که به روایت میرزااحسین خان، باعث مغرور شدن زمینهای آن نواحی می‌شد، پارکی است که امین‌السلطان در شمال سفارت انگلیس برای خود ساخته بود. بعدها همین پارک به روسها فروخته شده و محل فعلی سفارت روسیه در آن احداث می‌شود

با این حساب این نامه‌ها در مورد وضعیت و قیمت زمین و خانه در آن سالها اطلاعات ارزنده‌ای به مخاطب می‌دهد.

«بله، همین طورت است. بسیاری از نامه‌ها مربوط به قیمت زمین و خانه و نیز قیمت آب و مواردی از این قبیل است. نکته‌ای که میرزا احسین خان به آن اشاره می‌کند، هجوم فرنگی‌ها به تهران است که منظور از همان انگلیس‌ها هستند. این نامه‌ها مقارن با اطمینان امتیاز تنباکی در ایران که حضور پرتگیز انگلیس‌ها را در پی داشت و به تثبیت موقعیت آنها برای گرفتن امتیازات بیشتر منجر شد.

میرزا حسن خان در نامه‌هایش موضوع امتیاز تنباکو را مورد اشاره قرار داده است؟

«بله، از روی این نامه‌ها می‌توان دریافت که او معتقد بوده اعطای این امتیاز موجب رونق و رشد اقتصادی در ایران خواهد شد. بنابراین نسبت به این امتیاز نگرش منفی نداشته، اما از آغاز آن هم صحتی به میان نیاورده است. **حضور از روی این مراسلات می‌توان دریافت که حضور انگلیسی‌ها در تهران چه تأثیری در وضعیت شهر داشته؟**

«این اقوام مقارن با احداث راه‌آهن تهران- شاه‌عبدالعظیم بود. تعداد زیادی مهندس انگلیسی به تهران آمده بودند و احتیاج به مسکن داشتند. این قضایای مضایف باعث گران شدن بهای خرید و اجاره مسکن در تهران شده

بود. در یکی از نامه‌ها میرزااحسین خان، به میرسلطنه پیشنهاد می‌کند، مکانی فرنگی‌نشین را خریده، به قیمت سیصد تا ۴۰۰ تومان به فرنگی‌ها اجاره بدهد، در حالی که امروز یک خانه در محل دیگری در تهران حدود ۷ تا ۶ تومان بوده است. این موضوع نشان می‌دهد که

ورود فرنگی‌ها به تهران در ازل زمان قبضتها تأثیر مستقیم داشته است. تغییر دیگری که ایجاد می‌شود در شکل و شمایل خانه‌های تهران است برای مثال میرزا حسن خان منزل از این زمان باب می‌شود یا مثلاً میرزا حسن خان در نامه‌ای اشاره می‌کند منزلی را دیده که در آن جمعه‌هایی با کفیل طلا می‌چرخید و شامته و یا دربارۀ استفاده از پیمان آب در منازل صحبت می‌کند. در آن زمان چنین پدیده‌هایی در کشور ما پدیده‌های نوین و نوظهور به شمار می‌رفته‌اند. این نامه‌ها تصویب کامل

از تهران منقول شده یا در حال تئیر آن روزگار ارائه می‌کنند. تهرانی که در زندگی روزمرش دچار تحول شده بود، یکی از نکات جالبی که می‌توان از نامه‌ها دریافت، تفاوت شهر تهران به عنوان پایتخت یا شهر کوچک و دورافتاده‌ای مثل کاشان است. از سفارشات خرید میرزااحسین خان به مباشرش نیز می‌توان این نکته را دریافت، دوا، ادویه، کافور، زعفران، برنج، تخم مرغ، توله‌سگ، لباس، حوله، جواباب، قلاب طلا و… اجناسی بوده که از تهران به کاشان حواله می‌شد. در عوض آنچه از کاشان به تهران می‌رفت کلاب، سبب زمینی، الاغ، قلعه اتار و میوه چوبی قلاب بود.

از میرزااحسین خان میرسلطنه بگوید.

«باررسی نامه‌ها متوجه می‌شویم میرزااحسین خان متحدمانه‌ای داشته ، چرا که از میرزااحسین خان خواسته برای او یک ارگ بخرد و به کاشان بفرستد یا اینکه به او سفارش کرده انگلیی درباره تأسیب اطفال به قلم میرزا الاطراف تهیه کند. میرزا احسین خان مشغ به روزنامه‌ها و نشرها امرو می‌شود. هم‌بود است اندرو ادویجات در یک سال که در ایران بوده ، در طول سفرش به مناطق مختلف ایران، کسی سیهمان میرزااحسین خان بوده است. برآورد در کتاب یک سال در میان ایرانیانه اشاره می‌کند که پس از شام در منزل میرزااحسین خان

به ناز نواخته شده است. **ظاهراً مهمترین کار میرزااحسین خان به کار گرفتن و سرمایه‌گذاری مالیاتی بود که میرسلطنه پرایش می‌فرستاده است.**

«بله میرزااحسین خان عایدات خود را از گمرک کاشان، برای سرمایه‌گذاری به تهران می‌فرستاد. باید در نظر داشت نامه‌ها به زمانی باز می‌گردند که تهران فاقد هرگونه صنعت یا تجارت قابل ملاحظه بوده است. ثروت ادواری در آن زمان تنها از طریق مشاغل دولتی، خرید و فروش زمین و سرمایه‌گذاری در ملک و همچنین پول قرض دادن به مردم یا رخ بون ممکن بود. مالیاتی که میرزااحسین خان می‌فرستاد توسط مباشرش به این روشها مصرف می‌شد. در بسیاری موارد پیش می‌آمده که یک شخص مقروض قادر به پرداخت قرض خود نمی‌شده که این امر نیازگرم تقصیبات غیر کردن سرمایه و بازار کار در تهران آن زمان است. **در میان این نامه‌ها، به موردی برخورد کردید که مجبور به حذف آن باشید، مثلاً نامه‌ای که در آن به زندگی خصوصی این اشخاص اشاره شده باشد؟**
اول آنکه اساساً دست بودن در اسناد تاریخی کار درناست نیست، دوم آنکه در این نامه‌ها نکته‌ای وجود نداشته که به هر دلیل قابل حذف باشد. حتی مسائل زندگی خصوصی نیز در این نامه‌ها گنجانده شده است. برای

ما معمولاً بر این گمان غلطیم که سند باید همیشه شکل دولتی داشته باشد. در صورتی که این قسم از اسناد، اطلاعاتی بسیار جزئی‌تر و دقیق‌تر از زندگی مردم به ما می‌دهند

نمونه یک مورد آن را که جالب است، ذکر می‌کنم؛ میرزااحسین خان همسری صیغه‌ای در تهران داشته است. او به میرزا حسن خان می‌نویسد که در خیاب وی این زن را طلاق دهد. میرزااحسین خان پاسخ می‌دهد که زن باریک است اگر ممکن است طلاقت روی ندهد. اما ظاهر آس از مدتی با میرزااحسین حسین خان، همسور می‌شود آن زن را به صورت خیالی طلاق دهد. مباشر در یکی از نامه‌ها خطاب به میرزااحسین خان نوشته بودمی که مهربان باش را کف دستش گذاشت. مثل ابره‌پارگری می‌کرد. نکته دیگری از این قیل و میوه وجود دارد که شکر زندگی منزلتو زنها در آن دوره است.

این نامه‌ها اشارات بسیار زیادی به زندگی اجتماعی آن دوره دارد و می‌تواند برای شناخت دقیق جامعه‌شناسی آن دوره مفیدباشد. مامعمولاً بر این گمان غلطیم که سند باید همیشه شکل دولتی داشته باشد. مثل فرمان یا نامه اداری و سیاسی، در صورتی که این قسم از اسناد، اطلاعاتی بسیار جزئی‌تر و دقیق‌تر از زندگی مردم به ما می‌دهند. یکی از نکات جالب مطرح در نامه‌های میرزااحسین خان مسئله بحران آب در تهران است. میزان حق بهای آب، قیمت زمینهای که آب پهنی دارند و نیز زمینهای که آب کفتری به آنها می‌رسد، از این نامه‌ها مستفاد می‌شود. بنابراین به نظر من سخن مایابه به این شکل از اسناد تاریخی نیز توجه کنید.

در این نامه‌ها چقدر به مسائل سیاسی اشاره شده است؟

«شاید بتوان گفت امین‌الانوار، به مسائل سیاسی شده، فقط در این حد اشاراتی رفته که شاه (ناصرالدین شاه) دستور داده است در تهران چند خیابان جدید احداث کند و چگونگی برای احداث این خیابان‌ک منطروش خیابان حافظ و فردوسی کنونی است. کاشانها را حارب کرده‌اند، یا اینکه امین‌السلطان (صاحب‌الامتن) که صاحب باغ بزرگی به اسم پارک امین‌السلطان (سفرات فعلی روسیه) است، به مردم اجازه نمی‌دهد تا آب آن پارک استفاده کنند.

به نظر شما چرا میرزا احسن خان به مسائل سیاسی توجهی نداشته است.

«شاید به این علت که نامه‌ها از طریق غلام سفارات یا چاپارخانه عمومی، در تهران به کاشان می‌رفته و امکان داشته که در راه خوانده شوند. دربارۀ این مسئله احتیاط می‌شود است. اساساً با سیاست بست چنالی‌اشمش. کارنامه ساده سفارات انگلیس بودن شکل مهمی محسوب نمی‌شده. اگر هم او مطلقاً گفته در این حد بوده که مثلاً از وقتی انگلیس یابی در فقیهک برای سفارتنه خرید، مردم به فقیهک مردمی در قهچچ انگلیسی‌ها قرار گرفتند و از قضایا برآورد کردند شادند و ملائمتگر لازم نبود سباز برای شادند دولتی بفرستند.

از خلال نامه‌ها می‌توان به نسبت میرزااحسین خان با میرزااحسین خان میرسلطنه پی برد؟
به طور مستقیم خبر، فکر می‌کنم میرزااحسین خان دایی یا پسر دایی میرسلطنه بوده و از متن نامه‌ها بر می‌آید که علاقه زیادی به میرسلطنه داشته است. سعی کردم از خانواده خاتم ناصر در درباره این دو نفر به دست بیآوریم اما مأسأله اغلب اشخاص ممن این خانواده در گذشته بودند و ما موفق به جمع آوری اطلاعات بیشتری نشدیم.

کتاب دیگری هم در دست تألیف یا انتشار دارید؟
«بله، کتاب جالب دیگری البته از نظر خودم، زیر چاپ دارم که در واقع دنباله همین کتاب است و به همین سبها مربوط می‌شود. باید از آقای حیدری‌نژاد که این استاد را در اختیار گذاشته‌اند، تشکر کنم. این کتاب شامل معاملاتی است که در محضر شیخ فضل‌الله نوری ثبت می‌شده، آقای هنکر آقایی دادود هم که ستور قلاب و محض فرجه‌ای هستند. مقدمه‌ای نیگو بر این کتاب نوشته‌ام.

امیر حسین فرات

اولن نشست انجمن مطلمات سیاسی حوزه علمیه قم با موضوع نقد مجموعه آثار اندیشه‌سیاسی متفکران مسلمان، صبح پنجشنبه یازدهم می ماه برگزار شد.

دکتر زهرانی و دکتر علی‌رضا صلدا در سالن اجتماعات پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با مشارکت کتاب سال حوزه، دیدگاه‌های مهم آژ اندیشی و تولید علم حوزه علمیه قم و پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی را با شرکت‌های علمی پژوهشگران و طلاب برگزار شد.مجموعه آثار اندیشه‌سیاسی متفکران و علمی‌دینی مسلمان مورد نقد و بررسی قرار گرفت.

در آغاز جلسه، دکتر نجف لک‌زایی که دبیری جلسه را برعهده داشت، با اشاره به مطرح‌ترین تاریخ اندیشه‌سیاسی مسلمانان، اندیشه‌سیاسی متفکران و علمی‌دین مسلمان را در چهار گرایش اندیشه‌های سیاسی- فلسفی، اندیشه‌های سیاسی-اجتماعی، اندیشه‌های سیاسی-کلامی و اندیشه‌های سیاسی- فقهی خلاصه کرد و اظهار داشت: بدون تردید بررسی اندیشه‌سیاسی شیعه و روندهای آن در جامعه‌ها و نظامهای سیاسی مختلف، به خصوص با استقرار نظام جمهوری اسلامی در ایران و نیز جنبشهای سیاسی اسلام‌خواهانه در دنیای معاصر الزامی زبانی دارد. بنابراین راهل نظر و صاحبزنان روشن است که این بررسی‌ها عموماً به منظور فراهم آوردن زمینه‌های لازم برای شنیتابی و پاسخ سؤالات مربوطه انجام‌گرفته است.

رئیس پژوهشگاه علوم و اندیشه‌سیاسی اسلامی، اندیشه‌سیاسی متفکران مسلمان را سه مرحله دانست، گفت: دورهٔ نخست، تک‌نگاری‌هایی بود مخصوص اندیشه‌سیاسی متکران مسلمان انجام گرفت که تاکنون اندیشه‌سیاسی غالب متفکران شیعه مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته و از نظر حجم، برسی از مطالب در حد مقاله و بررسی دیگر در قالب کتاب ارائه شده است.

لک‌زایی مرحله دوم مطرح مؤران، خودارپرسی و یوگهای اندیشه‌سیاسی متفکران مسلمان در دوره‌های مختلف تاریخی از عصر عبید تا دوران معاصر دانست و تصریح کرد: این‌حال حاضر دوره صفویه تاکنون شده، دوره آل بویه در دست‌نویس و دوره‌های دیگر نیز در مرحله پژوهش است. به گفته لک‌زایی مرحله سوم طرح نیز گامی تاریخی و نظامی‌دینی سیاسی مختلف، به خصوص با استقرار نظام جمهوری اسلامی در ایران و نیز جنبشهای سیاسی اسلام‌خواهانه در دنیای معاصر الزامی زبانی دارد. بنابراین راهل نظر و صاحبزنان روشن است که این بررسی‌ها عموماً به منظور فراهم آوردن زمینه‌های لازم برای شنیتابی و پاسخ سؤالات مربوطه انجام‌گرفته است.

دکتر علی‌رضا صلدا، پژوهشگر و استاد دانشگاه با اشاره به میاست‌سنج‌مندی و پژوهش‌های حاضر دینی‌دینی معاصر، سیاست معنایی و عرفان معنویت و زبان روزافزون جهان کنونی دانست و اشخوار و زبان انقلاب اسلامی و تحولاتی که انقلاب، به ویژه افکار امام خمینی(ره) بسط و گسترش داد، کرد.

صلدا ارجحی تمدن اسلامی را قابل حقیقت‌دوست و انبشار، به‌سختی از مظاهر تمدن نخستین و نیز مابین‌دینی(آزاد اسلامی و خلیفگی‌های مختلف شدن آن دیدگاه‌ها) و از تئوری آسانی به عنوان بهترین علقه استراتژیک این ایده نام برد.

این استاد دانشگاه بهترین یوگهای علم سیاست در ایران

جشنواره صراط‌المستقیم

مرکز تحقیقات علم امام (ع) وابسته به پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، اولین جشنواره صراط‌المستقیم را برگزار می‌کند. به گفته سیدمیرفخرالدین میرمویذی، دبیر علمی این جشنواره، هدف از برگزاری جشنواره صراط‌المستقیم، آشنایی هر چه بیشتر سطوح مختلف اجتماعی با سیره نظری و عملی امام‌المؤمنین، علی بن ابی‌طالب(ع) و ترویج فرهنگ پژوهش و تحقیق و تقویت روح بررسی و تبیین در ابعاد مختلف شخصیت و سیره امیرالمؤمنین علی(ع) و همچنین آشناتر نتایج تحقیقات برای بهره‌مندی کلیه اقشار اجتماعی است.

وی بخشهای مختلف جشنواره را پایان‌نامه‌ها و رساله‌های مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری و مقالات و پژوهش‌ها ذکر کرد و برپایان شرایط شرکت در این جشنواره گفت: «تلاطم‌مدان می‌کنند یک جنبه از آثار خود را مهم از رساله، پایان‌نامه یا مقاله با موضوعات مربوط به امیرالمؤمنین علی(ع) ملاحظاکن تا تاریخ ۱۳۹۳/۰۸/۳۱ حین انعقاد به انضمام ویسکیت بالیج نوشته‌شده به نشانی تهران، بلوار میرعماد، خیابان نعت شمالی، خیابان ششم، پلاک ۹۹، مرکز تحقیقات علم امام علی(ع) ارسال کنند. میرمویذی از حمایت مادی، چاپ و انتشار آثار و اهدای جوایز ارزنده به عنوان برنامه‌های حمایتی این جشنواره نام برد.

امروز را غریب‌ویی برودن علم تائب، با نیازها و قابلیت‌های کشور و نظام و ملت، فرمول‌گد بودن و غیرکارایی بودن این علم برشمر و گفت: بوقی علم سیاست، همان حکمت بوده و علم و فن مهندسی و معماری کشور و به تعبیر فارسی انانیت، علوم را در بر می‌گرفته و بایه تعبیر خواصه‌نصیر، علم سیاسی، طبیب عالم است. در این صورت کارآمدی و روزآمدی باید بهترین ویژگی علم و اندیشه‌سیاسی در عصر حاضر باشد.
حجت الاسلام زهرانی دیگر سخنران این نشست بود که آشنایی با اندیشه‌سیاسی اسلامی از طریق مطالعه این آثار، آشنایی با مضمین مفهومی دست‌آورن اندیشه‌اندوخته به‌اصول و شیوه‌های نشر مانند نامه، خلاصه، دیب، ایجاد مرجع جدید در فضای حوزه علمیه و معرفی شخصیت‌های اسلامی از به عنوان ویژگی‌های مثبت این آثار برشمرد.

زهرانی در ادامه با شرح روش‌شناسی تاریخ اندیشه‌سیاسی، از سه روش متن‌محور، زمینه‌محور و پهنانگاری نام برد و مدعی شد رویکرد علمی، گام‌آلود آثار اندیشه‌سیاسی متفکران مسلمان مغفول مانده و اگر هم وجود داشته باشد، تاخودنگاه

و به‌هم ریخته است.

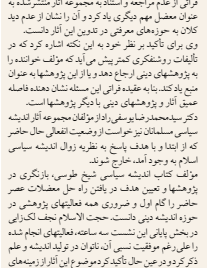
این پژوهشگر علوم دینی در ادامه اتفاقات خود به مجموعه آثار منتشر شده در زمینه اندیشه‌سیاسی متفکران مسلمان، ساختار و رویکردهای رایج رویکرد تحقیقی آثار معاصران این مجموعه دانست و گفت: بوسه‌گستان این دسته از آثار باید دل‌آورد اندیشه‌سیاسی بیرون آوردند ولی آنکه اندک، تک‌زایی، به‌هم ریخته، ناموزون و پرمیونی باشد و این همان رویکرد تالیفی است. در حالی که رویکرد تحقیقی (فهمی) به دنبال اندیشه‌دانش یا ناآشناسی است. اگر اندیشمند دارای تحقیق‌سیاسی است، بیان و ذکر ویژگی آن اندیشه یک کار تحقیقی است و اگر هم چنین تفکری نداشت، بیان تک‌زایی آن و ذکر تالیفی احتمالی خود یک کار تحقیقی ارزشمند خواهد بود.

وی ناآشنی برشمر و دفاعه علمی، با مشکل دیگر مجموعه آثار هفده‌گانه اندیشه‌سیاسی متفکران و علمی‌دین مسلمان برشمر و تصریح کرد: «همه این آثار برشمر قابل توجهی در

مراجعه به اندیشمنان ندارند. در حالی که مراجعه به چنین

اندیشمندانی باید با این دغدغه باشد که پاسخگویی به نیاز معرفی امروز را در بر داشته باشد.نامی خواهم آثار پاستی را برمت کنیم و آن را در معرض نمایش قرار دهیم، بلکه می‌خواهم از آثار گذشته پاسخ‌های برای مشکل معرفی امروز پاییب.زهرانی علم استفاده از نظرات مستشرقان و سایر آثار کفیی را که در غرب منتشر شده ضعف دیگر این مجموعه برشمرد و آن را بی‌توجهی به فعالیت‌های ذکر کرد که در باب اندیشه‌سیاسی برخی از متکران اسلامی توسط مستشرقان و اندیشمنان غربی انجام گرفته است.

این پژوهشگر اندیشه‌سیاسی اسلام، علم استفاده از مؤلفان صاحب‌نظر در نگارش این مجموعه را مفضل دیگر آن ذکر کرد و گفت: بسیاری از این کتاب‌ها هم اولین اثری هستند که در آن موضوع نگارش یافته و هم اولین اثری هستند که مؤلف به رشته تحریر آورده است. این در حالی است که اگر به مجموعه تک‌نگاری‌هایی که در غرب منتشر شده، با حتی برخی از ناشران ایرانی منتشر کرده‌اند نتج، کمترین نگارش اندیشه هر یک از متفکران را به بهترین صاحب‌نظر آن فن یا متفکر می‌دهند.

زهرانی، علم توجه به انتشار آثار اصلی را محور یعنی نقد عمویش ذکر کرد و یادآور شد، برخی از متفکران معاصر اصل آثارشان در دسترس نیست، به نظر می‌رسد قبل از آنکه اثری درآید، یک مکتب‌گرایف شود.مردم در فراق آثار خودی احیا و حتماً به زبان فارسی امروز ترجمه شود به نظر من تأثیر این امر به مراتب بیش از نگارش درباره اندیشمنان است.»
وی همچنین عدم منبع‌شناسی و صحت و اعتبار منابع و عدم تمایز معایم به صورت دقیق، خلط میان فلسفه سیاسی و اندیشه سیاسی و عدم تمایز میان نظریه سیاسی و فلسفه سیاست را نیز از دیگر موارد قابل نقد در این دسته از آثار دانست.
دکتر نظاره که مسئولیت تدوین مجموعه آثار اندیشه‌سیاسی متفکران مسلمان را به عهده داشته است، با اشاره به حجم کاری که انجام شده، انحصار تنها یک جلسه را برای نقد هفده کتاب، نامناسب خواند، خواستار آن شد که هر کدام از این تألفات به‌طور مستقل و با اختصاص نشستی خاص مورد نقد و بررسی قرار گیرد.

فراخوان حضور ناشران در نمایشگاه کتاب غدیر

گروه خبر کتاب هفته، نمایشگاه تخصصی کتاب غدیر به مناسبت فرا رسیدن عید غدیر خم از بیست و ششم دی‌ماه تا سوم بهمن‌ماه در کتابخانه تخصصی امیرالمؤمنین علی(ع) برگزار می‌شود.

در این راستا این کتابخانه از تمامی ناشران و مؤلفانی که آثاری با موضوعات حضرت علی(ع) غدیر و نهج البلاغه دارند، دعوت کرده است تا دو نسخه از هر کتاب را با فاکتور آن به نشانی مشهد، خیابان آزادی، کوچه شاهین فر، کتابخانه تخصصی امیرالمؤمنین علی(ع) ارسال کنند.

وی برنامه آینده مجموعه ریزش‌ها را عمق بخشیدن به تک‌نگاری‌های نخست که طی آن سالیها به عنوان تئوری در یک قالب طرح و تصویر است.

دکتر عبدالعالم قرانی، تحلیلگر و نویسنده نیز با انتقاد از روندهای پژوهشی در سال‌های گذشته در حوزه علمیه قم، اظهار داشت: «علمی‌رغم تمام پژوهش‌ها تحقیقاتی که توسط پژوهشگران حوزوی در رشته‌ها و موضوعات مختلف انجام شده هیچکدام از آنها تالیفی به کارشناس و متخصص آن پژوهش و رشته نشده‌اند و این مسئله را در نظر گرفتن وقت و صرف و سرمایه‌ای که برای این پژوهش‌ها هزینه می‌شود، اقل‌بای تأیید دارد.» مؤلف کتاب اندیشه‌سیاسی حقیق پژوهشگران حوزوی در رشته‌ها و موضوعات مختلف انجام شده هیچکدام از آنها تالیفی به کارشناس و متخصص آن پژوهش و رشته نشده‌اند و این مسئله را در نظر گرفتن وقت و صرف و سرمایه‌ای که برای این پژوهش‌ها هزینه می‌شود، اقل‌بای تأیید دارد.» مؤلف کتاب اندیشه‌سیاسی حقیق پژوهشگران حوزوی در رشته‌ها و موضوعات مختلف انجام شده هیچکدام از آنها تالیفی به کارشناس و متخصص آن پژوهش و رشته نشده‌اند و این مسئله نشان دهنده فاصله عمیق آثار و پژوهش‌های دینی با دیگر پژوهش‌ها است.

دکتر سیدمحمدباقریوسفی از مؤلفان مجموعه آثار اندیشه‌سیاسی مسلمانان نیز خواست از وضعیت فعلی حال حاضر علم امام و علوم آند، استخراج و تبیین موضوعات فلسفی، با‌نگاری در پژوهش‌ها تعیین هدف در پایان راه حل معطلات عصر حاضر را گام اول و ضروری همه فعالیت‌های پژوهشی در حوزه اندیشه دینی دانست.
حجت الاسلام نجف لک‌زایی در بخش پایانی این نشست سه‌ساعه، فعالیت‌های انجام شده در طی‌رغم موفقیت نسبی آن‌توان در تولید اندیشه و علم ذکر کرد و در عین حال تأکید کرد موضوع این آثار از معنایی قابل گسترش است.

لک‌زایی در پاسخ به برخی انتقادات پیر بر این مجموعه بحث معنویت، بحث پیش‌زمینه یا تالیف تولید اندیشه برای علمای مسلمان است. این نظر را معنی دانست و اظهار داشت: «علمای ما هیچ وجه به دنبال آن نیستیم که برای همه متفکران و عاقله اندیشه سیاسی وضع کنیم.

رئیس پژوهشگاه اندیشه‌سیاسی اسلام، علم توجه و غربت روشنفکران به مجموعه آثار اندیشه‌سیاسی متفکران مسلمان را خیلی با اهمیت دانست و حفظ معیارهای حوزه علمیه و توجه به دیدگاه‌های اسلامی در انجام این آثار فکری و برای مولفان آن با اهمیت تر خواند.
لک‌زایی کارهای انجام شده را نوعی نگارش تاریخ اندیشه ذکر کرد و گفت: مجموعه‌ها فقط معرفی‌کننده ما در این وضعیت معنی پنجاه به نطقه معرفی‌کننده و در این ۳۰ درصدی در این نمایشگاه خبر داد و گفت: «مجلسه‌مدان برای کسب اطلاع بیشتر می‌توانند با شماره تلفن ۰۵۱۱-۲۲۵۲۱۳۳ تماس بگیرند.

نوبه جدید شماره ۱۶

شبهه ۲۴ یوی ۱۳۸۷

دین ۱۶/

از منفی پنبجاه تا نقطه صفر

گزارشی از « نقد مجموعه آثار اندیشه‌سیاسی متفکران مسلمان»

مسنی خیری

مشارکت بخشهای خصوصی و دولتی در راستای حمایت از پژوهشگران و محققان، نخل موژی در رشد و توسعه جوامع بشری دارد. خوشبختانه این مسئله در دین دوره از یو گزای جشنواره رازی مورد توجه قرار گشت. به طوری که برای اولین بار از جامعه اسلامی دندانپزشکان به عنوان مؤسسه غیر دولتی حامی پژوهشهای علوم پزشکی تقدیر شد.

جامعه اسلامی دندانپزشکان از سال ۱۳۴۹ با همت جمعی از دندانپزشکان، فعالیت خود را آغاز کرده و با توجه به واسگی دندانپزشکان به مواد و تجهیزات وارداتی، با بر گزاری نمایشگاههای خودکنایی و خدماتی و معرفی اقدام قابل توجهی، به ترموین پژوهشگران و صنعتگران پرداخت و نیز در زمینه تولید اقدام دندانپزشکی، حمایت از پژوهش و تولید داخلی اقداماتی انجام داده است.محبتین باانتشار مجله علمی- پژوهشی دندانپزشکی و انتشار نتایج پژوهشهای انجام شده و ارتقای کیفی آن موفق به تکمیل اهداف علمی-پوهشی شده است.افزون بر اینها این مؤسسه در سال ۱۳۷۹ باهدف ترموین و ترغیب پژوهشگران و محققان این رشته، جشنواره علمی-پوهشی دندانپزشکی شهید هدایت را طراحی کرده و با همکاری کلیه انجمنهای علمی و تخصصی دندانپزشکی و دانشگاههای دندانپزشکی سراسر کشور باکون موفق به بر گزاری ۵ جشنواره شده است. در خصوص جشنواره علمی-پوهوشی دکتر هدایت

و وضعت کتابهای تخصصی دندانپزشکی باه دکتر محمدصادق آخوندی، دبیر جامعه اسلامی دندانپزشکان و دکتر فریده گرامی پناه دبیر ششمین جشنواره به گفت و گو ششمین آنچه در پی می آید خلاصه ای از این گفت وگوست.

با توجه به اینکه ششمین جشنواره علمی-پوهوشی دکتر هدایت یازدهم استفاده سال جاری برگزار می شود، دکتر فریده گرامی پناه محورهای مورد

کسی حاضر به سرمایه گذاری در این بخش نیست به طوری که بیشتر کتابهای تألیفی پزشکی از سوی ناشران دانشگاهی منتشر می شوند

بررسی در این جشنواره و اشامل پایان نامه های دوره دکتری عمومی و تخصصی، مقالات منتشر شده پژوهشی کتابهای تألیفی با ترجمه شده در رشته های مختلف دندانپزشکی، اختراعات و نوآوریها و شرکتهای حمایت کننده از طرحهای تحقیقاتی دانست و گفت: «در مقایسه با سایرهای گذشته و جشنواره پنجم، استقبال بیشتری صورت گرفته و در مجموع روند جشنواره رشد قابل قبولی داشته است.»

سال اول ۲۰ اثر، سال دوم ۱۸، سال سوم ۳۷۰ اثر و در چهارمین و پنجمین جشنواره دکتر هدایت به ترتیب ۲۸۵ و ۲۷۵ اثر شرکت داشته اند که این روند

رو به رشد، نشان دهنده استقبال جامعه دندانپزشکان کشور از این جشنواره است. دبیر ششمین جشنواره در خصوص تعداد آثار ارسالی به جشنواره ششم گفت: «تا آخرین فرست ارسال آثار یعنی دهم آذرماه تعداد ۲۸۸ پایان نامه عمومی، ۱۴ پایان نامه تخصصی، ۵۳۹ مقاله، ۱۲، انوآوری، ۱۴ کتاب تألیفی و ۱۳ اثر ترجمه شده به دبیرخانه جشنواره ارسال شد و با نظر هیأت داروان که نمایندگان انجمنهای مختلف دندانپزشکی هستند، برترینهای هر گروه انتخاب خواهند شد.»در این جشنواره برخلاف جشنواره رازی که برای کتابهای تخصصی پزشکی جایگاهی در نظر گرفته نشده بود، کتابهای ترجمه ای و تألیفی نیز مورد بررسی قرار می گیرند.

از دیدگاه دکتر محمدصادق آخوندی بحث در مورد کیفیت کتابهای موجود در این رشته بحثی نسبی است چرا که در مقایسه با ۲۰ یا ۱۵ سال پیش، نشر کتابهای تخصصی دندانپزشکی وضع خوبی دارد. البته اگر عملکرد خود را در این زمینه با روند سریع پیشرفت علمی در دنیا مقایسه کنیم به ویژه در حوزه کتابهای تألیفی، فاصله زیادی با کشورهای مطرح در این علوم داریم.

به عقیده دکتر آخوندی، مسئله یک کتاب علمی باید از جایگاه و سابقه علمی ویژه ای برخوردار باشد و به عبارتی در دنیا شناخته شده باشد تا کتابی که می نویسد مورد توجه آن جامعه علمی تخصصی قرار بگیرد. اما اکنون در کتابهای دندانپزشکی بیشتر به نیازهای داخلی در کشور پرداخته می شود و از این جهت کتابهای خوبی در اختیار دندانپزشکان وجود دارد.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا این کتابها پاسخگوری

نیازهای علمی دانشجوین این رشته هستند، گفت: بستگی به این دارد که نیاز دانشجو به کتاب را چگونه تعریف کنیم. دانشجو نباید فقط به چند کتاب حاسی و جزوه اکتفا کند بلکه باید محتوا و کتابهای مختلف را مطالعه کند.»

گرامی پناه نیز درباره کیفیت کتابهای دندانپزشکی به مقوله پژوهش اشاره کرد و گفت: «به دلیل کم کاری در امر پژوهش و همدغدگی بیون آنها مورد کتابهای تألیفی فاصله زیادی با کشورهای مطرح داریم زیرا در صورت همدغدگی بودن پژوهشها، نتیجه هر پژوهشی می تواند یک فصل از کتاب را تشکیل دهد.»

گرامی پناه مجدداً است نوشتن کتابهای خوب و مفید علمی زمینه های چون تحقیقاتی هلدنم و جمعی محققان را طلب می کند. محققانی که در مدیریت کاری خود نیازهای جامعه را نیز در نظر بگیرند. آخوندی با تأکید بر اینکه تألیف کتاب نیاز به پشتوانه دارد گفت: بخش اصلی ضعف در کتابهای پزشکی مربوط به عدم حمایت و آنهاست زیرا برای انتشار در حوزه پزشکی در ایران اقبالانی نماند. تعداد پانزده هم ممکن است سایر کشورها به کتابهای تألیف شده چنین کتابهایی، پشتوانه مالی لازم است و از طرفی کسی حاضر به سرمایه گذاری در این بخش نیست به طوری که بیشتر کتابهای تألیفی پزشکی از سوی نازران دانشگاهی منتشر می شوند.» وی در ادامه گفت: «روزه هر بخش از یک کتاب علمی توسط یک باعده ای تخصصی نوشته می شود. در نهایت ویراستاری اصلی تمام بخشهای کتاب با بررسی و یکدست می کند و کتاب هم به اسم او به چاپ می رسد که البته ما در کشورمان چنین کتابهایی نداریم.»

زندگی مستقل پس از ضایعه نخاعی

آخرین کتاب، کتابی است از سری کتابهای هشتم، این هشتم با آن شوم فارسی کمی فرق می کند، کسانی که در دانشگاه می خوانستند درسی را بهتر بهمند و مسائل بیشتری را در مورد موضوع درسی خود دریافتند یا سری کتابهای هشتم که تولیدکننده اش انتشارات مک گروه پل است، آشنا هستند. این کتابها مطالب درسی را به طور خلاصه و مفید در چند صفحه ارائه می کنند و بعد از آن دهها مسئله را با حل آن مسئله یا بدون حل در اختیار دانشجو قرار می دهند.

این کتابها از شهرتی جهانی برخوردارند و یکی از دیرپاترین شاهچاهای انتشاراتی مؤسسه مک گروه پل هستند و در همه حال مورد علاقه دانشجویان و استادان. آمار در بازار کتابی نوشته کاظمی بر و ترجمه دکتر علی حمیدی، از همان کتابهای هشتم است که اسال مرکز نشر دانشگاهی آن را با شمارگان ۱۵۰۰ جلد و قیمت شش هزار تومان، در ۲۲۷ صفحه منتشر کرده است. این کتاب برای دانشجویان شاهچاهای مختلف مدیریت بسیار کاربردی و مفید است.

تازه های مرکز نشر دانشگاهی

فرزان یادگاری

مرکز نشر دانشگاهی دوره پرکاری را می گذراند. هر ماه چاپ اول چند عنوان کتاب جدید را در حوزه های مختلف علمی روانه بازار کتاب می کند و این به جز تجدید چاپ کتابهای معروف درسی این ناشر دانشگاهی است. بانگاهی به تازه های نشر دانشگاهی می توان دریافت که این مرکز نسبت به گذشته، به ظاهر کتاب اهمیت بیشتری داده است. طراحی جلد و صفحات کتابها در مقایسه با آثار پیشین ظاهر بهتری پیدا کرده، سرچوبینی، صفحه آرای و کیفیت تصاویر و نمودارها نیز در کتابهای جدید این مرکز از کیفیت مطلوبتری برخوردار شده است. معرفی کوتاه و مختصری از آثار جدید این مرکز را از نظر می گذاریم. اولین کتاب، یک هدیه است با هلدیوک است. هلدیوکها کتابهایی برای مطالعه هستند و فقط برای مراجعه و یادآوری مجموعه ای از نکات و اطلاعات کاربرد دارند. این کتابها هم در رشته های مهندسی و هم علوم کاربرد دارند و شامل اطلاعات کاربردی در زمینه خاص خود هستند.

کتاب راهنمای زیست در تأسیسات الکترونیکی، نیز که به زاری از سوی مرکز نشر دانشگاهی منتشر شده است، جلد اول یک دسته با هلدیوک، سه جلدی است. این کتاب ۲۱۲ صفحه ای با شمارگان دو هزار است. قیمت شش هزار و ۲۰۰ تومان به چاپ رسیده است. مهندس پرویز پروین و مهندس عباسعلی کبیری ترجمه این کتاب را برعهده داشته اند.

اسال سال جهانی فیزیک است. به همین دلیل بعضی

جمله برترین کتابهای درسی در حوزه شیمی به شمار می رود. این کتاب که شیمی فیزیک نام دارد، نوشته آقایان آیرتی و سیلی است و توسط دکتر علی اسفندی زینی اسفندی ترجمه شده است. مرکز نشر دانشگاهی این کتاب را در دو جلد منتشر کرده. جلد اول در ۵۰۲ صفحه و با قیمت پنج هزار و ۲۰۰ تومان و جلد دوم در ۲۰۹ صفحه و با بهای چهار هزار و ۲۰۰ تومان منتشر شده است. شمارگان هر دو جلد نیز ۲۰۰۰ نسخه است.

آخرین کتاب، کتابی است از سری کتابهای هشتم، این هشتم با آن شوم فارسی کمی فرق می کند، کسانی که در دانشگاه می خوانستند درسی را بهتر بهمند و مسائل بیشتری را در مورد موضوع درسی خود دریافتند یا سری کتابهای هشتم که تولیدکننده اش انتشارات مک گروه پل است، آشنا هستند. این کتابها مطالب درسی را به طور خلاصه و مفید در چند صفحه ارائه می کنند و بعد از آن دهها مسئله را با حل آن مسئله یا بدون حل در اختیار دانشجو قرار می دهند.

این کتابها از شهرتی جهانی برخوردارند و یکی از دیرپاترین شاهچاهای انتشاراتی مؤسسه مک گروه پل هستند و در همه حال مورد علاقه دانشجویان و استادان. آمار در بازار کتابی نوشته کاظمی بر و ترجمه دکتر علی حمیدی، از همان کتابهای هشتم است که اسال مرکز نشر دانشگاهی آن را با شمارگان ۱۵۰۰ جلد و قیمت شش هزار تومان، در ۲۲۷ صفحه منتشر کرده است. این کتاب برای دانشجویان شاهچاهای مختلف مدیریت بسیار کاربردی و مفید است.

از سازمانها و نهادها، برای روح و گسترش علم فیزیک در جامعه دست به حرکتها و فعالیتهایی زده اند که از آن جمله است انتشار کتاب توسط بعضی از ناشران خصوصی و نیمه خصوصی و غیرخصوصی در زمینه فیزیک.

در مودینامیک و عالم یگی از همان کتابهاست که مرکز نشر دانشگاهی آن را با شمارگان دو هزار نسخه و قیمت چهار هزار و ۳۰۰ تومان در ۲۲۰ صفحه منتشر کرده است. کتاب، نوشته مارتین گلشتاین و لینگه گلشتاین و ترجمه اختر رحیمی است. نویسندگان کرده اند به زبانی ساده و دور از روابط ریاضی دو مفهوم قوانین در مودینامیک و نمودهای آنها را در زندگی روزمره به مخاطب خود که حتی می تواند خواننده ای با اطلاعات اندک در زمینه فیزیک و ریاضی باشد، منتقل کنند.

اما کتاب سوم، کتابی دوجلدی و درسی ست که برای همه دانشجویان رشته شیمی و فیزیک مناسب است و از

^[1] مرکز نشر دانشگاهی دوره پرکاری را می گذراند

^[2] هر ماه چاپ اول چند عنوان کتاب جدید را در حوزه های مختلف علمی روانه بازار کتاب می کند و این به جز تجدید چاپ کتابهای معروف درسی این ناشر دانشگاهی است

^[3] بانگاهی به تازه های نشر دانشگاهی می توان دریافت که این مرکز نسبت به گذشته، به ظاهر کتاب اهمیت بیشتری داده است

^[4] طراحی جلد و صفحات کتابها در مقایسه با آثار پیشین ظاهر بهتری پیدا کرده، سرچوبینی، صفحه آرای و کیفیت تصاویر و نمودارها نیز در کتابهای جدید این مرکز از کیفیت مطلوبتری برخوردار شده است

^[5] معرفی کوتاه و مختصری از آثار جدید این مرکز را از نظر می گذاریم

^[6] اولین کتاب، یک هدیه است با هلدیوک است

^[7] هلدیوکها کتابهایی برای مطالعه هستند و فقط برای مراجعه و یادآوری مجموعه ای از نکات و اطلاعات کاربرد دارند

^[8] این کتابها هم در رشته های مهندسی و هم علوم کاربرد دارند و شامل اطلاعات کاربردی در زمینه خاص خود هستند

^[9] کتاب راهنمای زیست در تأسیسات الکترونیکی، نیز که به زاری از سوی مرکز نشر دانشگاهی منتشر شده است، جلد اول یک دسته با هلدیوک، سه جلدی است

^[10] این کتاب ۲۱۲ صفحه ای با شمارگان دو هزار است

^[11] قیمت شش هزار و ۲۰۰ تومان به چاپ رسیده است

^[12] مهندس پرویز پروین و مهندس عباسعلی کبیری ترجمه این کتاب را برعهده داشته اند

^[13] اسال سال جهانی فیزیک است

^[14] به همین دلیل بعضی

سال گذشته «کتاب عقده» خبری منتشر کرده‌می بر

اینکه در آینده‌ای نه چندان دور برخی نسخ خطی مربوط به امام علی(ع) از سوی کتابخانه تخصصی امیرالمؤمنین علی(ع) در مشهد، تصحیح و منتشر خواهد شد. هم‌اکنون این آثار منتشر شده و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است. با بخشی از این میراث کهن آشنا می‌شویم.

الفقه الهیة فی اثبات الوصیة اثری است از زنده از علامه عین‌الدین محمد بن موفی به سال ۱۱۰۷ قمری، یگانه نسخه خطی موجود از این اثر اکنون تصحیح شده و در دو جلد با حجمی بیش از ۹۰۰ صفحه، با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه و بهای شش هزار

احیای میراث کهن شیعه

هجری است. برخی منابع، این کتاب را به حافظ رجب برسی، دانشمند شیعه قرون هشتم و نهم هجری نسبت داده‌اند اما این اثر در واقع تخلص گرفته‌ای است از کتاب او به نام «مشارق انوار البقیع فی اسرار امیرالمؤمنین» که علامه حلی با دقتی خاص، نام فاشیة «الدر الثمین» را بر آن نهاده. علامه حلی قصد آیه را در اثبات فضیلت و اخصیای امیرالمؤمنین(ع) از اسرار قرآن کریم استخراج کرده و در این کتاب شرح داده است. وی همچنین از منابعی بهره برده که اکنون در اختیار ما نیست. علاوه بر توضیحات و ارجاعات فراوان محقق که بر پایه بیش از دویست منبع و مرجع صورت گرفته و

این کتاب در حقیقت تقد و تحلیلی نظرات متخالفان امر امامت است و در آن سعی شده با دلایل قطعی و نقلی استوار، خلافت باورهای شیعه در مسئله امامت اثبات شود. تصحیح این اثر بر میبای چند نسخه خطی انجام گرفته و ویرایش دوم آن برای اولین بار در ۱۳۸۲صفحه باقیق وزیری و جلد نخست، با شمارگان ۲۰۰۰ نسخه و بهای دو هزار و ۵۰۰شومان منتشر شده است.

حجروا المطلب فی فضائل علی بن ابی طالب

عبد السلام تألیف علامه فخرالدین طریحی، مؤلف ادیب، لغوی مشهور و نویسنده کتاب «معجم البحرین» در قرن یازدهم هجری است.

نشان از اهمیت کتاب دارد. محققان با استفاده از فهرستهای کمکی پایان کتاب به راحتی می‌توانند از مطالب آن استفاده کنند.
این اثر نقیب بر اساس سه نسخه خطی موجود تصحیح شده و در ۳۳۳صفحه باقیق وزیری و جلد نخست با بهای سه هزار تومان منتشر شده است.
«صهاج الکرامه فی معرفة الامة» اثری است معروف از عالم مشهور، علامه حلی، بزرگ محقق شیعه در قرون هشتم و نهم هجری. مسئله امامت پس از رسول اکرم(ص) از صدها مسأله‌ای است که شیعه درباره آن به بحث با سایر گروه‌های مسلمان پرداخته است. از نگاه شیعه، امامت در غلبر خیم به عنوان دنباله رسالت به میانگین ایلخ شد. وی برای برخی گروه‌های این استنراب خوشایند نبود و به همین دلیل این گروه‌ها مشکلات فراوانی را در طول تاریخ ایجاد کردند.

و ۸۰۰تومان منتشر شده است.

کلمه وصی او واژه‌هایی است که بارها از سوی پیامبر اکرم(ص) درباره حضرت علی(ع) به کار رفته است. از اولین روز دعوت علمی در کنار بیوالاتر نامهمترین و فراگیرترین اعلام وصایت وی در فخر خیم، شاهد بر وصایت

مؤلف گرفتار این اثر که با آثار فراوانش در زمینه قرآن، حدیث و برای اهل تحقیق چه‌بهای آشنا و شناخته شده است. در این اثر اولین بر اساس منابع شیعی و سنی، ۵۵۰ حدیث، شاهد بر وصایت امیرالمؤمنین و نامه معصومین علیه‌السلام به نگارش درآورده است. ارجاعات، محقق و فهرستهای پایانی، امکان بهره مندی از این اثر افزوده است.

«الدر الثمین فی اسرار الایوع الطین» تألیف تقی الدین عبدالله حلی، عالم بزرگ شیعه در قرن دهم

مجاهده در سلوک

یابک رشتوزاده

شرح نظم اثر (شرح قصیده تائیه کبرای این فرض)
تألیف:صان‌الدین علی بن محمد توکله اصفهانی (۱۰۷۱-۱۱۳۵ هـ.ق)
تصحیح و تحقیق:دکتر اکرم جودی نعمتی
این فرض صوری (۱۰۷۱-۱۱۳۵) این قصیده را در عشق الهی سرود است و در واقع موعظه است. این فرض بزرگترین موعوبی است که عرب است. وی در این قصیده مراحل مختلف سلوک را به شیوه عاشقانه در حکایاتی تفریحی میان عشق و معشوق بیان می‌کند. این قصیده از شناختن‌های عرفانه انبیات عرب است که به زبانهای گوناگون ترجمه شده. این عربی به تائیه این فرض توجه داشته و آن را بوده که آن را شرح کند اما این فرض به او می‌گوید قنوت مکيه تو در واقع شرح تائیه است. این عربی شاکردن‌ها به شرح این قصیده تشویق می‌کرده است. این هنر شاعری این فرض قصیده تائیه است. این قصیده را با بیش از ۷۵۰ بیت سرود و در آغاز آن را «فغانس الخائن و فغانس الخائن» نامید. سپس آن را به طوابع الخائن ورواح الخائن موسوم کرد و پس از به خواب دیدن حضرت محمد(ص) و به اشاره آن حضرت آن را نظیف السلوك نامید. پس از این

فرض شاعرانی چون ابوالفضل عوالدین عامر بن عامر بصری (سده ۹هـ)، حافظ رجب برسی (نیمه دوم سده ۸ نیمه یکم سده ۹ق) مؤید الدین جنیدی (سده ۹ق)، عایشه باهنوی (۹۹۲ق) و... از این قصیده پیروی کردند. «عامر پورکشانی، خاورشناس آلمانی، می‌مورد این قصیده گفته است: «تائیه» این فرض در شعر عرب به سان قول غزلهای سلیمان در نورات است. ایرانیان قصیده ترش‌هلی به عربی و فارسی نوشته شده است. معشایان فرغانی مشارق الدراری را به فارسی در شرح این قصیده نوشته که در واقع همان نظریات صان‌الدین گزینی در شرح آن قصیده است. این اثر در سال ۱۳۷۵ به کوشش سید جلال الدین آخشایی در مشهد به چاپ رسیده است. از شرح‌های عربی آن می‌توان به شرح عربی شرف الدین دادو بن محمود قهرری (۱۱۵۱ق) اشاره کرد. این شرح با پوست تائیه عبدالرحمن جامی در میراث مکتوب به چاپ رسیده است (۱۳۷۶ق) صان‌الدین علی بن محمد توکله اصفهانی این قصیده را به فارسی شرح کرده و در دی حجه ۹۰۶ق به پایان برده است. البته به عربی نیز به طویر اختصار آن را شرح کرده است. وی در این شرح تحت تأثیر عرفان این عربی است. یک اصل و چهارده وصل مقدمه صان‌الدین بر شرح نظم اثر که در واقع چکیده مطالب این شرح است.

تأثیر جهان بینی این عربی را به روشنی می‌نمایاند. صان‌الدین برخلاف دیگر شاعران این قصیده به ابعاد هنری و ادبی آن نیز توجه داشته است. تزیی در این شرح متأثر از زبان عربی است که در دوره جمهوری نشانه معلومات و سواد مؤلف بوده است. از ویژگی‌های متموری این شرح می‌توان به این موارد اشاره کرد که مؤلف گاه و بگاهی یا اینکه نقل کنیکی موم شخص فرد را قائل‌آوردن تزییه حذف کرده است و با معاهده «سلاوگان ایرانی» فعل مرکب فاصله نداشته است. «مجاهده در سلوک» با نفس خویش کنز و...

از ویژگی‌های ادبی آن نیز این است که این شرح راه‌تر فی معنای گنگشته و آن را به انواع آریه‌های سخن اسبج و ترمیم گرفته تا موازنه و جناس آورده است. دکتر جودی نعمتی در تصحیح این اثر از ۶ نسخه استفاده کرده که نسخه اساس و اقدم متعلق به سال ۱۸۲۸ق است و در زمان حیات مؤلف تکلیت شده. وی در مقدمه، این فرض و صان‌الدین و آثار هر کدام را به طویر کامل معرفی کرده است. متن کتاب ۳۰۷ صفحه است. در پایان نیز ترجمه قصیده به فارسی آمده و در حاشیه آن فهرست مطالب و فهرستهای راهنمای مفیدی برای

نورده جدید شماره ۱۶
ششیه ۲۴ دی ۱۳۸۲
مثنون کهن ۲۷

حامیان نسخ خطی

عبدالرسول خیام پور

عبدالرسول خیام پور به سال ۱۳۱۷ش در تبریز به دنیا آمد. در ۱۳۰۶ به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و سه سال در امور تأدیس کرد. در ۱۳۱۲ دانشنامه لسانی ادبیات و فلسفه را از پایه یکم دریافت کرد و به کسب نشان علمی نیز نائل شد. در ۱۳۱۶ به ترکیه رفت و در آنجا موفق به اخذ دکترای زبان و ادبیات ترکی شد. در ۱۳۳۵ به تبریز بازگشت و از مهر ۱۳۳۶ به تدریس در دانشکده ادبیات همام شهر سرگرم شد. خیام پور در ۱۳۳۸ بازنشسته و پس از آن به عنوان استاد ممتاز برگزیده شد.

یازن ریگزه ایران شناس چک، در نامه‌ای که در ۱۶ ژانویه ۱۹۶۷م به دکتر منوچهر مرتضوی نوشته، آورده است: «... از ایشان (یعنی عبدالرسول خیام پور) باید سرمشق گرفت و ویژگی‌های یک محقق تمام عیار را آموخت.» خیام پور در زمینه‌های دستور زبان، فرهنگ‌نویسی، نقد و به ویژه تصحیح متون قلم زده است. از آثار معروف او فرهنگ سخنوران است که به قول دکتر زرین کوب همین کتاب که «مرجع مستمر موق» پژوهشگران ادبیات به ویژه محققان شعر فارسی است. حضور او را در بین اهل تحقیق عصر ما همه جاسموسس کرده است. این فرهنگ در واقع کتابشناسی تاریخ شعر و شاعری در زبان فارسی به شمار می‌آید و در عین حال تحقیقی اینکازی است که هنوز در زمینه‌های دیگر حتی در زمینه فارسی جای و نظر آن خالی نبوده است. دستبیر زبان فارسی وی با زها تجلید علمی شده و اهمیت علمی فراوان دارد. عمده فعالیت علمی خیام پور به حوزه تصحیح اختصاص دارد. تذکره مجمع الخراسان مصادی کتابداران از ترکی متخلص به فارسی برگردانده. حاشیه زد و به چاپ رساند (۱۳۲۷ش). تذکره‌های اختر، معطیبه، خراب، سفینه‌المحمود، روضه السلاطین و حدیقه امان‌اللهی را تصحیح کرده و حاشیه زده است. از دیگر تصحیحات او می‌توان به ریاض الوفاقی و نگارستان دارای او اشاره کرد. این ادیب بزرگوار که نام واقعی او ناهماز زاده بود و به خیام پور شهرت داشت، در ۱۳۵۷ش درگذشت.

خواننده فرامغ آمده است که اهمیت کار را دوچندان می‌کند. با هم پاره‌ای از این شرح را مرور می‌کنیم. عشق به مشاغلکی نوظلمون وقتند. هر دم خساره مشقوب راه به صورتی دیگر بر منصف ظهور جلوه دهد. و هر خطبه و وجهی دیگر روی ذخیری او را در نظر عشق آرد و هر بار برده‌ای با او ساز ناز نوازد. گاه از روی عیان در آید و بنیاد هستی شائق بر افتازد و گاه از روی معنی. حاشش راه به نفس حلقیق و معارف بپوازد و گاهی در غلام حلال، به خلافت صورت حلالی. حکومت آغازد. فرقی نغمعی دگر سازد. هر زمان برده‌ای کند آغاز.

آقاغفار با اینکه از جنگ و آن هم برای کودکان و نوجوانان می‌نویسد، سالها است بیشترین وقت خود را به روزنامه‌نگاری می‌گذراند. البته او خود را از فضای رمان و داستان دور نگه نداشته و طی سالهای گذشته کتابهایی را هم در این حوزه‌ها به چاپ رسانده است.

آقاغفار سال ۱۳۴۶ در تهران متولد شده و مؤلف آثاری چون گلهای سرخ کاغذی، برنده، در آغوش امواج، زاغ پاز آواز، سرو شهبازی سرخ، نیلوفر کوبیده، قالب آبی، نان و باس، آبی مثل آسمان و… است.

گفت‌وگویی کوتاه «کتاب هفته» را با او بخوانید.

در ادبیات کودک و نوجوان امروز ماه به ویژه در زمینه جنگ چه دغدغه‌ها و چالشهایی وجود دارد؟
مصلحتی که برای یک نویسنده به دغدغه‌های سنگین تبدیل می‌شود در جامعه ما بسیار است، بخشی از آنها ساخته خود فرد و بخشی دیگر پورده جامعه است. اینکه بگویم نویسنده‌گی شغل دوم نویسنده‌ی روز ما است، حرف ناچیزی نیست. اینکه بیشتر نویسندگان ما کارشان خلاص نیست و چیره‌دستی شان دستخوش نان شب است هم ساختگی نیست. انتلاف این موارد، کار هر نویسنده‌ای را یکسره می‌کند. البته نویسنده‌ای که در حوزه کارش با حساسیت خاص قشری مثل کودک و نوجوان به عنوان مخاطب مواجه باشد و بخواهد یا او از جنگ بگوید، باید تن به چالش و دغدغه بدهد. بیازهای چچه‌ها را بشناسد، فرقی خیلی چیزها را که فقط در ذهن یک بچه با بقیه مردم به نوعی دیگر نقش می‌بندد، بداند و چشمش همواره آینهٔ چهره‌های شاداب و دلپاکهٔ مثل گلچیده باشد. اما در حال حاضر نویسنده‌ای که از جنگس آههٔ بر حوض خیال؟ تأثیر می‌پذیرد، داشتی آخته به

هزار آلودگی محیطی و اجتماعی است.

گویا برهمنهایی در سبک و نیز زودگذر بودن خلق آثار کودک و نوجوان در حوزه ادبیات دفاع مقدس وجود دارد که کمتر نویسنده‌ای به سوی گفت‌وگویی مکتوب و مخاطب قرار دادن شش کوچک» جامعه می‌رود. آیا این باور مقبول و قابل تأیید است که آثار این چنینی ماندگار نیست و اغلب نویسندگان «علاقه‌مند هستند».

نه، به نظر این تعریف با برداشت صحیح نیست. شاید کسانی که تغییر شیوه داده و دیگر سراغ نوشتن برای کودکان و نوجوان نمی‌روند، اول هم نباید به این عرصه پا می‌گذاشتند. خاصه اینکه جنگ هم بهانه نوشتن نیست.

آثاتی که در حوزه ادبیات کودک و نوجوان قلم می‌زنند خوب می‌دانند که این دیار، ساکنانی سختکوش و سبور می‌طلبند.

به کدام یک از آثارتان بیشتر علاقه دارید؟

کتاب نان و باس» که درباره شهید کاظمی است و برای کودکان نوشته شده، «قالب آبی» که مربوط به درگیری نیروی دریایی سپاه با تانکر آمریکایی است و برای نوجوانان نوشته شده و در حوزه بزرگسالان هم «سرو شب‌های سرخ» که درباره زندگی شهید کافر است.

اثر تازه‌ی منتشر شده‌ی شما در دست تدوینی دارید؟

قالب آبی، آخرین اثر من است. فعلاً کتابی در دست چاپ ندارم اما تا دلتان بخواهد در گوشه ذهنم سوره‌هایی را اتیار کرده‌ام. جایی را سراغ دارید که وقت بفرستید؟

کدام یک از آثار بزرگ ادبیات معاصر ایران و جهان روی ذهن و قلم شما بیشتر تأثیر گذاشته است؟

همه کتابهایی که تاکنون از دستان ناشران خوب به دستم رسیده است، به ویژه جنگ نویسان بزرگ دنیا از راه ادبیات کودک و نوجوان چه پیامی می‌توان به

مهدي سادغی حسینی

باید بچه‌ها را ابدید و اوان جنگ را به گونه‌ای که خاطرشان را زنده نگذارد
در گوششان زخم‌ه‌ها کرد تا پندران سرزمین خویش را بپرستایند

جامه داد و جنگ را چگونه می‌توان به کودکان و نوجوان معرفی کرد؟

بچه‌ها هم در میان هستند. آنها را هم باید دید و اواز جنگ را به گونه‌ای که خاطرشان را از زنده نگذارد در گوششان زخمه کرد تا پندران سرزمین خویش را بپرستایند. چرا ادبیات کودک و نوجوان در تمام شاخه‌های لازم و ارمانی خود را پیدا کرده است.

جایی سراغ دارید که وقت بفرروشند؟!

گفت‌وگو با علی آقاغفار ، نویسنده

تصویری، شعر و ترانه‌اند ادبیات بزرگسال چدی گرفته نمی‌شود و اغلب نویسندگان کار خود را با ذوق آرزایی در این زمینه آغاز می‌کنند؟

شاید چون خانواده‌ها نیاز فرهنگی بچه‌هاشان را جدی نمی‌گیرند. البته واقع به این وحشی هم که شما می‌گویید، نیست! همانطور که پیش از این گفتیم، کسانی که به حوزه ادبیات کودک و نوجوان نگاه آزمایشگاهی دارند، در آزمایشگاه ادبیات بزرگسال هم نتیجه خوبی عاشقان نخواهند شد. هر حوزه کاری شانس، سختی، شیرینی و سزار و کار حرفه‌ای خود را دارد.

امروز اگر بخوامید در یک لحظه همه آنچه را در گذشته از سرگذرانید، باید مرور کنید، چه روزها و خاطراتی در مسطر حافظه‌ی شما نقش خواهد بست؟
چگونه می‌ساختن انانی

چندونه کار بیهوشی مفروضاتی را با نامل و درنگی که برای نویسنده‌گی در حوزه کتاب لازم است، منتقل می‌کنید؟ به ویژه آنکه در کتابخانه‌ان از جنگ چگونه می‌ساختن سخن می‌گویید.

بله، وقتی می‌بینم در کتابهای درسی بچه‌ها، مطالب مربوط به تاریخ و ادبیات و جنگ به وفور دیده می‌شود، احساس می‌کنم ابیات این حوزه، جایگاه لازم و ارمانی خود را پیدا کرده است.

بچه‌ها هنوز در محاصره‌اند

روزهای سرد زمستان و هوای گرفته دی ماه یادآور عملیات بزرگ و سرنوشته‌ ساز گربلای

بیخ است. سالها پیش در همین ایام بود که یزآن خمینی فتنه دستم به تاریخ پیوسته و وارونه شدند. این روزها انتشار کتاب همه زود محاصره با زیر عنوان روایت محمدعزای از شلمه از سوی انتشارات روایت فتح به قلم طهری اشتری، لطف مرور خاطرات آن سالهای سخت را در چندان می‌کند. در صفحه اول این کتاب که از سری کتابهای روایت نزدیک است، می‌خوانیم: «روایت نزدیک عنوان کتاب همه زود محاصره با زیر عنوان روایت محمدعزای از شلمه از سوی انتشارات روایت فتح به قلم طهری اشتری، لطف مرور خاطرات آن سالهای سخت را در چندان می‌کند. کتاب چنین آمده است: شلمه شبه جزیره‌ای است پر از صخر و جنگلی فرضی مسعود. محمدعزای با یک گروه‌ان از گروان الهمدی لشکر ده سیده‌نهاد، سه روز در شلمه در محاصره بوده است. این کتاب روایت از راهجلی شازده هفده نفر از فرماندهان بچه‌ها، گردش است. بچه‌هایی که توسط فرمانده محاصره در پیانند، اسم روز محاصره با یک شمارگان ۲۲۰۰ نسخه و قیمت یک‌هزار و ۷۰۰ تومان در ۷۸ صفحه به دستداران فرهنگ و ادبیات پایداری تقدیم شده است.

سفارش آسیب شناسی

چند نکته در باره آسیب‌شناسی هنر و ادبیات دفاع مقدس

محمدحسام فرطی جهومی

امروزه رایج تر از ده در هر حوزه ادبی، هنری، پژوهشی، اجتماعی، تاریخی و… «آسیب‌شناسی» است. به‌راستی تاکنون به‌دور از طاهر زبیری این واژه به مفهوم و عمق آن نقد نشده‌اید؟ آیا حقیقتاً این عنوان پرچندبیه در جای خود و توسط پاره‌برمانان این مسئله طرح و اجرا شده است؟ اگر قرار باشد روزی در تمام زمینه‌ها و برای همه موضوعات ایجاد و گستره این کلمه زیبا و آرمایشی باطنی مطرح شود، مسیر آغاز و انجام و حواشی آن چه خواهد شد؟
محمدغبول دارید که در اجرائی عملی هر طرح آسیب‌شناسی جامع و کامل، هزینه‌های بسیار، نیروی انسانی گسترده، مشکلات حرفی و مطالی، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌هایی متعدد، برگزاری جلسات و نشستهای تخصصی متنوع و خلاصه دعوا برزانه زمینه‌ساز دیگری است.
هدف آن ضروری و واجب است. یکی از روشهای رسیدن به حقیقت مسئله مورد آسیب‌شناسی، فارغ شدن از پیش‌داوریهای قلبی و فضولیت‌های غیر کارشناسانه است. اگر قرار باشد کاری در روند اجرائی و سازماندهی به نتایج مطلوب برسد و دستخوش سلیقه‌ها و محدودیت‌های تصمیم‌گیرندگان قرار گیرد، دلچوره محقق با پژوهشگر باید با رویکرد مدین و کائوله شده‌ای پیش رود تا به نتایج مورد نظر دست پیدا کند.
گرچه امروزه ابزار و روشهای علمی، اطمینان بخش می‌نمایند اما در حوزه می‌توان راهجلی برای گریز از حقایق کشف کرد و به آن دل بست. بنابراین، در این حوزه به‌راحتی نمی‌توان به نتایج

تحقیق، پژوهش و یا به قول اهل علم امروزی «آسیب‌شناسی» اعتماد کرد. اگر بخوامیم به یک حوزه محدود از کل حیطه دفاع مقدس وارد شویم و بنا به دلایل عقیده‌ای که امروز برای رکود ادبیات دفاع مقدس برمی‌شمارند، به بررسی و غلظ این رکود، توقف یا پس‌رفت، برسیم، چه ابزار و چه دیدگاهی باید بر کار احاطه پیدا کند تا عامل پیش‌رونده و از دل این ژرف‌نگری بیرون بکشد.
محدوده ادبیات دفاع مقدس در مفهوم «تمام و خاص» اگر ابرای خود منظور می‌کند، آنچه نوشته و به‌صورت حداقل «کتاب» منتشر می‌شود در حوزه ادبیات علم و آنچه در زیر چتر ادبیات در مفهوم خاص آن منتشر می‌شود، در حوزه ادبیات «خاص» قرار می‌گیرد که این حوزه امور شامل «داستان، شعر، اثر ادبی دیگر، مقاله‌ها و گونه‌های این چنینی است. اما در یک سبکل حرکت به سوی غلظ از خوب به در زمینه ادبیات خاص، چه عواملی دست‌اندر کارند؟
مراکز تصمیم‌گیری با مؤثران اجرائی، ناشران، شواهدی ممیزی (تأیید محتوا از بعد ادبی و ارزشی)، نویسندگان، دست‌اندرکاران هنری و… هر یک از اینها در آفرینش یک اثر ماندگار چه نقش و دخالتی دارند؟ با یک نگاه می‌توان دریافت که عوامل تا انتهای کار پیداست و گرده بریزانند. برشمردن این موانع از راه راه کارهای آن است. بنابراین، هر یک از این جمع‌های جادویی می‌تواند ارمان‌آور خوبیها یا بدبختیها باشد. نویسنده و خالق اثر در این حرکت حلزونی در کجای کار قرار دارد؟ سرمایه‌گذار یا سیاست‌گذار، ناشر یا منتقد و بالاخره هر یک از دست‌اندر کاران دیگر باید به‌درستی جایگاه و شأن

^[1] آقاغفار با اینکه از جنگ و آن هم برای کودکان و نوجوانان می‌نویسد، سالها است بیشترین وقت خود را به روزنامه‌نگاری می‌گذراند

^[2] آقاغفار سال ۱۳۴۶ در تهران متولد شده و مؤلف آثاری چون گلهای سرخ کاغذی، برنده، در آغوش امواج، زاغ پاز آواز، سرو شهبازی سرخ، نیلوفر کوبیده، قالب آبی، نان و باس، آبی مثل آسمان و… است

^[3] گفت‌وگویی کوتاه «کتاب هفته» را با او بخوانید

^[4] در ادبیات کودک و نوجوان امروز ماه به ویژه در زمینه جنگ چه دغدغه‌ها و چالشهایی وجود دارد

^[5] مصلحتی که برای یک نویسنده به دغدغه‌های سنگین تبدیل می‌شود در جامعه ما بسیار است

^[6] بخشی از آنها ساخته خود فرد و بخشی دیگر پورده جامعه است

^[7] اینکه بگویم نویسنده‌گی شغل دوم نویسنده‌ی روز ما است، حرف ناچیزی نیست

^[8] اینکه بیشتر نویسندگان ما کارشان خلاص نیست و چیره‌دستی شان دستخوش نان شب است هم ساختگی نیست

^[9] انتلاف این موارد، کار هر نویسنده‌ای را یکسره می‌کند

^[10] البته نویسنده‌ای که در حوزه کارش با حساسیت خاص قشری مثل کودک و نوجوان به عنوان مخاطب مواجه باشد و بخواهد یا او از جنگ بگوید، باید تن به چالش و دغدغه بدهد

^[11] بیازهای چچه‌ها را بشناسد، فرقی خیلی چیزها را که فقط در ذهن یک بچه با بقیه مردم به نوعی دیگر نقش می‌بندد، بداند

^[12] همواره آینهٔ چهره‌های شاداب و دلپاکهٔ مثل گلچیده باشد

^[13] اما در حال حاضر نویسنده‌ای که از جنگس آههٔ بر حوض خیال؟ تأثیر می‌پذیرد، داشتی آخته به

^[14] آینهٔ چهره‌های شاداب و دلپاکهٔ مثل گلچیده باشد

^[15] اما در حال حاضر نویسنده‌ای که از جنگس آههٔ بر حوض خیال؟ تأثیر می‌پذیرد، داشتی آخته به

ناشر الکترونیک، نه تاجر الکترونیک

گفت و گو با حسین شرکت مقدم: مدیرمسئول سایت «آی کتاب»

حسین فروزان

اگر ناشری دستموس یک نویسنده را پس از ویرایش به صورت الکترونیک چاپ و دکتیز کند آن ناشر، ناشر الکترونیک و محصول تولید شده eBook کتاب الکترونیک است.

کتاب الکترونیک پس از تولید دو اختیار کتابتاریخی حد، کتابخانه‌ها و توزیع‌کننده‌های eBookدر اینترنت گذاشته می‌شود و بدین وسیله دستمای آسان به اطلاعات برای عموم مردم

جهان فراهم می‌شود. با توجه به رشد فزاینده تولید کتاب الکترونیک از حدود سالهای ۱۹۹۰ میلادی تا کنون، عمده خدماتهای بسیاری از ناشران به این حوزه اختصاصی یافته‌است. این ناشران قصد دارند کاری کنند که کتابهای الکترونیک آینده دارای شرایط ویژه‌ای باشد. شرایطی چون خوانایی بهتر، شسته به کتاب سنتی، صفحه‌نمایش با تعداد کلمات فراوان، قیمت ارزان، اتصال به دستگاههای اینترنتی مختلف و…

اما این روند رو به رشد بر فرهنگ استفاده از منابع الکترونیک در ایران تأثیر چندانی نداشته است. اگر چه تعدادی از شرای ناشر الکترونیک در ایران وجود دارد اما هیچ فعالیتی تولیدات eBook و سوا آنها تا یک ناشر حرفه‌ای بسیار «آی کتاب» بر آن کمبودهای بسیار، بیشتر به کار خرید و فروش کتاب مشغول شده‌اند تا به نشر الکترونیک.

حسین شرکت مقدم، مدیر عامل شرکت و مسئول سایت آی کتاب دو گفت‌وگي بانشر به کتاب هفته در این باره به تفصیل پاسخ گفته است.

آی کتاب از چه تاریخی تأسیس شد و فعالیتش را چگونه آغاز کرد؟
از سال ۱۳۸۱ که سایت طراحی شد، با ارسال نامه برای دو هزار پانصد نامشری که نشان‌دار در کتاب

ناشران وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ثبت شده بود، سایت آی کتاب را معرفی کردیم. در این نامه‌ها نوشته شد که درصدد هستیم با ارائه معرفی نامه رایگان از هر کتاب در سایت خود، امکان دستیابی به اطلاعات مورد نیاز مخاطبان را فراهم کنیم و نیز سطح کتابخوانی را در جامعه افزایش دهیم. برای دو هزار و پانصد ناشر نامه نوشتیم، بیش از دو هزار مرتبه با آنها تماس گرفتیم و سایت را به آنها معرفی کردیم. اما فقط سه ناشر از این پیشنهاد استقبال کردند.

اگر چه ناشران کتابخانه‌شان را ارسال نکردند و حتی حاضر نشدند با تحقیق آنها را به ما بفروشد، عموماً کتابها را بدون تحقیق از توزیع‌کنندگان خریدیم و زوری سایت آی کتاب قرار دادیم.

استقبال مردم چگونه بود؟

بدون اینکه هیچ تبلیغی برای سایت کرده باشیم، در ابتدای کار روزانه ۱۰ تا ۲۰۰۰ مخاطب داشتیم که این تعداد به نشان دادار را درست رفته‌ایم. عدم استقبال ناشران چه بود؟ آنها از کساده شدن بازار کتاب می‌هراسیدند؟

صفت اصلی عدم استقبال آنها، بی اطلاعیه است. اگر ما پنج سال است که در این زمینه فعالیت می‌کنیم، سایت «آمازون» در آمریکا ده سال است، که به خرید و فروش اینترنتی کتاب مشغول است. دو همه سببهای دنیارسم این است که متن کامل کتاب را روی سایت قرار نمی‌دهند بلکه فقط خلاصه‌ای از آن را به صورت آنلاین به مخاطبان عرضه می‌کنند. تا فقط مطالب تلخیص یافته باشد، حتی اگر تمام متن کتاب به صورت الکترونیک حتی اگر تمام متن کتاب به صورت الکترونیک روی سایت قرار داده شود، باز هم نگرانی ناشران می‌مورد است، چون اولاً خواندن کتابی با حجم زیاد از روی موبایل بسیار سخت است و دیگر اینکه هزینه پرست گرفتن از تمام متن الکترونیک بیشتر از قیمت کتاب تمام می‌شود. فقط کتابخانه‌های دیجیتال هستند که متن کامل کتاب را به مخاطبان محقق ارائه می‌دهند تا آنها بتوانند برای پاسخگویی به نیازهای اطلاعاتیشان از

چون نشر الکترونیک در ایران وجود ندارد، نمی‌توانیم به انتشار الکترونیک کتاب بپردازیم.

به همین دلیل به خرید و فروش کتاب در اینترنتت بسنده کرده‌ایم

بخشهای مورد نیاز پرست بگیرند.

مراحل قرار دادن کتاب روی سایت شما چگونه است؟

ابتدا ناشران کتاب را برای ما می‌فرستند که پس از دریافت، عکس جلده به اندازه‌ای که باید روی سایت قرار گیرد، اسکن می‌شود. خلاصه‌ای از کتاب نیز که معرف مفاهیم گنجانده شده در آن است تألیف می‌شود، متن خلاصه شده و دو عکس از جلد کتاب در دو اندازه، متفاوت به علاوه شناسنامه کتاب شامل ISBN (شماره استاندارد بین‌المللی کتاب) نام نویسنده یا مترجم، نام ناشر، قیمت، قطع و نوع چاپ روی cover قرار می‌گیرد.

در انتخاب کتابها اولویتی وجود دارد؟

ما عموماً تلک کتابتاریخی اینترنتی عمل می‌کنیم. در ابتدا چون در ایران الگوی مناسبی برای این کار نداشتیم، بر اساس آزمایش و خطا و با الگو گرفتن از سایت آمازون پیش رفیم. هر کتابی که ناشران برای

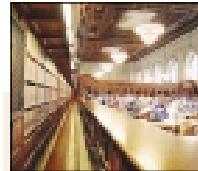
ما ارسال می‌کنند در سایت آی کتاب معرفی خواهد شد.
کتابهای درخواستی کاربران آی کتاب برای آنها ارسال می‌شود؟

بله، پس از تقاضای کاربر، کتاب یک روزه برای متقاضی تهرانی و دو روزه برای شهرستانها ارسال می‌شود. حتی اگر مشتری، کتابی را که روی سایت نیست از ما بخواهد، با اعلام اسم ناشر، آن را از ناشر یا توزیع‌کنندگان خریداری کرده و برایشان ارسال می‌کنیم.

با نوبت‌هایم که گفته‌اید کار شما به یک فروشنده الکترونیک بیشتر شبه است یا ناشر الکترونیک. شما خود را ناشر الکترونیک می‌دانید؟

بله، ما ناشر الکترونیک هستیم نه ناشر الکترونیک! اما نمی‌تشر الکترونیک یا آنلاینی که شما انجام می‌دهید متفاوت است؟

چون نشر الکترونیک در ایران وجود ندارد، نمی‌توانیم به انتشار الکترونیک کتاب بپردازیم. به همین دلیل به خرید و فروش کتاب در اینترنت مشغول شده‌ایم. ناشران سنتی کتابها مشخص نیستند، علاوه بر این، فقط فرمولشان معلوم است و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هم از آنها حمایت مادی و معنوی می‌کند. اما چند سال است که زیر نظر مجمع ناشران الکترونیک فعالیت می‌کنیم در حالی که این مجمع هنوز خود به وزارتخانه نمانده رسمی و اسنگی ندارد. ما این وضعیت با کدام ضمانت می‌توان کتاب الکترونیک تولید کرد؟ بدون قانون کپی‌رایت در ایران و نداشتن ضمانت اجرایی سبب شده است کتاب الکترونیک که با هزینه‌های میلیونی تولید می‌شود، روی سی‌دی‌های دو پست نوبتانی کپی شود و همه ضمانت ناشران را به باد بزند. همین مشکلات سبب شده تا ناشران الکترونیک در بازارهای غیر از نشر کتاب مثل تولید نرم افزارهای بازی، خرید و فروش کتاب در اینترنت و… بپردازند.

حتی حاضر به گفت‌وگو درباره استخدام در کتابخانه هستند. البته برای دریافت اطلاعات بیشتر در این زمینه می‌توانید به بخش people's university مراجعه کنید.

نیاید تصور کنید که کتابخانه‌های دیجیتال با این همه اطلاعات متنوع و درخور توجه، فقط به برداشت علمی بالا اختصاص دارند. جالب است بدانید به عنوان نمونه، کتابخانه عمومی نیویورک در ده‌های سنی خاص از کودکان و جوانان و… از افراد عادی تا محققان علمی در بخشهای مختلف، اطلاعات ارائه می‌دهد. آنها با این شیوه اثبات کرده‌اند این کتابخانه واقعاً عمومی است و اطلاعات موجود در آن برای همه مردم جهان کاربرد دارد. یکی از بخشهایی که در کتابخانه‌های عمومی مراجعه‌کننده بسیار دارد، قفسه روزنامه‌ها است که مردم را از آخرین اخبار روز آگاه می‌کند.

این بخش در کتابخانه‌های عمومی الکترونیک نیز موجود است. کتابخانه عمومی نیویورک بخشی به نام News دارد که اگر سری به آن بزنید تنها با یک کلیک ساده بر آن می‌توانید به دنیای اخبار و اطلاعات

آزاده سیدین

در دو شماره گذشته با کتابخانه‌های الکترونیک BLتکنگره آشنا شدیم. کتابخانه عمومی و دیجیتال نیویورک نیز عضویمیثابه این دو کتابخانه دارد. مسئولان کتابخانه نیویورک معتقدند کتابخانه به عنوان حافظه انسانها، محزنی اطلاعاتی است از آنچه انسان می‌اندیشد و عمل می‌کند که جایگزین هم ندارد.

کتابخانه عمومی نیویورک یکی از بزرگترین مؤسسات علمی جهان است که کلکسیونش برابر با آنچه در BL (British Library) انگلستان، کتابخانه کنگره، ملی آمریکا و کتابخانه ملی فرانسه می‌توان یافت، در آن موجود است. اما تنها شرط ورود شما به این مؤسسه که یکی از عالی‌ترین بانکهای اطلاعاتی بزرگ جهان را دارد، فقط یک چیز است؛ کنجکاوری!

کتابخانه نیویورک که به بیش از ۸۵ کتابخانه دنیا لیک شده است، قدیمی‌صداساله دارد. این کتابخانه را در قرن نوزدهم برای بزرگترین شهر آمریکایغنی

فرهناست. حداقل مشابه آنها است.

نورده جدید شماره ۱۶
شنبه ۲۲ تیر ۱۳۸۴

به روایت اول شخص / ۲۴/

خطبه غدیر

مجید مسعودی پژوهشگر و مؤلف

ترجمه خطبه رسول خدا(ص) در غدیر خم را برای چاپ به نشر متمر سیردهام. کتاب را با مقدمه‌ای مختصر دربارهٔ چگونگی ایراد خطبه آغاز کرده‌ام و پس از آن ترجمه خطبه که اسمی داشته‌ام ترجمه‌ای قابل استفاده برای نوجوانان و جوانان باشد آورده‌ام. خطبه غدیر به ولایت و وصایت امیرالمؤمنین علی(ع) اشاره دارد و رسول خدا(ص) در آن، کمال و کبریا و تمام نعمت را در گرو پذیرش ولایت مطلقه علی(ع) می‌داند. نکته مهم این است که آنچه را پس(ص)بر این خطبه آورده، تماماً از طرف خداوند بوده و منابع عامه و خاصه مؤید این نظریه است. علاوه بر این، چند اثر دیگر نیز در دست انتشار دارم که از آن جمله است: جلد پنجم مرزبانان خورشید» به نام «پس از دیدار با ولی عصر(ع)» و «تنگه ای فرزانه» که ترجمه نامه ۳۱ نهج البلاغه است. کتاب اخیر در عین استقلال تلویحاً مقدمه‌ای است بر کتاب می‌یابم قرآن بخوانیم که در حال نگارش آن هستم.

آموزگار بزرگ پایدار

محموداحجتی کرمانی دین پژوه
انتشارات روزنامه اطلاعات به زودی سه کتاب را به تحقیق و نگارش من زیر چاپ خواهد بردید یکی شرح حال مرحوم پدرم حاج میرزا عبدالحسین حجتی کرمانی است که به احتمال نوری در دو مجلد چاپ خواهد شد. در جلد اول به زندگی، احوال، افکار و آثار آن مرحوم پرداخته‌ام و در مجلد دوم نیز مجموعه یادداشت‌های مرحوم دکتر سید ابوالقاسم بروجینی را درباره پدرم گردآوری کرده‌ام. این کتاب با عنوان «از آنکسده تا مسجد» منتشر خواهد شد.

کتاب دیگر «آموزگار من نواب» مجموعه یادداشت‌هایی است که در طول سه دهه اخیر در زنی شهید سید حجتی نواب صفوی نوشته‌ام و در آن به افکار و اندیشه‌های این میاز مجاهد پرداخته‌ام. این کتاب قرار بود ۳۷ دی ماه به مناسبت پنجاهمین سال شهادت نواب صفوی منتشر شود اما انتشار آن بنا به دلایلی به تعویق افتاد.

سومین کتاب اثری است حجیم (در حدود ۸۰۰صفحه) که در دو مجلد منتشر خواهد شد. در این کتاب که هست و تجدید نام دارد در ده دفتر تنظیم شده است. به مباحث چون فقه، حکومت اسلامی، سنت و تجدید پرداخته‌ام.

از سایه ها و اساطیر

مسعود میری،داستان نویس

حدود سی داستان کوتاه را که پیش از این نوشته بودم در یک مجموعه گردآورده‌ام اما هنوز درباره انتشار آن با هیچ ناشری به توافق نرسیده‌ام. البته احتمال اینکه کتاب را به نشر یادآوران بسپارم، زیاد است. در نگارش داستانهای این مجموعه که آن در «سایه‌ها و جنم‌ها» نامیده‌ام، از یک تم نمایان و اسطوره‌ای سود برده‌ام که فکر می‌کنم در کارنامه من یک اثر متفاوت خواهد بود. البته باید عنوان کنم در این داستانها از هیچ اسطوره‌ای سخن به میان نیامده اما به عقیده برخی از منتقدانی که این چند داستان را خوانده‌اند، ذهنیت اسطوره‌مدار من بر زبان‌و لوی این داستانها تأثیر گذاشته است. این نکته را هم یادآوری کنم که برخی از این داستانها پیش از این در نشریات مختلف به چاپ رسیده‌اند.

داستانهایی

از نویسندگان بزرگ

کاوه میرعباسی، مترجم ادبیات داستانی

«فاستوس علیه خون آشام‌های چند ملیتی» عنوان کتابی از خولیو کورتا سار نویسنده مطرح آرژانتینی است که من آن را از زبان اسپانیایی ترجمه کرده‌ام. در این کتاب که مضمونی ضدامپریالیستی دارد، علاوه بر پرسوناژ فاستوس، که شخصیتی است شبیه سوپرمن، خود کورتاسار و سوزان سونتاگ نیز حضور دارند. کورتاسار در این کتاب که برای اولین بار به صورت یک رساله و بعداً در سال ۲۰۰۲ به شکل فعلی در اسپانیا منتشر شد) از شیوه‌های روانی خاصی از جمله کمیک استریپ سودجسته است. برخلاف تصور موجود، این کتاب را ابتدا نمی‌توان در رقیف، رمانهای نوجوان قرار داد. علاوه بر این در حوزه رمانهای نوجوانان کتابی را از آنی داکوتن نویسنده انگلیسی ترجمه کرده‌ام که مضمون بدیعی دارد و بهتر است در مورد موضوع و مضمون آن چیزی نگویم. این دو کتاب را نشر نی در دست چاپ دارد.

علاوه بر این دو کتابی که عنوان کردم، دو اثر دیگر برای نشر نیلوفر ترجمه کرده‌ام که به نوعی در زائر پلیسی می‌گنجد.

اولی، اثری است از مانوئل باسکس موتالیان، پلیسی نویس اسپانیایی با عنوان

فقط در کمینت مرکزی». این رمان که در سال ۲۰۰۲ از جمله ده رمان برتر کل تاریخ ادبیات پلیسی جهان شناخته شده، مضمونی سیاسی- پلیسی دارد.

و سرانجام، «مسافری که با ستاره شمال آمده» رمانی است از یک نویسنده فرانسوی. این رمان اولین کتاب از مجموعه کتابهایی است که عنوان کلی آنها ماجراهای کارآگاه معروف، کمیسر مگره است.

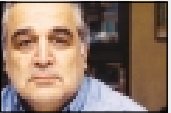
به گواه تاریخ

سیدحسن امین،حرف‌دان

«دیوان استغفا و مایه عمومی» عنوان کتابی است در بررسی تاریخچه بودجه و مالیات در جامعه ایران از عهد باستان تا انقلاب ۱۳۵۷. این کتاب برخلاف نام پرمطمراقش کتابی است مختصر در ادامه مجموعه «از ایران چه می‌دانیم؟» که چندی است از سوی دفتر پژوهشهای فرهنگی منتشر می‌شود.

علاوه بر این کتاب، مشغول بازنویسی و تکمیل و تجدید نظر در کتابی هستم با عنوان «تاریخ حقوق ایران» که حدود دو سال پیش از سوی دایرة المعارف ایران‌شناسی منتشر شد.

در این کتاب تاریخچه حقوق از دوران پیش از ایلامی‌ها تا به امروز با نکیه بر نظام حقوقی ایران مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

روی سورتتمه شوپنهاور

دکتر حامدقو لاوند،مترجم و پژوهشگر فلسفه

«از نیچه تا مکتب فرانکفورت» عنوان کتابی است از هانس گئورگ گادامر، فیلسوف آلمانی و واضع هرمنوتیک مدرن که ترجمه آن را به انتشارات دور منتشر کرده‌ام تا در آینده‌ای نه چندان دور منتشر شود. کتاب دیگری نیز از سیمون دوئیوار، آلدیشند هم عصر ژان بل سارتر ترجمه کرده‌ام با عنوان «خداحافظی با سارتر» دوئیوار در این کتاب به روایت زندگی سارتر در ده سال پایانی عمرش پرداخته است. فرار است این کتاب را نشر جامی منتشر کند. ترجمه آخرین کتاب یاسمینا رها، نویسنده ایرانی الاصل فرانسوی را نیز به پایان رسانده‌ام. این نمایشنامه اسوار بر سورتتمه آرنور شوپنهاور نام دارد و در نشر جامی مرحله خورجینی را از سر می‌گذراند.

ثانیه آخر

دو اثر به مناسبت عیدشعبان

انتشارات دلیل ما، به مناسبت عید غدیر خم به زودی دو اثر را به نامهای «پادشاست غدیر» و «غدیر در نگاه خورشیده» منتشر خواهد کرد.

محمد ابراهیم حامد مهدوی مؤلف «پادشاست غدیر» در این کتاب به وظایف ارادتمندان حضرت علی(ع) مباحث مربوط به اندیشه غدیر و سرگذشت غدیر پرداخته است.

دکتر مرضی طاهری نیز که مؤلف «غدیر در نگاه خورشیده» است، در این اثر جلوه‌های ولایت علوی در پرتو کلمات و سخنان امام رضاع(ع) را روایت کرده است.

ادامه مجموعه بنیادگذاران فرهنگ امروز

«اندیشه یونگ» عنوان کتابی است از ریچارد ویلسکو که به زودی از سوی انتشارات طرح تو (از مجموعه بنیادگذاران فرهنگ امروز) منتشر خواهد شد.

این اثر از دکتر حسین پاینده به فارسی برگردانده است.

احیای میراث کین ایرانی-اسلامی

نشر میراث مکتوب به زودی اثری منصوب به شیخ کمال‌الدین عبدالزاق الکاشانی را با تحقیق و تصحیح علی اوجی منتشر خواهد کرد.

تحلیله‌الارواح به حقایق التجاج عنوان این کتاب است. همین ناشر همزمان با کتاب فوق اثری از امام‌الحافظ ابوالحسن الفارسی را با تحقیق و تصحیح محمدکاظم المحمودی با عنوان «المختصر من کتاب السیاق لتاریخ نیشابور» راهی بازار نشر خواهد کرد.

ژرفای سرمه‌ای

«ژرفای سرمه‌ای» عنوان مجموعه داستانی از کیا بهاوردی است که که تا ده روز دیگر از سوی نشر ققنوس منتشر خواهد شد.

تقریب مذاهب در جمع مسلمانان

کتاب «استراتژی تقرب مذاهب اسلامی» مجموعه‌ای است از برنامه‌های راهبردی وحدت اسلامی که از مقالات هجدهمین کنفرانس وحدت اسلامی برگرفته شده است.

این مجموعه را که به قلم جمعی از آلدیشندان جهان اسلامی نگاشته شده، دکتر محمدحسین تبرائیان تدوین کرده و قرار است در آینده‌ای نه چندان دور از سوی انتشارات مجمع جهانی تقرب مذاهب منتشر شود.

حضور زنان کشورهای قدرتمند در عرصه سیاست

نشر اجتماع تا دو هفته دیگر اثری از سیمون هنگ، جامعه‌شناس مطرح غرب را با ترجمه مؤگان دستوری راهی بازار نشر خواهد کرد.

هنگ در این کتاب که با عنوان «زنان و قدرت‌های سیاسی» منتشر خواهد شد به طور مشخص حضور زنان کشورهای قدرتمند و متحول را در عرصه سیاست به چالش می‌کشد.

مولانا، ابن عربی و دانستنی‌های عمومی

دانستنی‌های عمومی «عنوان مجموعه‌ای از ده داستان در حوزه کودک و نوجوان است که محمدحسین قفری آن را به فارسی ترجمه کرده است.

چاپ دوم این کتاب به زودی از سوی سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی روانه بازار نشر خواهد شد.

همچنین دو اثر از مجموعه «مشاهیر عرفان و فلسفه» نیز که مراحل چاپ دوم خود را طی می‌کنند به زودی از سوی همین ناشر، منتشر خواهند شد.

این دو اثر با عنوانین «مولانا» پیر عشق و «ابن عربی» بزرگ عالم عرفان نظری» به قلم کاظم محمدی ایقانی است.